

VİTRİN

Esnaf
ve Sanatkârın
Sesi

GAZZE'DE VAHŞET

AYIN DOSYASI:

PERAKENDE SEKTÖRÜ

Bendeve Palandöken

TESK Genel Başkanı

YENİ YIL VE EKONOMİK KRİZ

Değerli meslektaşlarım, sevgili mesai arkadaşlarım,

2009 yılının ilk Vitrin Dergisi ile sizi yürekten selamlıyorum.

2008 biterken, ekonomik kriz geldi, kapımızı çaldı. Hep "bu, krizin başlangıcı, tedbir alınmazsa esas büyük kriz 2009'da geliyor" dedik. Hükümeti, yetkilileri, ilgilileri uyarmaya çalıştık. Nitekim, geldiğimiz noktada, önemli iktisatçılar bizim bu tespitlerimize katıldılar, bu yönde açıklamalar yaptılar.

Bizim ekonomik krizin aşılmasıyla ilgili önerdiğimiz çözüm, piyasanın canlandırılmasına yönelik tedbirler alınmasıydı. İşçi, memur maaşları artsın; özellikle tüketim vergileri düşürülsün, hiç değilse artmasın; çalışanlar tüketmeye devam edebilsinler; böylece ekonominin bel kemiği esnaf ve sanatkar da varlığını devam ettirebilsin, krizi en az zararla aşabilsin.

Bu önerilerimizi elbette hükümetle de paylaştık. Esnaf ve sanatkar üzerindeki devletten kaynaklanan yüklerin azaltılmasını, geçmişten birikerek gelen bazı sorunların çözümlenmesini, özellikle esnaf ve sanatkarın finansmanı ile ilgili düzenlemeler yapılmasını talep ettik.

Bu görüşlerimiz, önemli ölçüde karşılığını buldu. Esnaf ve sanatkarın finansmanına yönelik Cansuyu Kredileri, üretici sanatkarımızın işyerindeki yangının üzerine bir miktar su döktü; yangını söndürmediyse de, büyümesini önledi.

Sanayi ve Ticaret Bakanımız Sayın Zafer

Çağlayan, tüm illerden gelen Esnaf ve Sanatkar Odaları Birlikleri Başkanları'nın önünde, esnaf ve sanatkara yönelik yeni bir Cansuyu Kredisi çalışmasına başladıkları müjdesini verdiler. KOSGEB Kanununda yapılan değişiklikle bu yeni kredi paketinden artık yalnızca üretici sanatkarlar değil, hizmet sektöründe faaliyet gösteren esnaflar da yararlanabilecekler.

Yine aynı toplantıda Sayın Bakan, bankaların uymadığı "sicil affı" düzenlemesinin, mutlaka hayata geçirileceğini ve esnaf ve sanatkarın finansmanında önemli bir engel olarak karşımıza çıkan bu sorunun yasal düzenlemelerle sona erdirileceğini bildirdi. Nitekim bu konudaki düzenleme kısa sürede yasalaştı.

Değerli arkadaşlarım,

Bizler, kriz karşısında esnaf ve sanatkarın karşı karşıya geldiği sorunları tespit ettik, çözüm yollarını kamuoyuyla ve hükümetle paylaştık.

Çözüm önerilerimizi dile getirmeyi ısrarla sürdüreceğiz. Bu önerilerin uygulanması için ne gerekiyorsa yapmaya da devam edeceğiz.

2009 Yılı, belli ki sıkıntılarla dolu bir yıl olacak. Önümüzde aşılması gereken çok büyük sorunlar, bizi bekliyor.

Ama biz esnaf ve sanatkarlar, her türlü zorluğu dayanışma içinde, omuz omuza aşmasını biliriz.

2009 esnaf – sanatkarımıza ve tüm milletimize bereket getirsin.

Gelecek sayıda buluşuncaya dek, hoşça kalın.

**TÜRKİYE ESNAF VE
SANATKÂRLARI
KONFEDERASYONU**
AYLIK YAYIN ORGANI
OCAK 2009

İMTİYAZ SAHİBİ:**TESK OTEL**

(Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar
Konfederasyonu) adına

Genel Başkan**Bendevi PALANDÖKEN****Genel Yayın Müdürü:****Selami Turgut GENÇ****Yazı İşleri Müdürü:****YALÇIN ÖZDEMİR****Yönetim Merkezi:****TESK Tunus Cad. No: 4****Bakanlıklar - ANKARA****Tel: (0.312) 418 32 69 - 70 - 71 - 72****Faks: (0.312) 425 75 26****web: www.tesk.org.tr.****Email: basin@tesk.org.tr.****Genel Yayın Koordinatörlüğü:****Nuruosmaniye Cad. Atasaray****No: 203 Cağaloğlu/İSTANBUL****Tel: (0.212) 514 07 66****Fax: (0.212) 514 07 66**

Dergide yayınlanan yazıların
sorumluluğu yazarlarına aittir.

MERKEZ TEMSİLCİLERİ**Genel Başkan Vekili****Burhan AKSAK****Genel Başkan Vekili****Uğur BEKTAŞ****Genel Başkan Vekili****Demirhan ELÇİN****Genel Sekreter****Naci SULKALAR****YIL: 17 - 2009****SAYI: 189****ISSN 1301 - 4706****Baskı: TŞOF Plaka Matbaacılık Tic. A.Ş. ANKARA****Tel: (0.312) 267 08 97 • Fax: (0.312) 267 08 94**

**TÜRKİYE
ESNAF VE
SANATKÂRLARI
KONFEDERASYONU**

BAŞYAZI	1
VİTRİN'den	5
5 MÜJDELİ HABER	6
 GAZZE'DE VAHŞET	10
 AYIN DOSYASI	
TESK Genel Başkanı	
Bendevi PALANDÖKEN	
PERAKENDE PİYASALARININ DÜZENLENME	
GEREĞİ ÜZERİNE	12
 THD Genel Başkanı	
Turhan ÇAKAR	
PERAKENDE SEKTÖRÜ VE	
TÜKETİCİ HAKLARI	14
 TMMOB ŞEHİR PLANCILARI ODASI	
KENT MERKEZİNİN DÜŞÜŞÜ VE	
ALİŞVERİŞ MERKEZİ	17
 TBBF Genel Sekreteri	
Avni KILINÇKAYA	
BAKKALIN FERYADI	18
 TESK Hukuk Müşaviri	
Av. Yasemin ERTEKİN	
PERAKENDECİLİK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ	
VE PRIVATE LABEL ÜRÜNLERİN SEKTÖRDEKİ	
YERİ	20
 TESK Vergi Danışmanı	
S.Cüneyt YEŞİLKAYA	
PERAKENDE SEKTÖRÜNDEKİ KAYITDIŞILIĞIN	
ÖNLENMESİNDE MESLEK ODALARININ	
ROLÜ	22
 TÜTÜN MAMÜLLERİ	25
 25. TÜRKİYE-AVRUPA BİRLİĞİ KARMA İSTİŞARE	
KOMİTESİ TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ	26

AYAKKABI SEKTÖRÜNÜN	
SORUNLARI ÇÖZÜMLERİ	27

ODALARDAN, BİRLİKLERDEN,	
FEDERASYONLARDAN	28

ARADA BİR	
TESK Genel Sekreteri	
Naci SULKALAR	
EKONOMİK KRİZ VE KÜÇÜK İŞLETMELER	34
 GAZZE'DE VAHŞET	37
 KARİYER DANIŞMANLIĞI...	38
Ertekin SOYER / Uzman	
HERKES İÇİN KARİYER	39

ÖĞRENELİM	
KREDİ GARANTİ FONU A.Ş.	40

VERGİ GÜNDEMİ	
BASİT USULE TABİ OLMANIN PARASAL	
ŞARTLARI YENİDEN BELİRLENDİ.	42
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	45

SOSYAL GÜVENLİK	
Harun COŞKUNSEL	
ESNAF VE SANATKARA "GEÇİCİ İŞ GÖRMEZLİK	
VE EMZİRME ÖDENEĞİ" HAKKI	
(HESAP YÖNTEMLERİ)	46
 NELER OLDU	48

TESK Teftiş Kurulu Başkanı	
Tuncer KILIÇ	
KAMU SOSYAL TESİSLERİ	50

Niyazi DEMİR / Müfettiş	
SSK PRİMLERİNİ ZAMANINDA	
ÖDEMEYİ UNUTMAYIN	52

KÜLTÜR-SANAT-GALERİ	54
----------------------------------	----

BASIN BÜLTENLERİ	56
-------------------------------	----

BASINDAN SEÇMELER	58
--------------------------------	----

BULMACA	64
----------------------	----

“ESNAFIN BAŞÖĞRETMENİ” ARAMIZDAN AYRILDI... İSTESOB BAŞKANI SUAT YALKIN VEFAT ETTİ

14 Ocak'ta sabaha karşı geçirdiği kalp krizi sonucu 81 yaşında vefat eden İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (İSTESOB) Başkanı Suat Yalkın, esnaf ve sanatkar camiasında derin bir üzüntüye yol açtı.

Suat Yalkın, 1928 yılında Adapazarı Ali Fuat Paşa'da doğdu. İlkokulu Adapazarı'nda, ortaokulu İstanbul'da, liseyi İstanbul St. George Avusturya Kolejinde tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne girdi. Askerlik yaşı nedeniyle son sınıfta 4 dersi kalana kadar okudu ve yedek subay olarak askere gitti. Askerlik dönüşü siyasete atıldı.

Esnaflıkla başlayan iş hayatıyla birlikte esnaf teşkilatlarının çeşitli meslek dallarına ait odalarında başkanlıklar ve bunların yanı sıra İstanbul Birlik Başkanı ekilliği yaptı. 1984 yılında İstanbul Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği başkanlığına seçildi. Günümüze kadar bu görevi aralıksız sürdüren Yalkın, Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı (MEKSA)'nın başkanlığını ve Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri İstanbul Bölge Birliği Başkanlığını da yürütüyordu. 1991 – 2002 yılları arasında da Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkan vekilliği görevini yaptı.

Türkiye ile Almanya Esnaf ve Sanatkarları arasında gelişen ve büyüyen dostluk ilişkilerine ve mesleki eğitime verdiği hizmet ve katkılarından dolayı Almanya Cumhurbaşkanı Richard Von Weizaecker tarafından birinci dereceden Devlet Madalyası (Liyakat Nişanı) ile ödüllendirildi.

"Esnafın baş öğretmeni" Suat Yalkın evli ve 2 çocuk babasıydı.

TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken, Suat Yalkın'ın vefatı nedeniyle yayınladığı mesajda "Ömrünü esnaf ve sanatkarlarımızın sorunlarının çözümüne ve mesleki eğitim sisteminin kurularak geliştirilmesine vakfetmiş, camiamızın duayeni ve bu özellikleriyle kamuoyuna mal olmuş değerli büyüğümüz Sevgili Ağabeyim İstanbul Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği Başkanı, **Suat YALKIN'**ı kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyim. Müteveffanın eserleri, hatırası ve çalışmaları hiçbir zaman unutulmayacaktır. Merhuma Yüce Allah'tan rahmet diler, çok değerli eşine, çocuklarına, yakınlarına ve başta İstanbul'da bulunan esnaf ve sanatkarlarımız olmak üzere tüm camiamıza başsağlığı dilerim." dedi.

Uzun, zorlu ama bir o kadar da zevkli bir çalışma temposuyla; dolu dolu, her sayfasından yararlanacağınız bir VİTRİN hazırlamaya çalıştık. Umarız başarılı olmuşuzdur.

Bu ayki kapak konumuz, "Perakende Sektörü".

Tüm esnaf ve sanatkar camiasının görüşlerini, duygularını yansıtan, taleplerini dile getiren Genel Başkanımız Sayın Bende-
vi Palandöken, "Perakende Piyasalarının Düzenlenme Gereği Üzerine..." başlıklı yazısında, sorunu esastan yakalayıp, çözüm yollarını ilgililerin bilgisine sunuyor.

TESK Genel Sekreteri Sayın Naci Sulkarlar, dergimizin Aralık sayısında kapak dosyası olarak işlediğimiz "Ekonomik Kriz" konusunu "Ekonomik Kriz ve Küçük İşletmeler" başlıklı yazısıyla inceliyor.

Perakende Sektörü denince, akla hemen nihai satıcılar ve nihai alıcılar (tüketiciler) gelir. Kapak yazılarının büyük çoğunluğu, konuyu satıcılar açısından irdeliyorlar. Tüketicilerin karşı karşıya kaldıkları sorunları incelemesi için ricada bulunduğumuz Tüketiciler Hakları Derneği Başkanı Sayın Turhan Çakar'ın kaleme aldığı yazısında, üreticilerin, perakendecilerin ve özellikle tüketicinin yaşamakta olduğu sorunlar inceleniyor.

Perakende sektörünün hala en büyük bölümünü oluşturan ancak gittikçe güç yitiren bakkallar adına, Türkiye Bakkallar Federasyonu Genel Sekreteri Sayın Avni Kı-

lıncaya, "Bakkalın Feryadı"nı duyurmaya çalışıyor.

Türkiye Mimar Ve Mühendis Odaları Birliği'ne bağlı odalardan biri olan Türkiye Şehir Plancıları Odası, hızla sayıları artan Alışveriş Merkezleri'nin kentleşme ve kent esnafı üzerindeki etkilerini açıklayan kısa ama etkileyici bir yazıyla kapak dosyamıza katkı yapıyor.

Konfederasyonumuz Hukuk Müşaviri Av. Yasemin Ertekin, "Private Label" adı verilen, marketlerin kendi markalarıyla ve ya yalnızca kendi mağazalarında satılmak üzere üretilmiş ürünlerde kullanılan markaları kapak dosyamız çerçevesinde inceliyor.

Perakende sektöründeki önemli sorunlardan biri olan "kayıtdışılık" sorununu, meslek odaları yönünden, TESK Vergi Danışmanı Sayın S. Cüneyt Yeşilkaya inceliyor.

Esnaf ve Sanatkar'ın Vitrin'ini düzenlemeye, güzelleştirmeye devam ediyoruz. Sizin eleştiri ve yönlendirmeleriniz işimizi kolaylaştıracaktır. Eleştirilerinizi ve Vitrin'de yer almasını istediğiniz haber ve makalelerinizi

mehmetsenel@tesk.org.tr veya

sevilsari@tesk.org.tr

e-posta adreslerine göndermenizi bekliyoruz.

VİTRİN

Esnaf ve Sanatkar 2009 Değerlendirme Toplantısı Ankara'da yapıldı **ESNAF VE SANATKÂRA 5 MÜJDELİ HABER!**

1. Canssuyu Kredisi, hizmet sektöründeki esnafa da verilecek.
2. Bankalar sorunlu sicilleri silecek.
3. Kredi Kefalet Kooperatiflerine borçların anaparası ödenmesi halinde faizleri 5 yıl taksitlendirilecek.
4. Halk bankasından kullanılan kredilerde uygulanan faiz oranı % 12'ye indirilecek.
5. Sosyal güvenlik Kurumu'na borcu olan esnaf ve sanatkarın kredilerden yararlanmasının yolu açılacak.

10 Ocak 2009 tarihinde, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) ile Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği (TESKOMB) tarafından, 81 ilden gelen esnaf ve sanatkar örgüt temsilcilerinin katılımıyla "Esnaf ve Sanatkar 2009 Değerlendirme" toplantısı yapıldı.

Sanayi ve Ticaret Bakanı sayın Zafer Çağlayan'ın da iştirak ettiği toplantıda, geçmişten gelen ve mevcut kriz ortamında esnaf ve sanatkarın karşılaştığı veya karşılaşılabileceği sorunlar ile bu sorunların çözümü noktasında nelerin yapılması gerektiği tartışıldı.

Toplantının sonunda, esnaf ve sanatkar camiasının yöneticileri, yıllardan beri karşı karşıya kaldıkları sorunların artık çözülebileceği ümidi ile illerine döndüler.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Genel Başkanı Bende- vi Palandöken yaptığı konuşma ile esnaf ve sanatkarın ortak sorunlarını dile getirdi. Genel Başkan konuşmasında şöyle dedi:

"Esnaf ve sanatkarın sorunları, hepimizin artık ezbere bildiği sorunlardır. Nedir bunların başlıcaları? Birincisi, 'sicil affı'. 2003 yılında yürür-

lûge konan 5033 sayılı kanun, esnaf ve sanatkarın geçmişte karşı karşıya kaldığı, ödemekte zorlandığı karşılıksız çek, protestolu senetler ile kredi ve kredi kartları borçlarına ilişkin kayıtların, bankalar tarafından "dikkate alınmaması" gereğini düzenliyordu. Ancak bankalar bu yasaya rağmen, esnaf ve sanatkarın kredi ve benzeri taleplerini, geçmişteki sicil kayıtlarını dikkate alarak değerlendirmeye tabi tutuyorlardı. Sayın bakanımız bu yasayı, 2008 ve öncesini de kapsayacak şekilde yeniden düzenleyerek meclise sevk etmişlerdir. Yeni yasanın uygulanmasını sağlayabilmek için bizim talebimiz, bankaların "sicil kayıtlarını dikkate almamalarının" sağlanması değil, "sicil kayıtlarının silinmesinin" sağlanmasıdır.

İkinci sorunumuz, Cumhuriyet tarihimizde ilk kez üretim yapan sanatkarlara verilen sıfır faizli "Cansuyu" kredisinin, tüm esnaf ve sanatkarların yararlanabileceği bir şekilde yeniden düzenlenmesi ve esnaf ve sanatkarların ihtiyaçlarının hiç değilse bir kısmını karşılayacak büyüklüğe çıkarılmasıdır.

Üçüncü sorunumuz, piyasalardaki daralmalardır. Özellikle 2008 yılının sonlarında kendisini hissettirmeye başlayan ekonomik kriz, başta imalat sektörü olmak üzere, tüm ekonomik alanlarda sıkışmaya, küçülmeye yol açmaktadır. İhracat ve ithalat geriliyor, işsizlik artıyor, tüketim harcamaları azalıyor. Bu tablo, piyasaların canlandırılması gereğini ortaya koyuyor. Piyasaların canlandırılması için, üretim maliyetlerini belirleyen en önemli kalemlerden biri olan enerji üzerinden alınan KDV'nin, temel ihtiyaç maddelerinde olduğu gibi %1'e düşürülmesi uygun bir çözüm olacaktır. Elektrik ve doğalgaza gelen toplam %80'lik zamlar da dikkate alındığında, bu önerimizin piyasaların canlanması

"Esnaf ve sanatkarın sorunları, hepimizin artık ezber bildiği sorunlardır. Nedir bunların başlıcaları? Birincisi, 'sicil affı'. 2003 yılında yürürlüğe konan 5033 sayılı kanun, esnaf ve sanatkarın geçmişte karşı karşıya kaldığı, ödemekte zorlandığı karşılıksız çek, protestolu senetler ile kredi ve kredi kartları borçlarına ilişkin kayıtların, bankalar tarafından "dikkate alınmaması" gereğini düzenliyordu. Ancak bankalar bu yasaya rağmen, esnaf ve sanatkarın kredi ve benzeri taleplerini, geçmişteki sicil kayıtlarını dikkate alarak değerlendirmeye tabi tutuyorlardı. Sayın bakanımız bu yasayı, 2008 ve öncesini de kapsayacak şekilde yeniden düzenleyerek meclise sevk etmişlerdir. Yeni yasanın uygulanmasını sağlayabilmek için bizim talebimiz, bankaların "sicil kayıtlarını dikkate almamalarının" sağlanması değil, "sicil kayıtlarının silinmesinin" sağlanmasıdır.

"Esnaf ve sanatkarın var olan itibarının, etkinliğinin artırılması için çalışıyoruz. Sicil belgelerinin esnaf odalarınca verilmesini sağlayacak bir düzenleme yapıyoruz. Ticaret odasına kayıt olurken istenmeyen bir belge TESK'e kayıt olurken isteniyorsa ben buna karşı çıkarım ve çıktım. Bu eylem planı Cumhuriyet tarihinde bir ilk olacak"

için çok önemli olduğu anlaşılabacaktır."

TESKOMB eski Genel Başkanı, AKP Milletvekili Kadir Akgül de konuşmasında, 2003 yılında TESKOMB'un bitmiş bir halde olduğunu, o yıla kadar

esnafa 1 yılda ancak 100 trilyon kredi kullandırıldığını ve bunun yüzde doksanının da Halk Bankası'na borç olduğunu, söyledi.

Faiz oranlarının o dönemde yüzde 49 ile yüzde 55 arasında seyrettiğini anlatan Akgül, bugün ise TESKOMB'un yılda 5 katrilyon lira kredi verir hale geldiğini, faizlerin yüzde 18 civarında olduğunu söyledi.

Yüzde 18 faiz oranının da esnaf sanatkar kesimi için ağır olduğunu belirten Akgül, Bakan Çağlayan'dan bu oranın düşürülmesini istedi.

Daha sonra kürsüye davet edilen Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan esnaf ve sanatkardan gelen talepler doğrultusunda, müjdeli bir konuşma yaptı. Bakan konuşmasında, 'Cansuyu' kelimesinin "yeni bir fidanı çok az su vererek büyümesini sağlamak" anlamına geldiğini Türk esnaf ve sanatkarını "Türkiye'nin fidanlığı" olarak gördükleri için kredilere bu ismi verdiklerini, söyledi.

Bu kredilerin kullandırılmasında iki problem yaşandığını ifade eden Çağlayan, esnaf ve sanatkar kesiminin kendisine "esnafın sadece imalatçı kesimden ibaret olmadığını" söylediğini belirtti. Çağla-

yan, "Size müjde veriyorum. KOSGEB Kanunu'nda değişiklik yaptık. KOSGEB kredilerini tüm esnaf ve sanatkar kesiminin kullanabileceği bir düzenlemeye gittik" dedi.

İkinci sorunun "bankaların kredi vermemek için 38 takla atması" olduğunu anlatan Çağlayan, şöyle konuştu:

"Daha önce çıkardığımız Sicil Affı Kanununa göre bankalar sicilleri silmeleri gerekiyordu, ama silmediler. Siz misiniz silmeyen? Gerekli çalışmayı yaptık. Çarşamba günü itibarıyla sicil affınız sizlere hayırlı olsun. Yok öyle iş... Bankaların esnaf ve sanatkara verilecek krediyi erteleme lüksü yok.

2003'te çıkan kanunda borçlarını ödeyemeyenler 3 aylık bir süre içinde bu aftan yararlanacak demistik. Şimdi 2004 yılının Mart ayından 2009'un Haziran - Temmuzuna kadar bu kapsama girenlerin hepsine af getirecek bir düzenleme yaptık. Ben bankaları etik davranmaya, centilmence davranmaya davet ediyorum."

Bakan Çağlayan, 2009 yılında da esnaf sanatkar kesiminin değişik kredilerle desteklenmeye devam edileceğini söyledi.

Hükümetin, esnaf ve sanatkar kesimine verdiği değer bir göstergesi olarak Bakanlığın 2009 yılı bütçesini yüzde 92, KOSGEB kaynaklarını da yüzde 40-50 artırdığını dile getiren Çağlayan, geçen yıl Halk Bankasına verdikleri kredi sübvansiyonunun da 211 milyon TL'den 275 milyon TL'ye çıkarıldığını bildirdi.

Bazı esnaf ve sanatkarların TESKOMB'dan kullandıkları kredilerin taksitlerini ödeyemediklerini ve zor duruma düştüklerini de belirten Çağlayan, bu sorunun çözümü için TESKOMB'un eski Başkanı, AK Parti Yozgat milletvekili Kadir Akgül ile görüştiklerini söyledi. Çağlayan, "Onlar da bana TESKOMB'a borcu olan esnafın ana paralarını ödemek şartıyla evlerinin üzerindeki ipotekleri kaldıracaklarını ve borçların kalan kısmına 5 yıl vade yapacak-

"Esnaf ve sanatkarın var olan itibarının, etkinliğinin artırılması için çalışıyoruz. Sicil belgelerinin esnaf odalarınca verilmesini sağlayacak bir düzenleme yapıyoruz. Ticaret odasına kayıt olurken istenmeyen bir belge TESK'e kayıt olurken isteniyorsa ben buna karşı çıkarım ve çıktım. Bu eylem planı Cumhuriyet tarihinde bir ilk olacak"

larını söylediler. Bu da size hayırlı olsun" diye konuştu.

Sanayi Bakanı, esnafa kullandırılan Halk Bankası kredileriyle ilgili olarak da bilgi verdi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla bir kararname hazırladıklarını belirten Çağlayan, bu kararnamenin Resmi Gazete'de yayımlandığını söyledi.

Çağlayan, Halk Bankasından kullandırılan kredilerde gösterge faiz oranının yüzde 50'ye indirildiğini bildirdi. Bakan Çağlayan, "Yarısı sizden yarısı bizden dedik. Pazartesi itibaren yüzde 12 faizle kredi kullanacaksınız" dedi.

AK Parti'nin esnaf ve sanatkarı sözde değil özde destekleyen bir parti olduğunu vurgulayan Çağlayan, bu anlayışla üzerinde çalıştıkları yeni bir düzenlemeyle de SSK ve BAĞ-KUR borcu bulunan

esnaf sanatkarlara da KOSGEB kredilerinden yararlanma imkanı getirileceğini bildirdi.

Bakan Çağlayan, Esnaf Eylem Planı ile ilgili olarak da 33 ana başlıkta birçok alanda düzenleme yapılacağını ve önümüzdeki günlerde esnafa yeni müjdeler verebileceklerini söyledi.

Çağlayan, "Esnaf ve sanatkarın var olan itibarının, etkinliğinin artırılması için çalışıyoruz. Sicil belgelerinin esnaf odalarınca verilmesini sağlayacak bir düzenleme yapıyoruz. Ticaret odasına kayıt olurken istenmeyen bir belge TESK'e kayıt olurken isteniyorsa ben buna karşı çıkarım ve çıktım. Bu eylem planı Cumhuriyet tarihinde bir ilk olacak" diye konuştu.

Böylece "Esnaf ve Sanatkar 2009 Değerlendirme" toplantısına, esnaf ve sanatkara yönelik 5 müjdeli haber damgasını vurdu: 1. Canssuyu Kredisi, hizmet sektöründeki esnafa da verilecek. 2. Bankalar sorunlu sicilleri silecek. 3. Kredi Kefalet Kooperatiflerine borçların anaparası ödenmesi halinde faizleri 5 yıl taksitlendirilecek. 4. Halk bankasından kullandırılan kredilerde uygulanan faiz oranı %12'ye indirilecek. 5. Sosyal güvenlik Kurumu'na borcu olan esnaf ve sanatkarın kredilerden yararlanmasının yolu açılacak.

GAZZE'DE VAHŞET!

1 870 yılında Siyonizmin önemli isimlerinden Theodor Herzl, Osmanlı Padişahı 2. Abdülhamit'ten Filistin'de bir devlet kurmak için toprak talebinde bulundu. Karşılığında para ve Avrupa siyasetine destek vaatlerinde bulunan Herzl, İngilizlerin de desteğiyle bir Yahudi Devleti kuracağına emindi.

Ne var ki, 2. Abdülhamit, "kanla alınmış toprakların, parayla satılamayacağı" söyleyerek bu teklifi reddetti.

Yahudiler, Filistin'de bir devlet kurma fikrinden hiç vazgeçmedi. Çeşitli yöntemlerle Filistin'de toprak satın almaya, çiftlikler kurmaya başladılar. İngilizlerin de desteğiyle dünyaya yayılmış Yahudileri Filistin'e göçe teşvik ettiler.

İngiliz Dışişleri Bakanı Arthur Balfour daha sonra "Balfour Deklarasyonu" olarak adlandırılacak olan mektubu 2 Kasım 1917'de Siyonist lider Lord Rothschild'e gönderdi. Balfour, İngiltere'nin Filistin'de bir Yahudi devletinin kurulması için tüm imkanlarını kullanacağını bildiriyordu:

1947 yılında Birleşmiş Milletler, İsrail Devletinin kuruluşunu tanıdı. Bu tarihten sonra da İsrail Filistin topraklarını her fırsattan yararlanarak işgal etmeye, sınırlarını genişletmeye başladı.

2008 yılının sonuna gelindiğinde ise, yeni bir çatışma dönemi başladı.

İsrail'in, Filistin'in seçimle işbaşına gelmiş temsilcisi HAMAS ile yaptığı ateşkes 19 Aralık 2008 tarihinde sona erdi. Ateşkesin sona ermesinden sonra, 24 Aralık'ta Gazze'den, İsrail'e füze saldırısı oldu.

Füze saldırılarını bahane eden İsrail, 27 Aralık tarihinde, Gazzeyi bombalamaya başladı. Gece gündüz durmadan bombaladığı Gazze'de savunmasız, silahsız, çocuk, kadın, genç, ihtiyar yüzlerce Filistinli tüm dünyanın gözü önünde öldürüldü. Hava saldırılarıyla bir gün içinde öldürülen Filistinlilerin sayısı 229'u buldu.

3 Ocak günü İsrail tanklarının Gazze'ye girmesiyle birlikte, İsrail'in Filistin işgali yeni bir aşamaya geldi. İsrail, hiçbir ayırım yapmadan, Gazze'de yaşayan Filistinlileri tanklarla öldürmeye devam etti.

BM, ateşkes için çağrıda bulundu. İsrail, işgalini tamamlayıncaya kadar çağrılara yanıt vermedi.

Birleşmiş Milletlerin kullanılmasını yasakladığı silahları kullanan İsrail, Birleşmiş Milletlere ait binaları dahi vurmaktan çekinmedi. Birleşmiş Milletler, Gazze yardımlarını askıya aldı.

İsrail, 17 Ocak'ta tek taraflı ateşkes ilan etti. 18 Ocak'ta da Hamas ve diğer Filistinli guruplar ateş-

kes ilan ettiler ve İsrail'in çekilmesi için 1 hafta süre verdiler.

21 Ocak'ta İsrail Ordusu Gazze'den çıktı, 27 Ocak'ta tekrar girdi.

Haber yazılırken ölen Filistinlilerin sayısının 1300'ü aştığı, yaralıların ise 5500'ü bulunduğu, her gün ölü ve yaralı sayısının arttığı biliniyordu.

Türkiye ve Dünya'da milyonlarca kişi İsrail'i protesto gösterileri yaptı. Venezüella İsrail Büyükelçisini, sınır dışı etti.

Yardım kampanyalarıyla toplanan yardımlar, çeşitli insan hakları ve yardımlaşma örgütleri aracılığıyla Gazze'ye ulaştırılmaya çalışıldı.

BAŞBAKAN TAYYİP ERDOĞAN, DAVOS'TA GAZZE'NİN SESİ OLDU

Her yıl Dünya Ekonomik Forumu tarafından Davos'ta gerçekleştirilen ve dünyanın ekonomik, siyasi yöneliminin tartışıldığı forum, bu yıl 28 Ocak-1 Şubat tarihleri arasında yapıldı.

Başbakan Tayyip Erdoğan'ın da katıldığı, Gazze'de yaşanan sorunların masaya yatırıldığı "Gazze: Orta Doğu'da Barış Modeli" başlıklı toplantıda, İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres ve Arap Birliği Başkanı Amr Musa'nın konuşmacı olduğu panelde, Şimon Peres Gazze'de yaşananları meşrulaştırmaya çalışan bir konuşma yaptı. Başbakan Erdoğan, panelin sonunda söz ala-

rak Peres'i ve İsrail'i eleştiren, Filistinlilerin öldürülmesini kınayan bir konuşma yapmak istedi. Ancak toplantıyı yöneten Amerikalı gazeteci David R. Ignatius, Erdoğan'ın sözlerini sık sık kesti, konuşturmak istemedi.

Bunun üzerine Başbakan Erdoğan, "Benim için Davos bitmiştir" diyerek, toplantıyı terk etti.

Geceyarısı İstanbul'a dönmesine rağmen, büyük bir kitle tarafından karşılanan Başbakan Tayyip Erdoğan için Gazze'de, İran'da ve pek çok yerde mitingler gerçekleştirildi.

TÜRKİYE
ESNAF ve SANATKARLARI
KONFEDERASYONU

Bendevi PALANDÖKEN
TESK Genel Başkanı

PERAKENDE PİYASALARININ DÜZENLENME GEREĞİ ÜZERİNE ...

Giderek küreselleşen dünyamızdaki değişim sürecinin, esnaf ve sanatkarlarımızı olumsuz olarak etkilediği herkesçe bilinen bir gerçektir. Tarım toplumundan sanayi toplumuna ve giderek bilgi toplumuna yönelen dünyamızda, tarım toplumunun temel kurumsal yapılarından olan esnaf ve sanatkarlarımızın güç kaybetmeleri kaçınılmazdır. Tarım sektörünün güç kaybettiği bir ortamda, aynı toplumsal yapının bir parçası olan esnaf ve sanatkarlarımızın ekonomik pozisyonlarında da kuşkusuz bazı olumsuz gelişmeler söz konusu olacaktır. Ekonomik ve sosyal değişimden kaynaklanan bu gelişmeleri bizler de olağan değerlendiriyoruz. Bizim itirazımız bu dönüşüme değildir. Biz, bu dönüşümün, gelişmiş batı ülkeleri örneği sancısız ve sosyal patlamalara sebebiyet verilmeden gerçekleştirilmesi gerektiğini savunuyoruz. Arzumuz, bu değişimin devletin destekleme ve sübvansiyon politikalarıyla sorunsuz gerçekleştirilmesidir. Gelişmiş batı ülkeleri bu dönüşümü nasıl gerçekleştirdilerse biz de aynı yöntemleri kullanarak bunu, sosyal patlamalara sebebiyet vermeden başarmak zorundayız. Maalesef, esnaf ve sanatkarlarımızın tarım sektörü örneği desteklenmesi gereğini, bürokrasimiz henüz anlayabilmiş değildir. Bugün esnaf ve sanatkarlarımız gerçekten güç durumdadırlar ve başta hiper ve grosmarketler olmak üzere büyük işletmelerin acımasız rekabeti karşısında ayakta kalma mücadelesi vermektedirler. Devletin bu konuda bir strateji ve politikasının olmaması da, olumsuzluğun boyutlarını artırmakta ve çoğu kamuoyuna yansımayan toplumsal dramlara neden olmaktadır.

Biz, hiper ve grosmarketler başta olmak üzere Büyük Mağazaların kuruluş ve faaliyetlerinin bir kurala bağlanması gereğini savunurken, kontrolsüz ve

Bizler, esnaf ve sanatkarlar olarak, vatandaşlarımızın gıda ve ihtiyaç maddelerini ucuz fiyatlarla tedarik etmek ve onları spekülâtörlerin istismarından korumak için her türlü hizmeti özveriyle yapmaya devam edeceğiz. Bu çabalarımızda Devletimizi de yanımızda görmek istiyor ve hükümetimizden, Anayasamızın 173'üncü maddesinde yer alan "Devlet, esnaf ve sanatkarı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır" hükmünün gereğini yerine getirerek, perakende sektörünün düzenlenmesi konusuna süratle el atmasını bekliyoruz.

kuralsız olarak açılan AVM'lerden de olumsuz sinyaller gelmeye başlamıştır.2001 yılında başlayan ekonomik durgunluk ve üstüne yaşanan siyasi belirsizlikten etkilenen tüketici harcamaları önemli miktarda düşüşler göstermiştir. Böyle zamanlarda olumsuzluklardan ilk önce esnaf ve sanatkarlarımız etkilenmeye başlar. Küçük esnaf bu ülkenin aynasıdır. Veresiye defterinin kabarması, rafların boşalmasıyla her yerde alarm zilleri çalıyor. Esnafımızın feryadı herkese bir uyarı olmalıdır. Yüksek faizle, vergilerle, enerji fiyatlarındaki artışın olumsuz etkileriyle boğuşan esnaf ve sanatkarımız, bir taraftan da ardı ardına açılmakta olan AVM'ler ile Hiper ve grosmarketlerin haksız rekabetini göğüslemeye çalışıyorlar.

2007 sonunda 179 olan AVM sayısı, Mayıs 2008 itibarıyla 199'a çıkmış ve 3 yıl içerisinde bu sayının 350'lere ulaşması beklenmektedir. Perakende sektörünün kurallarını, gelişmiş ülkelerdeki gibi çağdaş şehircilik anlayışıyla oluşturalım diye yıllardır feryad ediyoruz. Kontrolsüz ve kuralsız yan yana açılan büyük alış-veriş merkezlerinin sadece bizi değil kendilerini de etkileyeceğini her vesileyle dile getiriyoruz. Üstelik bunları söylerken çuvaldızını önce hep kendimize batırdık. Esnaf ve sanatkar işletmelerinin kuruluşlarının da bir kurala ve izin sistemine bağlanmasını talep ettik ama sesimizi duyuramadık. Sıkıntılar tahminimizden daha önce başladı. Bilhassa birbirinin aynı konseptte sahip ardı ardına açılan AVM'lerde cirolar, yüzde 20 ile yüzde

50 arasında düşüş gösterdi. Korkarım hızlı ve kontrolsüz büyüyen perakende sektörü bu dönem sağlıklı bir konsolidasyonu gerçekleştiremeyecektir.

Ülkemizi bir yatırım ve üretim merkezi olarak değil en çok kar elde etmeyi düşündükleri büyük bir perakende pazarı olarak değerlendiren yabancı yatırım fonlarının ve sermayesinin olumsuz etkileri de, ilerleyen zaman içinde daha net olarak görülecektir. Biz kimsenin zarar etmesini istemeyiz. Bizler, modern yaşamın getirdiği yeniliklerin karşısında değiliz. Ama şehir trafiğini etkileyen, modern ve çağdaş şehirciliğe ters çarpık yapılaşmaya ve çirkin görüntülere, haksız rekabete karşıyız. Perakende piyasasının bir kuralı olması gerektiğini savunuyoruz. Unutulmaması gereken gerçek, bütün bu gelişmelerden geleneksel üretim yapımızın ve toplumsal dokumuzun zarar görmemesidir. Bunun için mutlaka sektörler arası uyumu sağlayacak önlemlerin alınması gerekmektedir.

Nitekim, Dünya Bankası tarafından yayınlanan Türkiye "Ülke Ekonomik Memorandumu" Raporunda, mahallemizin vazgeçilmez unsurları bakkal, kasap, manav gibi küçük işletmelerin içine düştüğü zorluklara da değinilmekte ve "Süper ve hiper marketler, bakkallar dahil geleneksel perakendecilerin alışverişteki payını, 1999'daki %50 düzeyinden 2003'de %36'ya indirdiler. Büyük mağazaların, işlem maliyetlerini düşürmek amacıyla sınırlı sayıda büyük tedarikçi ile ticari ilişkiye girmeleri sanayide konsolidasyonu artırmıştır" görüşlerine yer verilmektedir. Dünya Bankasının son raporunda yeralan bu tesbit ve değerlendirmeler, bizim yıllardır dile getirdiğimiz gerçeklerin, Dünya Bankası raporlarıyla doğrulanmasıdır. Biz, hiper ve grosmarketlerin piyasadaki paylarını artırmalarının oligopol piyasalarının oluşmasına yol açarak iktisadi rekabeti engelleyeceğini söylemiştik. Bu gelişmelerden yalnızca esnaf ve sanatkarlarımız değil, pek çok küçük ve ortaboy sanayicimiz ile tüketicilerimiz de zarar görecektir. Yıllardır söylediklerimizin Dünya Bankası raporlarıyla da doğrulanması ne yazık ki doğuracağı sonuçlar yönünden son derece üzüntü vericidir.

Bizler, esnaf ve sanatkarlar olarak, vatandaşlarımızın gıda ve ihtiyaç maddelerini ucuz fiyatlarla tedarik etmek ve onları spekülâtörlerin istismarından korumak için her türlü hizmeti özveriyle yapmaya devam edeceğiz. Bu çabalarımızda Devletimizi de yanımızda görmek istiyor ve hükümetimizden, Anayasamızın 173'üncü maddesinde yer alan "Devlet, esnaf ve sanatkarı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır" hükmünün gereğini yerine getirerek, perakende sektörünün düzenlenmesi konusuna süratle el atmasını bekliyoruz.

TÜKETİCİ HAKLARI DERNEĞİ
Konya Yürütme Kurulu Başkanı
Consumer Rights Association

Turhan ÇAKAR
Tüketiciler Hakları Derneği
Genel Başkanı

PERAKENDE SEKTÖRÜ VE TÜKETİCİ HAKLAR

İçinde yaşadığımız ekonomik ve ticari sistemin bir gereği olarak tüketiciler günlük yaşamlarını sürdürebilmek için gereksinimleri olan her çeşit malı perakendecilerden almak zorundadırlar. Örnek verecek olursak, elektrikli-elektronik eşyadan mobilyaya, gıdadan mutfak malzemesine, giysiden temizlik malzemesine kadar yüzlerce çeşit tüketim malını tüketiciler olarak perakendecilerden satın alıyoruz. .

Söz konusu edilen dayanıklı-dayanıklı tüketim mallarının büyük bir çoğunluğunun standardı ve sahip olmaları gereken özellikleri ortaya koyan yasal düzenlemeler bulunmaktadır. Bununla birlikte, bu malların tüketiciler açısından çok önemli olan bir boyuta da satış fiyatlarıdır. Söz konusu edilen malların sağlık ve güvenlik koşullarına uygunluğu konunun önemli bir boyutudur.

Perakendecilerin, tüketim mallarının tüketicilere sunumundaki tutumları ve uygulamaları, satış sonrası tüketici şikayetleri konusundaki yaklaşım ve davranışları, tüketici haklarına ne kadar saygılı davrandıkları dikkate alınması gereken diğer önemli sorunlardan biridir.

Gıda maddeleri dışındaki mallar hakkında perakende sektöründen alışveriş yapan tüketicilerden 2007 yılı itibarıyla tüm Türkiye’de faaliyet gösteren tüketici sorunları hakem heyetleri ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatına yapılan toplam şikayet sayısı yüz bin’den fazladır. Bununla birlikte, tüketici dernekleri de tüketici şikayetlerini değerlendirmektedir. Örneğin Tüketiciler Hakları Derneği’nin Merkez ve Şubelerine perakendecilerden gelen şikayet sayısı on bin’den fazladır.

Tüketicilerin perakendecilerden yaptığı şikayetlere bakıldığında; beyaz ve kahverengi eşya, cep telefonu, bilgisayar, mobilya, otomobil ve giysi şikayetlerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Söz konusu edilen bu şikayetlerin % 80 dolayındaki kısmının tüketici lehine sonuçlandığı anlaşılmaktadır.

Gıda maddeleri satan perakendecileri yukarıdaki değerlendirmeden farklı tutmak gerekir. Çünkü, gıdalarda gıda kodeksine ya da gıda mevzuatına

“Üretici, ürünün öngörülen kullanım süresi içinde, yeterli uyarı olmaksızın fark edilemeyecek nitelikteki riskleri hakkında tüketicilere gerekli bilgiyi sağlamak, özelliklerini belirtecek şekilde ürünü işaretlemek; gerektiğinde piyasaya arz edilmiş ürünlerden numuneler alarak test etmek, şikayetleri soruşturmak ve yapılan denetim sonuçlarından dağıtıcıları haberdar etmek, riskleri önlemek amacı ile ürünlerin toplatılması ve bertarafı da dahil olmak üzere gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.”

aykırı uygulamaları etiket bilgileri dışında anlamak, gözle görmek mümkün değildir. Gıdalarda, sağlığa ya da gıda mevzuatına aykırı uygulamalar ancak gıda analizleriyle anlaşılabilir. Bu nedenle, gıda konusundaki şikayetler dayanıklı mallara ilişkin şikayetler kadar yapılamamaktadır.

Perakende sektöründe görülen önemli bir sorun, perakende firma sahipleri ya da çalışanlarının sattıkları ürünler ya da malların sağlık, güvenlik ve taşınabilirliği gereken diğer özellikler yönünden yeterli bilgiye sahip olmamalarıdır.

Hastalıkların ve sağlık sorunlarının büyük bir çoğunluğunun gıda kökenli olması nedeniyle gıda maddeleri satan perakendeci firma sahibi çalışanlarının çok dikkatli ve bilinçli olmaları özel önem arz etmektedir.

Bu nedenle, tüm perakende sektöründe firma sahibi ve yetkilileri ile firma çalışanlarının eğitilmelerini ve bilgilendirilmelerini zorunlu tutan ve sağlayan bir yasal düzenlemeye gereksinim vardır.

Perakende sektöründe tüketicilere satılan malların hem üretim yerlerindeki hem de perakendecilerdeki denetiminin her boyutuyla yeterli ve etkili bir şekilde yapılması gerekmektedir.

İlgili kamu kuruluşları tarafından yapılan denetim sonuçlarının tüketicilere eksiksiz ve doğru olarak duyurulması, olumsuz denetim sonuçları hakkında tüketicilerin önlem alabilmelerine yardımcı olacak şekilde bilgilendirilmeleri ve uyarılmaları gerekmektedir.

Ürünlere ilişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair 4703 Sayılı Yasa'da “ Ürünlerin Piyasaya Arzında Üreticilerin ve Dağıtıcıların Yükümlülükleri” başlıklı 5.maddenin 3.fıkrasında, “Üretici, piyasaya sadece güvenli ürünleri arz etmek zorundadır. Teknik düzenlemelere uygun ürünlerin güvenli olduğu kabul edilir. Teknik düzenlemenin bulunmadığı

hallerde, ürünün güvenli olup olmadığı; ulusal veya uluslararası standartlara; bunların olmaması halinde ise söz konusu sektördeki iyi uygulama kodu veya bilim ve teknoloji düzeyi veya tüketicinin güvenliğe ilişkin makul beklentisi dikkate alınarak değerlendirilir.” denilmektedir.

5.Maddenin 5.fıkrasında, “Bir ürünün güvenli kabul edilmesi için; ürünün bileşimi, ambalajlanması, montaj ve bakımına ilişkin talimatlar da dahil olmak üzere özellikleri; başka ürünlerle birlikte kullanılması öngörülüyorsa bu ürünlere yapacağı etkiler; piyasaya arzı, etiketlenmesi, kullanımı ve bertaraf edilmesi ile ilgili talimatlar ve üretici tarafından sağlanacak diğer bilgiler ve ürünü kullanabilecek risk altındaki tüketici grupları açısından değerlendirildiğinde, temel gerekler bakımından azami ölçüde koruma sağlanması gerekir.” denilmektedir.

Gene, 5.maddenin 7.fıkrasında, “Üretici, ürünün öngörülen kullanım süresi içinde, yeterli uyarı olmaksızın fark edilemeyecek nitelikteki riskleri hakkında tüketicilere gerekli bilgiyi sağlamak, özelliklerini belirtecek şekilde ürünü işaretlemek; gerektiğinde piyasaya arz edilmiş ürünlerden numuneler alarak test etmek, şikayetleri soruşturmak ve yapılan denetim sonuçlarından dağıtıcıları haberdar etmek, riskleri önlemek amacı ile ürünlerin toplatılması ve bertarafı da dahil olmak üzere gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.” denilmektedir.

Öte yandan, 5.maddenin 9.fıkrasında, “Dağıtıcı, sahip olduğu bilgiler çerçevesinde, güvenli olmadığını bildiği ürünleri piyasaya arz edemez. Dağıtıcı, faaliyetleri çerçevesinde, ürünlerin taşıdığı riskler ve bu risklerden korunmak için alınması gereken önlemler hakkında ilgililere bilgi verir. Üreticinin tespit edilemediği durumlarda, yetkili kuruluşça belirlenecek süre içinde üreticinin veya malı tedarik ettiği kişinin kimliğini bildirmeyen dağıtıcı, üretici olarak kabul edilir.” denilmektedir.

Yasanın “ Ürünün Piyasaya Arzının Yasaklanması, Toplatılması ve Bertarafı” başlıklı 11. maddesinde “İlgili

“Dağıtıcı, sahip olduğu bilgiler çerçevesinde, güvenli olmadığını bildiği ürünleri piyasaya arz edemez. Dağıtıcı, faaliyetleri çerçevesinde, ürünlerin taşıdığı riskler ve bu risklerden korunmak için alınması gereken önlemler hakkında ilgililere bilgi verir. Üreticinin tespit edilemediği durumlarda, yetkili kuruluşça belirlenecek süre içinde üreticinin veya malı tedarik ettiği kişinin kimliğini bildirmeyen dağıtıcı, üretici olarak kabul edilir.”

Perakende sektöründeki hızlı tekelleşmenin ve yabancılaştırmanın olumsuz etkilerini özellikle de hemen her sektördeki küçük üreticiler, sektörün kendisi ve tüketiciler olarak yaşamaktayız.

teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş olsa dahi, bir ürünün güvenli olmadığına dair kesin belirtilerin bulunması halinde, bu ürünün piyasaya arzı, kontrol yapıncaya kadar yetkili kuruluşca geçici olarak durdurulur.

Kontrol sonucunda ürünün güvenli olmadığına tespit edilmesi halinde, masrafları üretici tarafından karşılanmak üzere, yetkili kuruluş;

- Ürünün piyasaya arzının yasaklanmasını,
- Piyasaya arz edilmiş olan ürünlerin piyasadan toplanmasını,
- Ürünlerin, güvenli hale getirilmesinin imkansız olduğu durumlarda, taşıdıkları risklere göre kısmen ya da tamamen bertaraf edilmesini,
- (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen önlemler hakkında gerekli bilgilerin, masrafları üreticiden karşılanmak üzere, ülke genelinde dağıtımı yapılan iki gazete ile ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında ilanı suretiyle, risk altındaki kişilere duyurulmasını sağlar."

denilmektedir.

Ancak, ne yazık ki, bu hükümlerde belirtilen yetkiler yeterince kullanılmamakta, görev ve sorumluluklar yerine getirilmemektedir. Bu konuda da perakendecilerin yeterli bilgiye sahip oldukları ve sorumluluklarını yeterince yerine getirdikleri söylenemez.

Uzak doğudan ve özellikle de Çin'den gelene mallar Türkiye pazarını doldurmuş durumdadır. Oyuncaklar ve sanayi ürünleri başta olmak üzere bir çok Çin malı perakendecilerde satılmaktadır. Bu malların büyük bir kısmı kalitesiz olmakla birlikte, sağlık ve güvenlik açısından da riskli mallardır.

Bununla birlikte, ABD başta olmak üzere her yıl milyarlarca dolar ödenerek ülkemize genetik yapısı değiştirilmiş mısır, mısır yağı, soya, soya yağı, soya küspesi ve pamuk ithal edilmekte, bunların kullanıldığı ürünlere ise perakendecilerin raflarını doldurmaktadır.

Ülkemize son yıllarda ithal edilen tüketim mallarında ya da tüketim mallarının önemli girdisi olan hammadde ve ara malı ithalatında çok büyük bir artış olmuştur.

Oysa, hem tüketim malları hem de tüketim mallarının girdisi olan ara mallar ve ham maddeler ülkemizde

üretilmekte ya da üretilmektedir.

Gereksiz yere, ülkemizden dış ülkelere yüz milyarlarca dolar gitmektedir. Bunun sonucu olarak da ülkemizde tarım başta olmak üzere bir çok sanayi dalı zarar görmekte, krize düşmekte, fabrikalar bir bir kapanmakta, işsizlik ve yoksulluk hızla artmaktadır.

Burada, hem tüketicilere hem de perakende sektöründe bu gidişten zarar görenler başta olmak üzere ilgili tüm kesimlere önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir. Olaya yalnızca, ticari ve günlük kişisel gereksinimimizi giderecek şekilde bakılmaması gerekmektedir.

Yukarıda belirttiğimiz sorunların yanı sıra perakende sektöründe yaşanan çok önemli bir sorun ve olumsuzluk da sektörün tekelleşmesi ve yabancılaştırmasıdır.

Bugün itibarıyla sektöre hakim durumda olan hipermarket ve grossmarketlerdir. Tekelleşme ve yabancılaştırma giderek yoğunlaşmaktadır. Bu durum, sektörde faaliyet gösteren küçük ve zayıf durumda olan perakendeciler ile küçük üreticilerin yok olmasına, tekel konumundaki hiper ve grossmarketlerin kar marjlarının çok yüksek oranlarda artışına neden olmaktadır.

Perakende sektöründeki hızlı tekelleşmenin ve yabancılaştırmanın olumsuz etkilerini özellikle de hemen her sektördeki küçük üreticiler, sektörün kendisi ve tüketiciler olarak yaşamaktayız. İşsizlik ve yoksulluğun hızla artış göstermesinin bir nedeninin de bu durumdan kaynaklandığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Bu durum, aynı zamanda tüketim mallarındaki ithalatın artmasına, tüm sektörlerde yerli üretimin zayıflamasına ve yok olmasına, ülke kaynaklarının hızla dış ülkelere ve yabancı şirketlere gitmesine, ekonomik yönden dışa bağımlı olunmasına neden olmaktadır.

Öte yandan, ekonomik yönden dışa bağımlılığın siyasi yönden bağımlı olma sonucunu da yarattığına tanık olmaktadır.

Bu nedenle, sorun yalnızca perakende sektörünü değil tüm sektörleri, halkı, çalışanları ve tüketicileri ilgilendirmektedir. Bu düşünceden hareketle, çok boyutlu olan bu sorunu masaya yatırıp, sorunun her kesimin yararına olacak şekilde ulusal çözümlerini yaratmak için ilgili tüm kesimlerin bir araya gelmesi doğru bir yaklaşım olacaktır.

KENT MERKEZİNİN DÜŞÜŞÜ VE ALIŞVERİŞ MERKEZİ

Kentsel yaşamın ve alışkanlıkların merkezine tüketimin getirildiği günümüzde, alışveriş merkezleri kent mekanının biçimlenmesini güçlü biçimde etkilemeye başlamıştır. Yeni bir tür tüketim anlayışını öngören alışveriş merkezleri ile birlikte kent formu da değişim geçirmiştir. Uzun zamandır ilgi odağı olan kent merkezleri eski cazibelerini kaybetmiştir. Artık kentlerin merkezlerini büyük ölçüde alışveriş merkezleri temsil etmektedir.

Bu yeni tüketim anlayışı sadece söz konusu merkezlerde satılan ürünlere yönelik değildir. Genellikle kent çeperlerinde, ağır trafik yollarında ve yerleşim yerlerinin uzağında yer seçen bu yapılar, araçlar için daha fazla yakıt tüketimi, ana yollarda daha fazla trafik sıkışıklığı, değerli kent arazilerinin büyük bölümünün yol yapımına ayrılması ve kentlilerin zamanlarının yollarda tüketilmesi anlamına gelmektedir. Kent, kompakt formunu yitirmekte, giderek daha fazla yer kaplamaktadır.

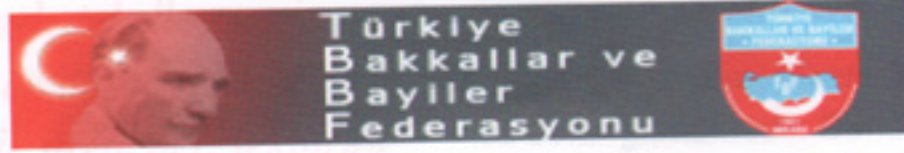
Yeni konut üretim biçiminin de ağırlıkla, kent merkezinden uzak, kent yaşamından soyutlanmış 'kapalı konut siteleri' 'ne kayması, mahalle kavramını yok etmektedir. Kent merkezleriyle beraber, mahallelerde bulunan küçük ölçekli ticari işletmeler de -bakkal, pastane, terzi, lokanta vs- bu süreçte yok olmaktadır.

Ayrıca, yeni nesil alışveriş merkezleri alışveriş birimlerine ek olarak, çeşitli etkinliklerle, avlularında veya bahçelerinde oluşturdukları toplanma alanlarıyla, sinema, gösteri veya sergi salonlarıyla insanların sosyalleşme ihtiyaçlarını da karşılamayı vaat etmektedir. Bir anlamda alışveriş merkezi, kendini kentten soyutlayarak yeni, daha steril ve daha güvenli bir kent deneyimi sunmak iddiasındadır.

Günümüz kentlerinde ihtiyaç karşılamının ötesine geçmiş böyle bir tüketim anlayışı, kent mekanında dağınık biçimde yer almış küçük ve orta ölçekli işletmelerin varlıklarını sürdürmemesine yol açmaktadır. Arazi kullanım kararlarında 'karışık kullanım' ilkesinden uzaklaşmakta, kent mekanında belirli işlevlere tahsis edilmiş 'adalar' oluşturulmaktadır. Bu kenti bir çeşitlilik mekanı olmaktan da uzaklaştırmaktadır. Her alışveriş merkezi bütün tasarım farklılıklarına ve çabalara karşın, hepimizin içinde ne olduğunu bildiğimiz, sürprizlerden uzak düzenlenmiş bir tekdüzeliği temsil etmektedir. Hemen tüm mağazaların tüm diğer alışveriş merkezlerinde de benzerinin bulunduğunu bilmek alışveriş merkezini sıradanlaştırmaktadır.

Bu bağlamda perakende tüketimin ölçeği küçükten organize ve büyüğe doğru kaymıştır. Organize ve büyük ölçek olarak tanımlanabilecek yapı ise alışveriş merkezi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Perakende sektöründeki h
yabancılaşma olumsuz
hem her sektördeki küç
kendisi ve tüketiciler olarak yaşamaktayız.

Avni KILINÇKAYA
Türkiye Bakkallar Bayiler Federasyonu
Genel Sekreteri

BAKKALIN FERYADI

Sabah gün ışımadan bakkaliyenin kapısını besmeleyle açmıştır. Varsa çırağı, yoksa kendisi "ekmek teknesinin", bakkaliyesinin önünü ıslamış ve tozutmadan güzelce süpürmüştür. Gelecek müşterilerine adeta tertemiz bir halı sermiştir, dükkanının önüne.

"Siftah sizden, bereketi Allah'tan" duasıyla siftah parasını özenle kasasına yerleştirir, tüm esnaflar gibi, bakkal da.

İki ekmek, bir paket sigaradır, genellikle ilk müşterisinin isteği. Zaten hiçbir zaman, hiçbir müşterisi "sepetler dolusu" alışveriş yapmamıştır bakkaliyeden. Bakkalımızın da böyle bir beklentisi zaten hiç olmamıştır. Bakkal; kanaatkardır, varolana şükreder...Çocuklarının nafakası çıksın, sofrasında sıcak çorbası olsun, ona yeter.

Mahallenin en önemli, en tanınmış ve en güvenilen kişisidir bakkal. Pek çok mahallenin muhtarı da bu yüzden, bakkaldır aynı zamanda.

Oğluna kız arayan analar da önce bakkala danışır, kızlarına görücü gelecek babalar da... "Tanır mısın, kefil olur musun?" sorularının muhatabı olur bakkallar sıklıkla. Onun kefil olduğu delikanlı mutlaka çalışkandır, ahlaklıdır; genç kız da güzel ve becerikli.

Düğünlerin ve cenazelerin ev sahibidir, bakkal. Bakkal amca belki oynamaz, belki ağlamaz, ama neşeye de en çok o ortak olur, hüzüne de.

Hep söylenen, yazılan bakkalın "veresiye defterini" ise hiç dillendirmiyorum. Hepimiz mutlaka bir şekilde bu "veresiye defteriyle" tanıştık. Belki mahallemizin bakkalına hala ödenmemiş, unutulmuş borçlarımız bile vardır,

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

Esnaf ve sanatkârların korunması

MADDE 173. – Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır."

Sadece bakkalın, manavın, kasabın değil, ülkemizin geleceği için de bir an önce "Büyük Marketler Yasası"nın, örnek almaya çalıştığımız ülkelerdeki gibi esnaf ve sanatkarı koruyup kollayan düzenlemeleriyle çıkartılması elzemdir, acildir, mecburidir...

kim bilir? Ama eminiz, bu defter hiçbir zaman kredi kartı borçları gibi hayatımızı karartacak şekilde karşımıza çıkmamıştır.

Ve bu bakkal, artık "can çekişmektedir".

Diğer 56 esnaf gurubuyla beraber, perakende dünyasının bu en sevimli esnafı, devasa büyüklükteki canavarlarla meydanda karşı karşıya bırakılmıştır: "Süper", "Gross", "Hiper" marketlerle!

Üstelik bu "süper", "gross", "hiper" marketlerin ellerinde en öldürücü silahlar var: Sermaye, yabancı ortak, üretici promosyonları, kredi kartları, medya, reklam ve en önemlisi "kuralsızlık".

Bakkalın elinde ise bir güven, bir de veresiye defteri...

Bakkal ve diğer esnaflar, on yıllardır hükümetlere sesleniyor, feryad ediyor: "Bu kuralsızlık, bizleri öldürüyor. Bir an önce tedbir alınsın, 'büyük marketler yasası' çıksın" diye.

Ama bu kaçınıcı hükümettir ki, yasa hazırlanıyor, meclise getiriliyor "-muş gibi" yapılıyor, ama sonuç alınamıyor!

Ülkemizin en büyük "sanayici" (eski tabirle 'fabrikatör') aileleri, sermaye gurupları, işlerini güçlerini bıraktılar, "perakendecilikle" uğraşmaya başladılar.

Eskiden ne kadar ürettikleri ile övünürlerdi, şimdi ne kadar çok pazarladıklarıyla. Eskiden, fabrika açarlardı, şimdi market zincirleri.

Cushman & Wakefield Küresel Gayrimenkul Danışmanlığı'nın araştırmasına göre, ülkemizde 2008-2009 yıllarında toplam 1 milyon 500 bin metrekare Alışveriş Merkezi yatırımı yapılması planlanıyormuş. 2007 yılında da 550 bin metrekare yatırım yapılmış.

Şöyle bir hesap yapalım: Onbinlerce bakkal var. Bu bakkallar, az yada çok kâr ediyorlar, akşam evlerine bir

çorba parası götürebiliyorlar. Sadece bu bakkalları hesaba katsak bile, onbinlerce tencere çorbanın parası ne eder düşünün? 2 milyona yakın esnaf ve sanatkarın toplam "çorba parasını" da hesaba katın....Bir de, "ölçek ekonomisi" nedeniyle elde edilecek kârı üstüne koyun. Bakkal, taş çatlasa haftalık bir teneke peynir satabilir. Bir süpermarket ise, tonlarca satabilir. Bakkal, toptancıdan, süpermarket ise doğrudan fabrikasından alır, ne alınacaksa. Süpermarket "çok aldığı için" ayrıca promosyonlar, hediyeler alır.

Bu süper,gross, hiper marketler ne zaman açılır, ne zaman kapanır? Tatil günlerinde açılırlar mı açılmazlar mı? Şehrin göbeğinde kurulurlar mı, kurulmazlar mı? Kaç metrekare alana kurulurlar, ne kadarı otopark olmalıdır, ne kadarı bahçe?

Bir yasası var mıdır?

Yoktur!

Yok ise ve yakın bir zamanda çıkmayacaksa, bakkal ufalmaya, kepenkler kapanmaya devam edecektir.

Mahallemizdeki bakkal, işte bu nedenle çok dertli.

Kendisi için de tabii, ama daha çok "mahalleli" için dertli.

Çünkü görüyor ve biliyor ki, kendisi meydandan çekildiğinde, ya da artık hiç rekabet edecek takati kalmadığında, büyük marketlerin pazar payı daha da artacak ve şimdi razı oldukları kârlara, o zaman hiç razı olmayacak. Şimdiden, gelecek yıllarda kazanacağı paraları bile kredi kartı ve banka kredileriyle tüketmiş olan mahalleli ise, işte o zaman tam yanacak...

Şimdi bakkalın, manavın, kasabın, manifaturacının, kırtasiyecinin rekabeti, marketlerin fiyatlarını düşük tutmasına yol açıyor. "Az" kâra razı oluyorlar. Ama rekabet ortadan kalkınca, ne olacağını siz düşünün...

"Yabancı sermaye" gelip birer birer bu market zincirlerini alacak (ki şimdiden piyasanın önemli bir bölümü yabancı sermayenin), kazancını da çuvalara doldurup memleketine götürecektir.

Bize de aç karnımızla "çağdaşlaştık" türküsü söylemek kalacak...

Sadece bakkalın, manavın, kasabın değil, ülkemizin geleceği için de bir an önce "Büyük Marketler Yasası"nın, örnek almaya çalıştığımız ülkelerdeki gibi esnaf ve sanatkarı koruyup kollayan düzenlemeleriyle çıkartılması elzemdir, acildir, mecburidir...

Bakkal amcanın kepengini umutla açmaya devam etmesi dileğiyle...

Av. Yasemin ERTEKİN
TESK Hukuk Müşaviri

PERAKENDE SEKTÖRÜ GELİŞİMİ VE "PRIVATE LABEL" ÜRÜNLERİN SEKTÖRDEKİ YERİ

Perakendecilik sektörü, sosyo- ekonomik ilişkilere ve teknolojiye bağlı olarak gelişmiş ve kent merkezlerinin önemli birer ögesi olmuştur.

16. yüzyıl Avrupa'da, cam yapım tekniğinin gelişmesi ile beraber gösterişli vitrinlerin yapıldığı ve alışverişin tüm toplumda yaygınlaştırılmaya çalışıldığı bir dönem olmuştur.

Bu tarihsel gelişim içerisinde, Osmanlı imparatorluğu döneminde de ticaret alanları kent merkezlerinin vazgeçilmez bir ögesi olmuş, hanlar, kapalı çarşılar kent içerisinde önemli bir yer tutmuşlardır. Fatih Sultan Mehmet, 15.yüzyılda yaptırdığı Kapalı çarşı ile öyle bir alışveriş merkezi yaratmıştır ki, bütün dünyaya örnek olmuştur. Kapalı çarşı, hala alışverişin kalbinin attığı tarihi yerlerden biridir.

Günümüz alışveriş merkezleri ve mağaza formatlarının ilk örneklerinin ortaya çıktığı dönem 19. yüzyıl olmuştur. 20. yüzyılın başlangıcında, kent merkezlerinde yaşanan problemler (hava kirliliği, gürültü, trafik v.b gibi) yerleşim ve istihdamın kent merkezleri dışına kaymasına neden olmuştur.

Türk perakende sektörünün temelleri Kapalı çarşının kuruluşu ile atılmıştır. 1950'li 1960'lı yıllarda devlet girişimi ile açılan mağazalarla organize perakendecilik sürecine adım atan sektör, 1980'li yıllarda liberal ekonomiye geçiş ve yabancı markaların Türkiye pazarındaki faaliyetleri ile ivme kazanmıştır. 2000'li yıllara gelindiğinde, alışveriş merkezleri ve caddelerin de sektörde yerlerini almalarıyla Türkiye'de modern perakendecilik başlamıştır. 1988 yılında açılan Galleria alışveriş merkezinin ardından bugüne kadar geçen süre içerisinde, başta İstanbul olmak üzere Ankara, İzmir, Adana, Bursa ve diğer illerimizde alışveriş merkezleri yapımı patlaması sürecine girilmiştir.

Perakende, üretici ile tüketici arasındaki zincirin son halkasıdır ve hiç durmayan bir çalışmadır. Perakende sektörü hızlı gelişen ve sürekli büyüyen sektörlerin başında gelmektedir. Gelişmeleri değerlendirdiğimizde şu anda Türkiye’de perakende sektörü kadar kendini kanıtlayarak büyüyen başka bir sektör bulunmamaktadır. Yirmi yıl önce ülkemizde bir tane bile alışveriş merkezi bulunmamaktaydı. Ancak, bakkal, manav, kasap, gibi geleneksel perakendecilerin büyüyen bu sektörün haksız rekabetinden korunması gerekmektedir. Büyük alışveriş merkezlerinin haksız rekabetinden bunları koruyacak yasal düzenlemelerin ivedilikle çıkartılmasına çalışılmalıdır.

Bakkaldan alışveriş yapmanın keyfi ayrıdır. Hepimizin bir “bakkal amca” figürü vardır. Mahallemizdeki bakkal bizim için sadece, ekmeğimizi, gazetemizi aldığımız bir yer değildir. Aynı zamanda manevi bağımızın da olduğu bir yerdir. Mahalle bakkallarının varlıklarını sürdürebilmeleri “bakkal amca” imajını korumalarıyla mümkündür. Ancak, bunun için gelişmeleri takip etmeli, modern teknolojiyi ve yenilikleri uygulamalıdır.

Küçük işletmeler müşteri ile doğrudan ilişki kurmaktadır. Büyük işletmelerde böyle bir imkan bulunmamaktadır. Bu da küçük işletmeler açısından büyük bir avantaj sağlamaktadır. Küçük işletmeler bu durumu iyi değerlendirmelidirler.

Bilindiği üzere; 1980’lerden sonra “private label” (özel marka) kavramı perakendecilerin ürünlerini tüketicilere daha ucuz fiyata sunmak amacıyla fason üretimle hazırlattıkları ve üzerlerine de genellikle kendi isimlerini koydukları özel markalı ürünleri tanımlamaktadır.

Ucuz olmasına rağmen kalitesi düşük olan bu ürünler, perakende sektöründe gittikçe büyüyen bir pazar oluşturmaktadır.

Marka, günümüz tüketicisi için ürün ile ilgili çok önemli bir bilgi kaynağıdır. Markanın, tüketici için taşıdığı önemin artması şirketlerinde markayı daha stratejik açıdan ele almalarına sahip olmuştur. Bunun doğal sonucu olarak çeşitli marka uygulamalarına gidilmiş ve bu uygulamaların sonucunda da üretici marka karşısında private label markalar çıkarılmıştır. Mağazalar, üreticiler karşısında rekabet avantajı yakalayabilmek, tüketici sadakati kazanabilmek ve pazar paylarını arttırmak için kendi özel markalarını geliştirmişlerdir.

Türkiye’de private label ürünler perakendecilik sektörü içinde her ne kadar 2001 yılından önce var olmuşsa da asıl gelişmeyi sağlayan 2001 ekonomik krizidir. Bu ürünler Türkiye tarihinde yaşanan ve sonuçları çok ağır olan 2001 yılı ekonomik krizinden sonra tüketiciler tarafından daha fazla tercih edilir olmuştur. Son yıllarda gıda

ve temizlik ürünleri başta olmak üzere, private label ürünlerin sayıları ve çeşitleri hızla artmaktadır. Özellikle süper ve hiper marketlerde private label ürün uygulamaları oldukça ilerlemiştir. Ancak bu ürünler diğer üretici markaları ile karşılaştırıldığında fiyat açısından daha ucuz olmakla birlikte, kalite açısından çok düşük olduğu gözlemlenmektedir. Fakat ucuz olmaları sebebiyle tüketici eğilimlerinin bu markalara yönelik arttığı da çok açık ortadadır. Süper ve hiper marketler müşterilerinden daha fazla kazanmak için bu ürünleri çıkartmaktadırlar.

Ancak, private label denilen ürünlerin bugün pek çok tüketicide öfke yarattığı da bilinen bir gerçektir. Bugün tüketiciler her şeyi bir arada bulundurduğu için kolaylık sağladığından alışverişlerini süper market zincirlerinden yapmaktadırlar. Ancak, üzerinde o süper market zincirinin adı olan private label ürünler bilinçli bir tüketici gözüyle incelendiğinde kaliteleri bakımından insan sağlığını tehdit edici boyutlara ulaştığı görülmektedir. Yine de bu ürünlerin kaliteden yoksun olmasına rağmen tüketiciler açısından tercih edilmesinin temel sebebi ucuz olmasının yanında süper marketlerde satışının yapılmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum da daha kaliteli ve uygun fiyata ürün markası satışı yapan esnaf ile haksız rekabete yol açmaktadır. Bu anlamda private label ürünler hakkında tüketicilerin bilinçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

Fiyat/kalite algısı tüketicinin satın alma kararlarında en önemli kriterlerdendir. Özellikle dayanıksız tüketim mallarına yönelik satın alma kararlarında, ürünün kalitesi, ürün performansına ve bu performansın zaman içinde devam etmesine bağlıdır. Üretici markalı ürünlerin aslında bir taklidi olan private label ürünler kalitesiz, bundan dolayı da ucuz ürünlerdir. Yapılan araştırmalarda üretici markalı ürünlere kıyasla private label ürünleri tercih eden tüketicilerin satın alma gücü düşük tüketiciler olduğu saptanmıştır. Ayrıca, tüketicinin private label ürünlerine yönelmesinde zincir mağazalara duyulan güvenin de etkili olduğu yapılan araştırmalardan saptanmıştır. Tüketici, ucuz bir ürün üzerinde tanınan, bilinen bir mağaza ismi gördüğünde güven duyarak bu ürünlere yönelmektedir. Ancak, burada mağazalar isimlerinden yararlanarak tüketicileri daha kalitesiz ürünü satmaları konusunda yanıltılmaktadırlar. Bu noktada bilinçli tüketici olmanın önemi karşımıza çıkmaktadır. Bugün pek çok tüketici tarafından bu ürünler genellikle düşük kaliteli olarak algılanmaktadır. Kalite garantisinin yüksek olması üretici markalarını hala önemli kılmaktadır.

Bu anlayış içerisinde tüketim alışkanlıklarımızı gözden geçirmek ve yeni bir tüketim ahlakı oluşturmak zorundayız.

S.Cüneyt YEŞİLKAYA
TESK Vergi Danışmanı

PERAKENDE SEKTÖRÜNDEKİ KAYITDIŞILIĞIN ÖNLENMESİNDE MESLEK ODALARININ ROLÜ

Kayıtdışılık, son yıllarda ekonomimizin en önemli birkaç sorunundan biri olarak gündemdeki yerini korumaya devam ediyor. Kayıtdışı faaliyetlerin ve kayıtdışı istihdamın, devletin vergi ve prim gelirlerini azaltmasının yanında mükellefler için de ciddi sakıncaları bulunuyor. Her şeyden önce tüm faaliyetleri kayıt altında olan ve vergisini düzenli ödeyen mükellefler için haksız rekabet yaratan kayıtdışılık, kurumsallaşmanın önündeki en büyük engellerden de birini teşkil ediyor. Her ne kadar vergi denetim oranları çok düşük olsa da vergi ve hapis cezaları da kayıtdışılığın mükellefler yönünden bir başka riski.

Kayıtdışı ekonomi, resmi makamların bilgisi dışında gerçekleştirilen, yasal ve yasa dışı faaliyetlerden elde edilen para ve/veya parasal diğer menfaatler olarak tanımlanıyor.

Kayıtdışı ekonominin nedenlerini ise, ekonomik ve sosyo-psikolojik nedenler olarak iki başlık altında toplayabiliriz.

Vergi ve prim kaçağı yönünden de kayıtdışı faaliyetleri ikiye ayırabiliriz. Birincisi, faaliyetin tamamen resmi makamların bilgisi dışında yapılması, ikincisi de, faaliyetin resmi makamların bilgisi dahilinde yapılmasıyla beraber, gelirlerin bir kısmının idareden gizlenmesi suretiyle kayıtdışı gelir elde edilmesi.

KAYITDIŞI İSTİHDAM ARTIYOR

2007 sonu itibariyle toplam pazar büyüklüğünün 220 milyar doların üzerinde olduğu tahmin edilen perakende sektöründe, kayıtdışılık oranıyla ilgili bilinen bir veri olmamakla beraber, OECD'nin 2004 yılında yayınladığı bir raporda, perakende sektöründeki kayıtdışı istihdamın 2000'li yıllarda 90'lı yıllara kıyasla giderek arttığı görülüyor. Aşağıdaki tabloda 1988 ve 2003 yılları arasında perakende sektöründeki kayıtlı ve kayıtdışı istihdamın oranları gösterilmektedir.

Türkiye’de Toptan ve Perakende Sektöründe Kayıtdışı İstihdam (%)

YILLAR	TOPLAM		TOPTAN VE PERAKENDE SATIŞ	
	KAYITLI	KAYIT DIŞI	KAYITLI	KAYIT DIŞI
1988	41,9	58,1	62,5	37,5
1989	41,4	58,7	60,9	39,2
1990	44,4	55,6	65,5	34,5
1991	49,5	50,5	67,5	32,5
1992	51,2	48,8	68,2	31,9
1993	52,5	47,5	68,5	31,5
1994	54,3	45,7	52,5	47,5
1995	50,9	49,2	65,8	34,3
1996	47,4	52,7	68,5	31,5
1997	48,4	51,6	69,7	30,3
1998	49,8	50,3	71,0	29,0
1999	47,9	52,1	67,0	33,1
2000	49,4	50,6	62,9	37,1
2001	47,1	52,9	60,5	39,5
2002	47,9	52,1	57,3	42,7
2003	48,3	51,7	57,8	42,2

Kaynak: OECD, 2004

Tablodan da fark edileceği üzere, perakende sektöründeki kayıtlı istihdamın oranı 2000’li yılların başlarında, 1990’lı yıllara oranla azalırken, kayıtdışı istihdamın oranı aynı dönemde bir hayli artmış durumda. Son yıllarda büyük alışveriş merkezlerinin sayısındaki artışa ve özellikle gıda sektöründeki esnaf ve sanatkarların sayısındaki azalışa rağmen kayıtdışı istihdamın oranında gö-

Gelir vergisi mevzuatımıza göre, vergiden muaf esnaf olmanın koşulları arasında belirli bir miktar kısıtlaması bulunmuyor. Esnaf ve sanatkarlar için asgari geçim indirimi uygulamasının olmaması ve esnafın özel harcamalarını gider yazamamaları, normalde geçimini dahi sağlamaya yetmeyecek kadar düşük gelir elde eden esnaf ve sanatkarların belli bir miktar vergi ödemelerine neden oluyor. Bu da, asgari geçim için harcanması gereken bir tutarın vergi olarak devlete ödenmemesi için belge düzenine uyulmaması sonucunu doğuruyor.

rülen artış, perakende sektöründe organize ve büyük işletme olmanın kayıtdışılığı azaltmadığını ortaya koyuyor.

Kayıtdışı ekonominin ve kayıtdışı istihdamın artışında, vergi ve sosyal güvenlik primi oranlarının yüksekliğinin de önemli bir etkisi bulunuyor.

VERGİ VE PRİM ORANLARI YÜKSEK

Maliye Bakanlığınca yayınlanan “Mükellef Eğilimleri Anketi”nde, ankete katılanların yüzde 74,8’i vergi oranlarının yüksek olduğunu ve yüksek vergi oranlarının, esnafın üretimini olumsuz yönde etkilediğini belirtirlerken, katılanların sadece yüzde 7,2’si vergi oranlarının yüksek olmadığını ifade etmişler. Yine aynı ankette, katılanların yüzde 71,6’sı, vergi oranlarındaki indirimin, vergi ödemeyi teşvik edeceği görüşündeler.

VERGİ İADESİ UYGULAMASI GERİ GETİRİLMELİ

Ücretli ve emekliler için uygulanan vergi iadesi uygulamasının kaldırılması da perakende sektöründeki kayıtdışılığı artıran bir başka etken olarak karşımıza çıkıyor. Hatırlanacağı üzere, vergi iadesi uygulaması, IMF’nin baskısıyla 2007 yılı başından itibaren kaldırılmıştı. Dola-

Perakende sektöründe, tamamen kayıtdışı çalışanların (maliyecilerin deyimiyle yaban kazlarının) kayıt altına alınması için tüm kamu kurumları ile meslek kuruluşları işbirliği içerisinde olmalıdır. Esnaf ve sanatkârlar sicili, işe başlamada tek durak ofis olarak çalışmalıdır. Ticari faaliyette bulunmak isteyen esnaf ve sanatkârların, işe başlamak için bu merciye başvurularının ardından, ilgili tüm kurumlara (örneğin vergi dairesine, Sosyal Güvenlik Kurumuna, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ve belediyelere) başvurular, sicil tarafından re'sen yapılmalıdır.

yısıyla 2007 yılından itibaren, vatandaşların, özellikle de gıda ve tekstil alışverişlerinde fiş ve fatura almamaları, başta KDV olmak üzere, harcamalardan ve gelir üzerinden alınan vergilerin reel olarak azalmasına neden oldu.

Perakende sektöründe kayıtdışı ekonominin yüksek olmasının bir başka nedeni de, köylerde ve nüfusu 2000'in altındaki diğer küçük yerleşim yerlerinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkarların ekonomik koşullar gereğince vergiden muaf olmaları gerekirken, vergi mükellefi olmaları ve idarenin de mükelleflerden asgari bir vergi beklemesidir.

Gelir vergisi mevzuatımıza göre, vergiden muaf esnaf olmanın koşulları arasında belirli bir miktar kısıtlaması bulunmuyor. Esnaf ve sanatkarlar için asgari geçim indirimi uygulamasının olmaması ve esnafların özel harcamalarını gider yazamamaları, normalde geçimini dahi sağlamaya yetmeyecek kadar düşük gelir elde eden esnaf ve sanatkarların belli bir miktar vergi ödemelerine neden oluyor. Bu da, asgari geçim için harcanması gereken bir tutarın vergi olarak devlete ödenmemesi için belge düzenine uyulmaması sonucunu doğuruyor.

Perakende sektöründe, kayıtlı olmakla beraber, gelirlerin bir kısmının gizlenmesi suretiyle ortaya çıkan kayıtdışı ekonominin ve kayıtdışı istihdamın önlenmesi için ilk olarak vergi ve prim oranlarının indirilmesi gerekiyor. İkincil düzenleme olarak da asgari geçim indiriminin, ticari kazanç elde eden tüm mükelleflere getirilmesi ve bir verimlilik analizi yapılarak, geliri ancak kendi geçiminin sağlamaya yetecek kadar düşük olan esnaf ve sanatkarların vergiden muaf tutulması gerekiyor.

Bir de ticari faaliyetlerini, tamamen kamu kurumları-

nın bilgisi dışında sürdürenler var. Bu durumdaki ticaret erbabının kayıt altına alınamamasının en büyük nedeni, kamu kurumları arasında bir koordinasyonun olmaması.

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa göre, bu Kanun kapsamındaki esnaf ve sanatkârların, çalışmaya başladıkları tarihten itibaren 30 gün içinde esnaf ve sanatkârlar siciline kayıt yaptırmaları gerekiyor. Sicile kayıt yaptırmayanların tespit edilmesi halinde ise, ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarına başvurulması ve bu kurumlar tarafından meslek mensubunun faaliyetinin durdurulması gerekiyor.

Bu madde, işlerlik kazanamadığı için kayıtdışı faaliyetler artarak devam ediyor. Örneğin, Türkiye Sebzeçiler Meyveciler ve Seyyar Pazarcılar Federasyonunun bir çalışmasında, belediyelere kayıtlı 330 bin pazarcının olduğu tespit edilmiş. Oysa ilgili odalara ve vergi dairesine kayıtlı pazarcı sayısı yaklaşık 55 bin civarında. Burada, belediyeler ile esnaf odaları arasındaki koordinasyon eksikliğinden dolayı yaklaşık 250 binin üzerinde pazarcının tamamen kayıtdışı faaliyette bulunduğu ortaya çıkıyor. Oysa 5362 sayılı Kanuna göre, sicil kaydı olmayan esnafa belediyelerin ruhsat vermemesi gerekiyor.

Perakende sektöründe, tamamen kayıtdışı çalışanların (maliyecilerin deyimiyle yaban kazlarının) kayıt altına alınması için tüm kamu kurumları ile meslek kuruluşları işbirliği içerisinde olmalıdır. Esnaf ve sanatkârlar sicili, işe başlamada tek durak ofis olarak çalışmalıdır. Ticari faaliyette bulunmak isteyen esnaf ve sanatkârların, işe başlamak için bu merciye başvurularının ardından, ilgili tüm kurumlara (örneğin vergi dairesine, Sosyal Güvenlik Kurumuna, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ve belediyelere) başvurular, sicil tarafından re'sen yapılmalıdır. Bu işbirliği gerçekleşirse perakende sektöründeki kayıtdışılık önemli ölçüde azalır.

TÜTÜN VE ALKOL SATIŞ BELGESİNİ TEŞKİLATIMIZ VERECEK

Bilindiği üzere; 2003 yılından bugüne kadar tütün mamulü ve alkollü içki satıcılarına verilen "satış belgeleri" düzenleme işlemleri, Tekel Pazarlama ve Dağıtım Başmüdürlüğü tarafından 38 noktada yerine getirilmekte idi.

2008 tarihli 5752 sayılı Kanunla, 4733 sayılı Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün Yeniden Yapılandırılması İle Tütün ve Tütün Mamullerinin Üretimine, İç ve Dış Alım ve Satımına, 4046 Sayılı Kanunda ve 233 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun değiştirilerek, "satış belgelerinin verilmesi konusunda kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıyla protokoller yapabileceği" öngörülmüş, konu, çıkarılan Yönetmelik ile düzenlenmiştir.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu ile Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu arasında yapılan görüşmeler neticesinde tütün mamulü ve alkollü içki satıcılarına verilen satış belgelerinin düzenlenmesi konusunda alt teşkilatımızın yetkilendirilmesi kararlaştırılmıştır.

Satış Belgesi işlemlerinin 2009 yılı başından itibaren meslek odaları ve örgütleri vasıtasıyla yürütülmesi hususunu içeren Protokol, Devlet Bakanı Sayın Murat BAŞESGİOĞLU, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı Sayın Kazım ÇALIŞKAN, Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanı Sayın Bendevi PALANDÖKEN ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Sayın M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU'nun katılımlarıyla 26 Aralık 2008 tarihinde Ankara Sheraton Otelinde imzalanmıştır.

Söz konusu Protokol ile İstanbul'da sekiz, diğer illerde birer tane olmak üzere Konfederasyonumuza bağlı alt teşkilatımız, tütün mamulü ve alkollü içki satıcılarına verilen satış belgelerini düzenleme işlemlerinin yürütülmesinde yetkili kılınmışlardır.

Bu suretle, tüm Türkiye'de sadece 38 noktada gerçekleştirilen yeni satış belgesi düzenlenmesine yönelik hizmet yeri sayısı artırılabacaktır. Türkiye genelinde, son beş yılda ortalama yıllık yeni satış belgesi başvuru sayısı 39574 olarak gerçekleşmiştir. Başvuruların % 13.4'üne sahip olan İstanbul'da konu olan hizmet 8 odamız tarafından karşılanacaktır. Söz konusu satış belgeleri; perakende satış belgesi, açık alkollü içki satış belgesi ve toptan satış belgesi olmak üzere 3 türden oluşmaktadır.

Diğer taraftan, halen faal olan satıcılar; satış belgesi süre uzatımı işlemleri için 2009 yılı Ocak ayı içinde, 2009 yılı için belirlenen satış belgesi bedellerini, Ziraat bankası şubelerine yatıracaklardır. Yürürlükte bulunan yönetmeliğe göre bağlı oldukları odalardan alacakları oda kayıt belgesini, TAPDK tarafından kendilerine (satıcılara) postayla bildirilen adrese göndereceklerdir.

25. TÜRKİYE – AVRUPA BİRLİĞİ KARMA İSTİŞARE KOMİTESİ TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

25. Türkiye – Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi Toplantısı 18- 19 Kasım 2008 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirildi.

25. Türkiye – Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi Toplantısı'nda " Sivil Toplum Örgütlerinin Türkiye'nin Katılım Sürecindeki Rolü", " AB ve Türkiye'de KOBİ'lerin Finansmana Erişimi" ve " AB ve Türkiye'de Tüketici ve Sağlık Politikaları" konuları ele alındı.

Toplantı sonucunda kabul edilen ortak bildiride, Slovenya'nın dönem başkanlığı döneminde yalnızca iki faslın açılmasından doğan memnuniyetsizlik ifade edilerek dönem başkanı Fransa'dan yeni fasılları ivedilikle açması çağrısında bulunuldu. Bildiride Türk Hükümetine de, hali hazırda kriterlerin uygulanmasını devam ettirmesi tavsiye edildi. Avrupa Komisyonu ve Türk hükümetinin müzakerelerde ilgili hususlarda Karma İstişare Komitesine ve Türk sivil toplum kuruluşlarına danışması ve onları sürekli bilgilendirmesi çağrısında bulunulan bildiride, KİK'in, AB ve Türkiye'deki sivil toplum kuruluşlarına katılım sürecine dair bilgi aktarımı konusunda aktif rol oynayacağı vurgulandı.

Ortak bildiride, Türkiye'ye Anayasasını revize etmesi ve bu reform sürecindeki tartışmalar için kesin bir takvim çizelgesi belirlemesi tavsiye edilirken, Anayasa'da temel özgürlüklerin ve vatandaşlık haklarını pekiştirmesi hususunun açıkça belirtilmesinin önem taşıdığı vurgulandı.

Esnaf ve Sanatkarlar Kilit Bir Yere Sahiptirler

18- 19 Kasım 2008 tarihlerinde Paris Ticaret ve Sanayi Odası'nda düzenlenen 25. Türkiye – Avrupa Birliği Karma İstişare Komitesi Toplantısı sonuç bildirgesinin hazırlanma aşamasında söz alan TESK Genel Başkanı Bendeve PALANDÖKEN esnaf ve sanatkarların Türkiye ekonomisi içinde önemi ve işlevleri hakkında ayrıntılı bilgi vererek, söz konusu sonuç bildirgesinde esnaf ve sanatkarlarımızın da yer alması gerekliliğini vurgulamış, bunun sonucunda da KİK tarafından hazırlanan sonuç bildirgesinde Kobilerin, esnaf ve sanatkarların istikrarlı bir ekonomik ve sosyal kalkınma sağladığı, işsizliği azaltma ve yeni iş imkanları yaratmada çok kilit bir yere sahip olduğunun vurgulanmasını sağlamıştır.

AYAKKABI SEKTÖRÜNÜN SORUNLARI – ÇÖZÜMLERİ

Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu'nun hazırladığı, ayakkabı sektörünün sorunlarını tespit eden ve çözüm önerilerini ortaya koyan kapsamlı bir rapor, TESK Genel Başkanı Sayın Bendeve Palandöken'e sunuldu.

Dergimiz sayfa sayısı, raporun tamamını yayınlamaya elvermediği için, "TÜRKİYE'DE AYAKKABICILIĞIN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ" başlıklı raporun kısa bir özetini yayınlıyoruz.

ÜRETİM

Rapor, ayakkabı üreten işletmelerin yapısını ortaya koyarak sorunları tespit etmeye başlıyor. Ayakkabı, tamamen makineleşmiş, yarı makineleşmiş ve el aletleriyle üretim yapan üç farklı işletme türü tarafından üretilmekte. Devlet Planlama Teşkilatı'nın verilerine göre, ülkemizde üretilen ayakkabıların %15'i tam makineleşmiş, %70'i yarı makineleşmiş ve kalan %15'i de el aletleri ile üretim yapan işletmeler tarafından üretilmektedir.

İşletmelerin toplam üretim kapasitesi, yılda 500 milyon çift ayakkabı üretmeye uygun. Ancak bu kapasitede üretim yapılamıyor.

Üretimin %90'ı iç piyasaya yönelik olarak gerçekleşiyor.

İHRACAT

Ayakkabıcılık sektörü, toplam ihracatımızın (bavul ticareti de hesaba katılması durumunda) ancak %1'ine karşılık gelen bir ihracat yapabilmektedir. Oysa sektörün daha büyük oranlarda ihracat yapma potansiyeli mevcuttur.

İTHALAT

Ayakkabı sektörünün en önemli sorunlarından biri, İtalya gibi sektörün lider ülkelerinden pahalı ve özgün tasarımı ayakkabı ithal edilmesinin yanında, Çin gibi Uzak Doğu ülkelerinden yapılan kalitesiz ve ucuz ayakkabı ithalinin son yıllarda daha da artmasıdır. Özellikle Gümrük Birliği anlaşmasının imzalanmasından sonra, ithalatla ilgili sorunlar daha da artmıştır.

Bunlardan başka sorunlar da raporda şöyle sıralanmış: özgün tasarım yapılamaması, işletmelerin sermaye yetersizliği, çalışanların eğitim eksikliği, işletmelerin Pazar bilgisinin azlığı, reklam ve tanıtım yetersizliği, kurumsallaşamama, yüksek vergi yükü, yüksek enerji ve işçilik maliyetleri.

Sorunların çözümüne yönelik öneriler ise, ithalatın daraltılmasına yönelik tedbirlerin alınması; finansman sorununun çözülmesi; vergi ve enerji yükünün azaltılması; eğitilmiş çalışan ihtiyacının karşılanabilmesi için ayakkabıcılık meslek liseleri, meslek yüksek okullarının açılması; tasarımcı ve modacı ihtiyacının karşılanabilmesi için üniversitelerin ilgili bölümlerine "ayakkabı tasarımcılığı" konulu derslerin konulması öne çıkmaktadır.

Raporun sonuç bölümünde, Türk ayakkabı sektöründeki potansiyeli gören İtalyan Ayakkabı üreticilerinin, Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu'nu ziyaret ederek, Türk ayakkabı üreticileriyle işbirliği yapmak istediklerine vurgu yapılıyor. Ayakkabı sektörünün sorunlarının çözülmesi durumunda, ayakkabı üreticilerinin ülke ekonomisine büyük katkı yapabileceklerini ortaya konuyor.

TÜRKİYE UMUM AYAKKABICILAR FEDERASYONU

TESK GENEL BAŞKANI BENDEVİ PALANDÖKEN TÜRKİYE UMUM AYAKKABICILAR FEDERASYONU'NU ZİYARET ETTİ

Esnaf ve Sanatkarın sorunlarını yerinde tespit etmek amacıyla, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu'na bağlı ihtisas federasyonlarını ziyaret etmeye devam eden Genel Başkan Bendevi Palandöken, 24 Aralık 2008 tarihinde, Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu'nu ziyaret etti.

Genel Başkan Bendevi Palandöken, Türkiye Umum Ayakkabıcılar Federasyonu Genel Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile ayakkabı sektörünün sorunlarını tartıştıkları bir toplantı yaptılar. Federasyon Başkanı Fatih Özcan, kısaca özetlediği sorunlar ve çözüm önerileri konusunda hazırladığı dosyayı Genel Başkan Bendevi Palandöken'e arzetti.

Konuşmasında, özellikle İtalya ve Çin'den yapılan ucuz ayakkabı ithalatının sektörün gelişmesinin önündeki önemli bir engel olduğunu, sektörün üretim kapasitesinin ancak %50'sini kullanabildiğini, sermaye, eğitim ve pazarlama konusunda esnafın sıkıntı çektiğini anlatan Başkan Özcan, Sosyal Güvenlik Primleri, vergi oranları ve ithalatın sınırlandırılması ile ilgili iyileştirmeler yapılması gerektiğini de sorunlarının çözüm yolları olarak ortaya koydu. "Cansuyu Kredisi" gibi kredilerin daha uygun koşullarla ve daha kapsamlı olarak esnaf ve sanatkarın hizmetine sunulması gerektiğine de özellikle değindi.

TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken de, Başkan Özcan'ı dikkatle dinledikten sonra sektör sorunlarının ayrıntılı olarak incelendiği ve çözüm yollarının önerildiği raporu kabul etti ve bir konuşma yaptı.

Ülkemizin çok hızlı bir değişim döneminden geçtiğini, ekonominin hızla teknoloji ve bilgi ağırlıklı bir hal almaya başladığını, bu hızlı değişime ayak uyduramayan esnaf ve sanatkarın zor duruma düştüğünü, söyleyerek sözlerine başlayan Genel Başkan, bir de bu değişim sürecin-

de eski kuralların yıkılmasının ve yerine yeni kuralların bir türlü konamamasının büyük sorunlara yol açtığına özellikle vurgu yaptı.

Genel Başkan, sistemin 2 şeye itibar ettiğini, bunlardan birincisinin "marka", ikincisinin de "ucuz taklitler" olduğunu, markalaşamamış, ya da markalaşma imkanı olmayan ama kaliteli ve gerçek üretim yapan sanatkarın pazar dışına itildiğini, bu durumun da özellikle ayakkabı gibi insan sağlığını yakından ilgilendiren bir alanda üretim ve pazarlama yapan esnaf ve sanatkarı zor duruma düşürdüğünü söyledi. Bu nedenle 'ayakkabı tamirciliği' gibi bir mesleğin artık yavaş yavaş ortadan kalktığını, kentlerin ana arterlerinde ve alışveriş merkezlerinin girişlerinde ortaya çıkan 'ayakkabı yenileme' zincir şirketlerinin ayakkabı tamircilerinin yerine geçmeye başladığını sözlerine ekledi.

Ekonomik krize de konuşmasında değinen Genel Başkan, krizin gerçek boyutlarıyla henüz Türkiye'ye gelmediğini, esas krizin 2009 yılı ortalarında kendisini göstereceğini söyledi. Köylünün hasadını yaptıktan sonra bile elinde borçlarını ödeyeceği ve harcama yapacağı parasının kalmaması durumunda, krizin tüm boyutlarıyla ortaya çıkacağı öngörüsünde bulundu. Şu anda yaşananların, yalnızca 'talep daralması' olduğunu, esas krizin sadece habercisi olduğunu vurguladı.

Krizden çıkışın ise, 'talep daralması'nın önüne geçecek tedbirlerle gerçekleştirilebileceğini, işçiye, memura rahat harcama yapabilecekleri ücret artışları yapılmasını, tüketim vergilerinde indirim yapılması gerektiği önerilerini dile getirdi.

Esnaf ve Sanatkar'ın en çok sıkıntıya girdiği konu olan Sosyal Güvenlik Primleri ile ilgili de iyileştirmeler yapılması gerektiğini, bu konuyla ilgili de çalışmalarının sürdüğünü söyledi.

TESK olarak ellerinde yeterli bilgi ve doküman olduğunu, sorunları ve çözüm yollarını bildiklerini ve sorunların çözümü için mücadele ettiklerini; teşkilatla yaptıkları böyle toplantılarla hem bilgilerini yenilediklerini, hem de teşkilatla dayanışma içinde sorunların çözümü yolunda birlikte yürüme olanağı bulduklarını ifade etti. Amaçlarının "bağcıyı dövmek" olmadığını, birlikte "üzüm yemek" olduğunu söyleyerek sözlerini bitirdi.

GENEL BAŞKAN ADANA'DA COŞKUyla KARŞILANDI

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken, Adana ziyaretinde büyük coşku yaşadı. Adana Hava Limanı'na inişinde TESK Yönetim Kurulu Üyesi ve Adana Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği (Adana ESOB) Başkanı Kazım Barışık, Başkan Vekili Mustafa Avşar, Başkan Vekili Aydın Hür ve bağlı esnaf odası başkanları tarafından çiçeklerle karşılanan Genel Başkan Palandöken mutluluğunu tarifte zorlandı.

Hava limanında esnaflarla tek tek kucaklaşarak, karşıla- ma törenine katıldıkları için teşekkür eden Genel Başkan Palandöken, Genel Sekreteri Naci Sulkalar ve ESOB Başkanı Barışık ile merkez Seyhan ilçesindeki Yeni Metal Sana- yı Sitesi'ne gitti. Burada, bakım – onarım gerektiren Mesle- ki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı (MEKSA) Ada-

na İşletmelerüstü Eğitim Merkezi binasında incelemede bu- lundu.

MEKSA'da Adana Proje Başkanı K.Elif Alper Delice'den ve vakıf eğitimcilerinden ayrıntılı bilgi alan Genel Başkan Palandöken, altyapı sorunları bulunan binanın kullanılabilir- liği konusunda zemin etüdü yapılmasını istedi. Palandöken, çıkacak rapora göre MEKSA'ya şehrin ileri gelenlerinin de yardımıyla gereken desteği vereceklerini belirtti. Palandö- ken, "Buranın fiziki koşullarını iyileştirmek lazım. Sizlerin de kendinizi dünyaya uyarlamamız gerek. Diploma yetmez. Pratik de lazım" dedi.

Adana'nın, Türkiye'nin üretim ve istihdamına önemli kat- kı sağladığını ancak buradaki esnafın da zor günler geçirdi- ğini belirten Palandöken, "Ülkemiz ince bir çizgide, dünya- da küresel mali krizin etkileri ülkemize de sirayet etmiş du- rumda, psikolojik densin, teğet densin ne denirse densin, hissedilir bir talep daralması var. Adana burada can damarı sanayinin, tarımın, çok önemli bir noktada buradaki sesin çok iyi dinlenmesi lazım, burada hem işsizlik hem de ticaret- teki durgunluğun temel nedeni taleplerin azalmasından kay- naklanıyor" diye konuştu.

Palandöken'e ESOB ziyaretinde, Birlik Başkanı Kazım Barışık tarafından Atatürk posterli plaket hediye edildi.

Edirne Esnaf ve Sanatkarları Odaları Birliği

Edirne Tatlıcı Büfeci Kebap ve Lokantacılar Esnaf Odası Başkanı Emin İNAĞ, bir basın bülteni ile "Türkiye-Bulgaristan Ortak Yemek Kültürü" Projesini kamuoyuna duyurdu

Avrupa Birliği Bulgaristan-Türkiye Sınır Ötesi İşbirliği Programı 2006 Ortak Küçük Projeler Fonu kapsamında Avrupa Birliği tarafından hibe almaya hak kazanan Edirne Tatlıcı Büfeci Kebap ve Lokantacılar Esnaf Odası olarak yürüttüğümüz "Türkiye-Bulgaristan Ortak Yemek Kültürü (Turkish-Bulgarian Common Food Culture)" adlı projemiz Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından kabul edilmiştir. Projemiz 27 Kasım 2008 tarihinde MFİB ile karşılıklı olarak imzaladığımız sözleşme ile resmen 01 Aralık 2008 tarihinde başlamıştır.

Türkiye-Bulgaristan Ortak Yemek Kültürü isimli projem- izde proje ortağımız Bulgaristan Haskova Esnaflar Birliğidir.

Projemiz 7 ay sürecek olup, bütçesi 36.883,78 Avrodur. Avrupa Birliği tarafından projemizin %88'i yani 32.457,73 Avrosu karşılanmaktadır.

Marka Kent Edirne çalışmaları kapsamında "esnaflar olarak biz neler yapabiliriz?" düşüncesinden yola çıkarak, bu projeyi hazırladık. Turizm faaliyetleri içerisinde çok önemli bir yer tutan gastronomiye önemli katkıları olacak projemizin ana amacı sınır bölgesinde ortak kültür mirasımız olan kaybolmaya yüz tutmuş yemekleri tespit etmek, sınır bölgesinde yemek kültürüne dayalı turizm alan- ları oluşturmaktır. Oda olarak yaptığımız çalışmalar sonucu Edirne Tava Ciğer Türkiye ve Bulgaristan çapında önemli bir değer haline gelmiş ve sadece Edirne Tava Ciğer turist çekebilen bir öge haline gelmiştir. Hazırladığımız Türkiye- Bulgaristan Ortak Yemek Kültürü isimli proje ile de birçok yemeği öne plana çıkarmayı amaçlıyoruz. Projemiz kap- samında yemeklerin araştırılması, literatür çalışması yapılmasının ardından, bu bilgileri sonraki nesillere aktararak kaybolmasını önleyeceğiz. Bu aşamada Odamıza kayıtlı aşçılara ve Edirne Anadolu ve Turizm Otelcilik Meslek Okulu öğrencilerine yine okulumuz bünyesinde bu yemeklerin öğretilmesi, her zaman faydalanılabilecek bir

yemek kitabı hazırlanması, kontrol altında olmak kaydıyla herkesin bildiği yemekleri ekleyebileceği ve projemiz faaliyetlerinin anlatılacağı bir web sayfası hazırlanması gibi çalışmalar yapacağız.

Sınırın öte tarafı yani Haskova ortağımızda Bulgaristan tarafındaki yemeklerin araştırılması ve tespit edilen yemeklerin aynı şekilde eğitimlerinin verilmesinin ardından tespitlerini bize yollayacaklar ve hazırlanacak yemek kitabına katkı sağlamış olacaklardır. Her iki tarafta yapılacak bu çalışmaların ardından bizlerin şuan bildiği ortak yemekler dışında birçok ortak yemek tespit edileceğine ve ortak

kültürümüzün ortaya çıkarılmasına önemli bir katkı yapacağımıza inanıyoruz. Projemizde yapılacak eğitimler sonucunda Bulgar ortağımızın da katılımı ile bir yemek şöleni düzenleyerek yaptığımız çalışmaların ve eğitimlerin sonucunu kamuoyu ile paylaşmayı hedefliyoruz.

Projemizin bölgemiz için çok önemli olan "Bir Hafta Sonu Üç Ülke" sloganımıza büyük katkı sağlayacağımız kanaatindeyiz. Esnaflar olarak Edirne ilimizde bacasız sanayi turizmin canlandırılması için elimizden gelen gayreti göstermeye devam edeceğiz.

TESK'TEN "BAK HELE BAK" A ÜSTÜN HİZMET BELGESİ

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) tarafından 'Bak Hele Bak' olarak tanınan kahvaltı salonu işletmecisi Yusuf Konak'a ilin tanıtımı için gösterdiği çabadan dolayı üstün hizmet belgesi verildi.

Van'ın en renkli, en tanınmış simalarından, müşterilerini karşılaması ve ağırlaması ile ün yapmış, yılların kahvaltı salonu işletmecisi esnafı Yusuf Konak, önemli bir ödül daha aldı.

Yusuf Konak, Bak Hele Bak adlı kahvaltı salonunda, yalnızca zengin kahvaltılıkları müşterilerine sunmuyor. Aynı zamanda, çok daha doyurucu ve lezzetli espirilerini, güler yüzünü, çevresine mutluluk saçan enerjisini sunuyor.

Van ilimizin en tanınmış esnafına, hem esnaflığın güler yüzlülük olduğunu unutturmaması hem de Van'ın tanıtımına katkı yapması nedeniyle Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendevi Palandöken tarafından "Üstün Hizmet Belgesi" ile ödüllendirildi.

TESK Genel Başkanı Bendevi Palandöken adına Yusuf Konak'a belgesini Van Esnaf ve Sanatkarlar Birliği (VESOB) Başkanı Hüsamettin Çelik verdi. Konak'ın gerek ilin ve gerekse de kahvaltı kültürünü yerli ve yabancı turistlere tanıtmasının büyük önem arz ettiğini ifade eden Çelik, bu nedenle kendisine bir hizmet belgesinin verilmesini uygun gördüklerini belirtti. TESC'le yapılan görüşmelerin olumlu sonuç verdiğini vurgulayan Çelik, birliklerinin genel kurul delegesi ve aynı zamanda birliğe bağlı odaların denetim kurulu üyesi olan Konak'a bu belgeyi vermekten son derece mutlu olduğunu kaydetti.

'Bak Hele Bak' Yusuf Konak ise, Türkiye içinde ve dışında 60'a yakın belgesinin bulunduğunu, üye olduğu birliğin genel başkanı tarafından ödüllendirilmesinin ise hepsinden daha çok mutluluk verici olduğunu söyledi.

DIYARBAKIR ESOB'UN İKİ ÖNEMLİ PROJESİ DAHA HAYATA GEÇİYOR

Merkezi Finans İhale Birimi tarafından yayınlanan Aktif İstihdam Tedbirleri Hibe Programı Kapsamında Birliğimizce hazırlanan "Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarım Projesi" ile, Sosyal Destek Programı (SODES) kapsamında Birliğimizce hazırlanan "Hazır Giyim Sektörüne Ara Eleman Projesi" uygulanmaya başladı.

"Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarım Projesi" ile, 60 gencimize yeni bir iş sahası yaratmayı hedefledik.

25.04.2008 tarihinde Aktif İstihdam Tedbirleri programı

kapsamında, Birliğimize bağlı Marangozlar ve Mobilyacılar Odamız ile birlikte hazırlayıp, Merkezi Finans İhale Birimine sunmuş olduğumuz, Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarım Projesi 28.11.2008 tarihinde Birliğimizin Sözleşme Makamı ile yapmış olduğu kontrat ile 01.12.2008 tarihi itibarı ile başlamıştır. Bilgisayar destekli mobilya tasarım projesinin toplam süresi 12 ay, toplam bütçesi 149.211 Euro'dur. Bu süre içerisinde 3 kurs dönemi boyunca 20'şerli gruplar halinde toplam 60 gencimizi mobilya tasarımı konusunda kalifiye eleman haline getirerek iş hayatına girmelerini hedeflemekteyiz.

Bu projemiz ile, Marangozlar ve Mobilyacılar Odamıza kayıtlı 587 marangoz ve mobilya firmalarımızın yoğun bir şekilde talep ettiği bilgisayarlı mobilya tasarım elemanları yetiştirmeyi hedefledik. Bunun ilk nedeni; İş-Kur İl Müdürlüğümüzden aldığımız verilere göre ilimizde Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarımcısı bulunmamasıdır. Bu eksiklikten dolayı mobilyacılarımızın en çok karşılaştığı

İhtiyaç sorunları; müşteriye görmediği bir ürünü satmaya çalışmadaki zorluk, yapılacak ürünün elle hazırlanmasından dolayı ürünün tamamlandığında küçük veya büyük olmasından doğan maddi zarar ve zaman kaybı, müşteri ile sorun yaşama ve müşterinin ürün ortaya çıktığında ürünün rengini, şeklini büyüklüğünü vs. beğenmemesi gibi sorunlar yaşanmasıdır.

Bizde yapacağımız bu proje ile; işsiz ve vasıfsız olan gençlerimizin (kadın ve erkek) eğitilerek, onların yanlış yollara sapmalarını engellemeyi ve de düzenli bir iş sahibi olarak geleceğine umutla bakmalarını sağlamak istiyoruz. Mobilyacılarımızın ise bu eksiklikten dolayı uğradıkları maddi zararları zaman kaybını ve müşteri ile sorunlarını en aza indirmeyi hedefliyoruz.

"Hazır Giyim Sektörüne Ara Eleman Projesi" ile de 40 işsiz gencimize istihdam olanağı sağlamayı hedefledik.

Sosyal Destek Programı (SODES) kapsamında Birliğimize Bağlı Konfeksiyoncular ve Manifaturacılar Odamız ile birlikte hazırladığımız "Hazır Giyim Sektörüne

Ara Eleman Projesi" 23.12.2008 tarihinde Birliğimizin İl Valiliği ile yapmış olduğu protokol ile başlamış bulunmaktadır. Bu projemizin toplam süresi 8 ay, toplam bütçesi 202.000TL'dir. Bu süre içerisinde iki kurs dönemi boyunca 20'şerli gruplar halinde 40 öğrencimizi konfeksiyon imalatı konusunda kalifiye eleman haline getirerek iş hayatına girmelerini hedeflemekteyiz.

Bilgisayar Destekli Mobilya Tasarımı Projemiz için Birliğimiz bünyesinde 20 kişilik bir bilgisayar laboratuvarını bütün ekipmanları ile bu ayın sonuna kadar kurmuş olacağız. Bu projemizin bitiminden sonra da meslek içi eğitim konularında ve hazırlayacağımız diğer projelerde bu bilgisayar laboratuvarımızdan gençlerimiz etkin bir şekilde faydalanabileceklerdir.

Yine, Hazır Giyim Sektörüne Ara Eleman Projemiz için Birliğimiz bünyesinde bir konfeksiyon atölyesini bu ayın sonuna kadar kurmuş olacağız. Bu projemizin bitiminden sonra da, DESOB olarak konfeksiyon atölyesinin işletmesini kendimiz yapacağız. Böylelikle en az 20 gencimizin sürekli istihdamını sağlamış olacağız.

SİVAS ESOB BAŞKANI BEŞİR KÖKSAL PANELDE "EKONOMİK KRİZDE ESNAF VE SANATKARIN DURUMUNU" ANLATTI

Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü tarafından düzenlenen "Küresel Finans Kriz: Türkiye'ye ve Sivas'a olan etkileri ve çözüm önerileri" konulu panele konuşmacı olarak Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Beşir Köksal, Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyesi Özcan Demirkol, Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası Üyesi Nusret Şanlı, Maliye Bölüm Başkanı Yrd. Doç. Dr. Serdar Öztürk, Yrd. Doç. Dr. Meral Uzun ve Yrd. Doç. Dr. Mustafa Yıldırım konuşmacı olarak katıldı.

Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Konferans Salonunda gerçekleştirilen panelin oturum başkanlığını yapan Yrd. Doç. Dr. Serdar ÖZTÜRK, Küresel Finansal Kriz ve Türkiye'nin Makro Ekonomik Politikaları, krizlerin tarihsel sürecindeki gelişmeleri hakkında açıklamalarda bulundu.

Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Beşir Köksal ise Ekonomik krizler, Sivas Esnafının durumu ve geleceği konusuna değindi. Krizin Sivas esnafını da olumsuz etkilediğini ve esnafın çok mağdur olduğunu dile getiren Köksal, "Sivas esnafının içinde bulunduğu olumsuz şartları, ülke genelinde yaşanan ekonomik koşullardan ayırt etmemiz mümkün değildir. Yaşanan ekonomik krizlerin etkileri ilimizde de hissedilmektedir. Bunun en büyük göstergesi de kapanan işyeri sayısının hızla artmasıdır. 2007 yılında ilim-

iz genelinde 879 kişi sicil kaydını sildiren bu sene 1235 kişi esnafılığı bırakmıştır. Bu rakamlardan da anlaşılacağı üzere ekonomik önlemler alınmaz ise kapanmaların önüne geçilemez" dedi.

Esnaf ve sanatkarlara bazı tavsiyelerde de bulunan Birlik Başkanı Beşir Köksal, küçük işletmelerin borçlarını kapatmalarını mümkün olduğunca da yeni borç altına girmemelerini tavsiye etti.

Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası üyesi Nusret Şanlı ise Finansal Krizin Vergi Mükelleflerine Olan Etkileri konusunda bilgi verdi. Şanlı yaşanan kriz nedeniyle her sektördeki satışlarda düşüş yaşandığına, vergi mükelleflerinin iç hacminin azaldığına vurgu yaptı.

Panelin sonunda öğrenciler panelistlere soru yönetti. Programın sonunda panelistlere İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mehmet Ali Akpınar tarafından teşekkür belgesi verildi.

Paneli Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İlyas Dökmetaş Belediye Başkan Yardımcısı Mahir Kuzucu, Serbest Muhasebeciler ve Mali Müşavirler Odası Başkanı Bahattin Erende takip etti.

Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği

KONYA ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİNİN EĞİTİM HAMLESİ

Başbakan Sayın Recep Tayip ERDOĞAN'ın Konya ilini ziyareti sırasında, sivil toplum örgütlerine ve iş adamlarına Konya'da duyulan okul binası ihtiyacı nedeniyle "Eğitime %100 Destek Kampanyası" çerçevesinde destek vermeleri gerektiğini belirtmesi üzerine Konya Valiliği, Büyükşehir Belediye Başkanlığı ve Meram İlçesi Belediye

Başkanlığı ile Konya ESOB arasında 12-EYLÜL-2005 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Bu Protokol çerçevesinde, Konya Meram Koz Ağaç Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği 24 derslikli bir ilköğretim okulu yapımı kararı almıştır. Okulun kaba inşaatının yapımı 14-09-2005 tarihinde ihale

edilmiş ve okul inşaatı sözleşmesi imzalanarak yapımına başlanmıştır.

14-Eylül-2007 tarihinde tamamlanan Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği İlköğretim Okulu, Konya Valiliğine teslim edilmiştir. Okulda eğitim - öğretime 2007-2008 öğretim yılının 2. yarısında başlanmıştır. Halen 600 öğrenci modern dersliklerde ve günün koşullarına uygun toplantı ve oyun salonlarında eğitim görmektedir.

Geleceğimizi yönlendirecek olan çocuklarımızın daha rahat koşullarda ve daha iyi eğitim alabilmeleri, aynı zamanda bölgede oturan Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine bağlı odalara kayıtlı esnaf ve sanatkarların çocuklarının daha iyi eğitim ve öğretim görmeleri için, Birlik Genel Kurulunda oy birliği ile okul yaptırılması kararını alan, Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı BEKİR DUVARCI'ya 26-OCAK-2009 tarihinde, Koz Ağaç mahallesi muhtarı, Okul Aile Birliği Başkanı ve Okul Müdürü tarafından eğitime verdikleri katkı nedeniyle plaket takdim edilmiştir.

Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği

BEKİR DUVARCI: "2. CANSUYU KREDİSİ İLAÇ OLMADI"

KESOB Başkanı Bekir Duvarcı, sadece üretim sektörüne verildiği için cansuyu kredi desteğinden esnafın yeteri kadar yararlanamadığını kaydetti.

Konya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Bekir Duvarcı, yaptığı açıklamada, Ağustos ayında verilen ilk cansuyu kredisinden Konya'da toplam 263 esnafın yararlandığını belirtti.

İlk cansuyu kredi desteğine en fazla başvurunun yapıldığı iller arasında Denizli ve İstanbul ile birlikte Konya'nın da yer aldığını ifade eden Duvarcı, esnafın ilk kredilere önemli ölçüde ilgi gösterdiğini bildirdi.

KOBİ'ler ile imalatçı esnaf ve sanatkarlara yönelik kasım ayında sıfır faizli 2. Cansuyu Kredi Desteği verildiğini ifade eden Duvarcı, "Bu kredilere de başvurular cuma günü sona erdi. İlginin ne düzeyde olduğunu tam olarak bilmiyoruz. Ancak ilki kadar başvuru olmadı. Türkiye genelinde şu ana ka-

dar bu krediler için bin 800 başvuru alındı. Son gün bu sayının biraz daha artması beklenebilir" dedi.

Duvarcı, cansuyu kredisinin SSK, Bağ-Kur ve vergi borcu olmayan KOBİ'ler ile imalatçı esnaf ve sanatkarlara verildiğini vurgulayarak, "Krediden yararlanmak isteyen esnafın SSK, Bağ-Kur veya vergi borcu bulunmaması gerekiyor. Krediyi kullanacak olan çok sayıda esnaf zaten bu borçları için kredi talep ediyor. Borcu olmayan esnafın krediye de ihtiyacı yok" dedi.

Kredinin hizmet sektörünü de kapsamaması gerektiğini dile getiren Duvarcı, bakkal, berber, manav, lokantacı, şoför ve pastacının da bu kredilerden yararlanması gerektiğini ifade etti. Kredilerden esnaf kesiminin daha fazla faydalanabileceği bir ortamın oluşturulmasının gerekliliğine dikkati çeken Duvarcı, "Cansuyu kredisi sadece üretim sektörüne verildiği için esnaf bu kredilerden yeteri kadar yararlanamadı. Kredi desteğinin kapsamının hizmet sektörünü de içine alacak

şekilde genişletilmesi gerekiyor. Böylece kredilerden çok sayıda esnaf yararlanabilir" diye konuştu.

ÇİFTÇİDE, İŞÇİDE, MEMURDA PARA OLMAZSA ESNAFTA DA OLMAZ

Konya'daki esnafın durumunun Türkiye'deki esnaftan pek farklı olmadığını belirten Duvarcı, şöyle devam etti:

"Esnaf sıkıntılı günler geçiyor. Ancak Konya esnafının sıkıntısı biraz daha fazla. Konya'da son 2 yıldır üst üste kuraklık yaşanıyor. Kuraklık nedeniyle çiftçi tarlasından istediği ürünü alamıyor. Tabi bu durum sadece çiftçiye etkilemiyor. Çiftçide, işçide, memurda para olmazsa esnafta da olmaz. Son yıllarda yaşanan kuraklık nedeniyle Konya esnafı daha da zor şartlarda ayakta kalma mücadelesi veriyor."

DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNE KALKINMA AJANSI

TESOB Başkanı Halil İbrahim KALFAOĞLU basına yaptığı açıklamada; "Doğu Karadeniz Bölgesi'ne Kalkınma Ajansı Kurulmalıdır" dedi. KALFAOĞLU basına yaptığı açıklamayı şöyle sürdürdü.

Son olarak 23 ili kapsayan 8 bölge kalkınma ajansının kurulmasıyla birlikte ülkemizdeki kalkınma ajanslarının sayısı 10'a yükseldi. Ancak bu iller arasında, ülkemizin en geri kalmış bölgelerinden biri olan Doğu Karadeniz Bölgesi'nin hiçbir ilinin olmaması fevkalade üzücüdür. Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki Ordu, Giresun, Gümüşhane, Trabzon, Rize ve Artvin illerine hizmet edecek olan Doğu Karadeniz Bölgesi Kalkınma Ajansı en kısa sürede Trabzon'a kurulmalıdır.

Bakanlar Kurulu'nun "Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajansları Kurulması Hakkında Karar"ının 22 Kasım 2008 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmasıyla ülkemizdeki kalkınma ajanslarının sayısı 10'a yükselmiştir.

Buna göre İstanbul, İzmir, Çukurova-Adana-Mersin, Ka-

raman-Konya, Amasya-Çorum-Samsun-Tokat, Bayburt-Erzincan-Erzurum, Bitlis-Hakkari-Muş-Van, Adıyaman-Gaziantep-Kilis, Diyarbakır-Şanlıurfa ve Batman-Mardin-Şırnak-Siirt bölge kalkınma ajansları kuruldu.

Trabzon'a kurulması planlanan ve Ordu-Giresun-Gümüşhane-Trabzon-Rize-Artvin bölge kalkınma ajansı ise, maalesef, Bakanlar Kuruluna takılmıştır.

Özellikle tepeden inme kalkınma politikaları yerine, Bölgenin kalkınma planının hazırlanmasını, bölgelerarası gelişmişlik farkının en aza indirilmesini, yerel yönetim, meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin fikirlerinden istifade edilmesini sağlayacak olan bölgesel kalkınma ajansının en kısa sürede Trabzon'a kurulmasını bekliyoruz."

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKANI HİLMİ GÜLER'İ ZİYARET

Çimen, Enerji İşleri Genel Müdürü Budak Dilli, Eskişehir Meslek Odası Başkanı Cafer Adıgüzel de bulundu.

Görüşmenin karşılıklı anlayış içerisinde geçti. Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler sorunları yakından takip ettiğini söyledi.

TETESFED

TÜRKİYE ELEKTRİK-ELEKTRONİK VE BENZERLERİ
TEKNİSYENLERİ ESNAF VE SANATKARLARI
FEDERASYONU

Elektrik, Elektronik ve Benzerleri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu Başkanı Abdullah Kaya, elektrik ile ilgili fen adamlarının sorunlarını Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler'e anlattı.

Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığında yapılan görüşmede, Bilecik Milletvekili Fahrettin Poyraz, Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Vekili Selahattin

Naci SULKALAR
TESK Genel Sekreteri

EKONOMİK KRİZ VE KÜÇÜK İŞLETMELER

Küresel kriz, merkezinden çok uzakta bulunan ülkeleri de önemli oranda etkilemeye başladı. İletişim dünyasında yaşanan baş döndürücü gelişmeler, özellikle hızlı erişimin getirdiği imkanlarla internet kullanımının giderek artması, türev piyasa uygulamalarından kaynaklanan önemli bir krizin varlığını tüm dünyaya duyurdu. Dünya, krizi hissetmek değil, yaşamaya başladı. Makro ekonomik göstergeleri iyi olan ekonomiler dahi piyasalarındaki durgunluğu (resesyon) gidermek amacıyla talebi canlandırmaya yönelik politikaları yürürlüğe koymak zorunda kaldılar. Bu anlamda, mali bünyeleri zayıflayan bankalar başta olmak üzere, diğer finansal kuruluşlar, ulusal ve uluslararası piyasalar yönünden çok önemli büyüklüğe sahip şirketler fonlandı ve uygun olan tedbir ve düzenlemeler yürürlüğe konuldu. Hatta AB'nin serbest bir ekonomi için öngördüğü "Rekabete Dayalı İşleyen Bir Piyasa Ekonomisine Sahip Olmak" ilkesi ile çelişebilecek türden uygulamalar dahi gündeme girdi, hatta hayata geçirildi. Bu bağlamda, kimi hükümetler güveni hakim kılmak ve mali bünyelerini güçlendirmek amacıyla önemli aktif büyüklüğüne sahip uluslararası çapta faaliyet gösteren yatırım ve mevduat bankalarının hisselerini satın aldılar. Kısaca kimi Devletler bankalara hakim ortak oldu. Bir anlamda devletleştirme yapıldı.

Krizin yalnızca finansal bir düzlemde kalacağı, reel piyasaları etkilemeyeceği şeklinde başlangıçta ortaya çıkan görüşler rağbet görmedi. Reel sektör, durgunluktan önemli ölçüde etkilenmeye başladı. Bu nedenle, krizin finansal değil, ekonomik bir kriz olarak isimlendirilmesi görüşünü savunanların daha doğru bir tanımlama yapmış oldukları anlaşıldı. Ülkemiz de krizden önemli ölçüde etkileniyor ve bunun 2009 yılı boyunca devam edeceği kuvvet-

Ekonomik krizler en çok reel piyasalarda daha ziyade emek yoğun olarak çalışan ve üretim ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren küçük işletmeleri vuruyor. Bu tür işletmeler talebin canlılığını yitirerek yetersiz kaldığı ekonomik dönemlerde, küçük sermayelerini de kaybederek piyasadan çekilmek zorunda kalıyorlar.

le muhtemel görünüyor. Umuyor ve diliyoruz ki, bugün piyasalarımızda yaşanan resesyon depresyona dönüşmesin. Çalışma hayatımız ve emek piyasamız için kronik olumsuz bir gösterge halinde seyreden işsizlik oranı (ki 2008'de 2007'ye göre 9.3'den 10.9'a yükselmiştir) hiç kuşkusuz daha da artacaktır. Bu sürpriz olmakla birlikte, işsizlik artışının sosyal problemlere yol açması ihtimali konunun en çok korkulacak yönünü oluşturuyor.

Kişi başına düşen gayri safi geliri yüksek, reel ve sermaye piyasaları rekabetçi, işgücü piyasası esnek, refah düzeyi ve tasarruf oranları olumlu, ABD ve AB ekonomileri elbette bize göre ekonomik krizden daha az etkilenecektir. Ekonomik krizle ilgili olarak piyasalara olumsuz haberler pompalayarak, insanların psikolojilerini etkilemek, reel piyasalar için kuşkusuz olumsuz bir etkidir. Ancak, ekonomik krizi nasıl olsa gelir-geçer düşünceyle ciddi bir yaklaşımla değerlendirip, doğru ve uygun ekonomik ve sosyal önlemleri zamanında almamak, bu konuda sağduyu ve cesaret gösterememek, kanımızca çok daha önemli bir eksikliktir.

Tasarruf oranının %10 - %12,5 aralığında yetersiz seyrettiği bir ekonomide, yatırımlar için elbette dış kaynağa ihtiyaç vardır ve gelişmekte olan bir ülkede bu olgu her zaman mevcudiyetini koruyacaktır. Öyle ise, uygun koşullu dış kaynak bulabilmek ve bu kaynaklarla bir yandan iç piyasayı canlandırarak talebi artırmak, diğer yandan da dış kreditorlere ve piyasalara güven vermek ve harcamaları kontrol altında tutmak açısından Uluslararası Para Fonu (IMF) ile mümkün olduğu ölçüde uygun koşullar taşıyan yeni bir stand-by anlaşması yapmak en akla uygun yol olarak görünmektedir. Görüşmelerin sürdüğü dikkate alındığında, sorunun koşullar yanında daha çok zamanlama ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır.

Çok uzak olmayan bir süre önce, 2007 yılı başında IMF'ye artık ihtiyaç duyulmayacağı görüşü güçlü olarak savunuluyor, bütçe uygulamaları ve ekonomik program bu görüş baz alınarak belirleniyordu. Bu durum, dünya

ekonomisindeki gelişme ve değişimlerin ilgili uzmanlarca bile tesbit ve tedbir oluşturma yönünden önceden tam olarak değerlendirilebilip görülemediğini ortaya koymaktadır.

Dünya 60-70 yılda bir genel ekonomik krizleri yaşarken, ülkemizde ekonomik krizler sıkça yaşadığımız bir olgu haline geldi. Nitekim, yeterince ders çıkarıp yapısal ve temel tedbirler öngörerek, bunları uygulamaya koyamadığımız için 1994, 1998, 2001 krizlerini yaşadık ve nihayet 2008-2009 ekonomik krizini yaşıyoruz.

1870 Dünya ekonomik krizi, üretim araçlarının mülkiyetinin toplum ve kamuya ait olması gerektiği şeklindeki temel iktisat yaklaşımlarının, 1929 krizi ise müdahaleci ekonomi politikalarının ön plana çıkmasını ve itibar görmesini sağladı. Halen devam eden ekonomik kriz, rekabete dayalı iktisat politikalarının öngördüğü piyasa yaklaşımını çok değiştireceğe benzemiyor. Ekonomik krizlerden en az zararı görmek bakımından, tren kaçmadan, gemi karaya oturmadan gerekli politikaları oluşturarak uygulamaya koymak konusundaki zamanlama en yaşamsal konu olarak ülkemiz gündemindeki yerini koruyor.

Ekonomik krizler en çok reel piyasalarda daha ziyade emek yoğun olarak çalışan ve üretim ve hizmet sektöründe faaliyet gösteren küçük işletmeleri vuruyor. Bu tür işletmeler talebin canlılığını yitirerek yetersiz kaldığı ekonomik dönemlerde, küçük sermayelerini de kaybederek piyasadan çekilmek zorunda kalıyorlar. Oysa, bu işletmelerin canlandırılması halinde, istihdamın, üretimin, yaratılan katma değer ve ihracatın artacağı açıktır. AB ülkelerine oranla işsizlik oranının ve özellikle genç işsizliğin çok yüksek olduğu ülkemizde, istihdam yönünden yaşanan sosyal sıkıntı ve hatta problemlere, esnaf ve sanatkarların işsiz kalmasıyla yenilerinin eklenmemesi için, bu kesimin mensuplarının teşvik ve desteklenmesi, ekonomik krizin daha da genişlemesinin etkin bir biçimde önlenmesine hizmet edecektir.

Bu bağlamda olmak üzere, kooperatif kredileri ile ilgili Devlet sübvansiyonunun 2009 yılında %30'lar düzeyinde artırılarak 211 milyon TL'den 275 milyon TL düzeyine yükseltilmesi ciddi bir iyileştirmedir. Yine, imalatçı esnaf ve sanatkarlara 2008 yılı içinde iki etapta kullandırılan toplam 700 milyon TL tutarındaki cansuyu kredileri de, bu kapsamdaki esnaf ve sanatkarlar için son derece yararlı bir uygulama olmuştur. Bu, Cumhuriyet tarihinde gerçekleştirilen ilk uygulama olması bakımından da, dikkate değer ve memnuniyet verici bir gelişmedir. Diğer

Unutulmamalıdır ki, Cumhuriyetle birlikte önce esnaf ve zanaatkarlar vardı, sermaye birikimi oluştuktan sonra tacir ve sanayiciler piyasadaki yerlerini aldı. O halde, yeterli kapitaliniz yoksa, genellikle esnaf olmadan tacir, zanaatkar olmadan sanayici olunamıyor. Büyük girişimlerin ve girişimcilerin başlangıcı küçük girişimler ve girişimcilerden geçiyor.

bir olumlu gelişme ise, 60'ıncı Hükümet döneminde yine ilk defa esnaf ve sanatkarlar strateji ve eylem planının hazırlanmış olmasıdır. Bu çalışmada, küçük işletmelerin sorunları, bunların çözüm yolları tartışmaya açılmış, sonuçlar Ekonomi Koordinasyon Kurulu'nun gündemine alınmış ve burada yapılan görüşmeler sonucunda küçük işletmeler ilgili destek programı belirlenmiştir.

Gerek kooperatif kredileri ve gerekse cansuyu ismi altında kullandırılan krediler oran, vade ve miktar itibarıyla piyasa şartlarına uygun olmakla birlikte, 2009 yılında öngörülen tarım destek programı dikkate alındığında, hacim itibarıyla pek yeterli olduğu söylene-
mez. Bu nedenle, küçük işletmelerin projeye dayalı olmak kaydıyla hibe niteliğinde ayni ve nakdi nitelikte desteklere de sahip kılınması, bunun teşvik ve destek programı içinde ayrıca yer alması sağlanmalıdır. Böyle bir düzenleme yapılabildiği takdirde, geri ödemesi olmayan gerçek bir destekten söz edebilmek ancak mümkün olabilecektir.

Diğer taraftan, Halkbank aracılığı ile kullandırılan kooperatif kredilerinin de, faiz oranının %15.60'dan %12'ye çekilmesi, kesimimiz açısından gerçekten sevindirici olmuştur. Böylelikle daha fazla sayıda esnaf, piyasa şartlarına göre daha uygun olan bu faiz oranı nedeniyle kredi için başvuruda bulunacaktır. Ancak, imalatçı esnaf ve sanatkarların yanında hizmet sektöründe yer alan yüzbinlerce esnaf için de, cansuyu veya benzeri bir modelle oluşturulacak nakdi bir destek yaratılması konusunda gayret gösterilmeli ve bu konudaki yasal değişiklikler hızlandırılarak, 2009 yılı başlarında sonuçlandırılmalıdır.

Bütün bu olumlu gelişmelere rağmen, küçük işletmelerin finansman sorunlarının çözümü ya da bugün olduğundan daha iyi bir duruma getirilmesi konusunda esas itibarıyla genel bir felsefe değişikliğine de ihtiyaç bulunmaktadır. Hangi istatistiki bilgiler dikkate alınırsa alınsın, bu kesimin genel kredi hacmi içindeki payı hala

çok gerilerdedir ve rakamla ifade etmek gerekirse, % 4-6'lar mertebesinde. Bu rakamın, özel bankaların verdiği KOBİ kredilerinin de devreye girmesiyle yükseldiği şeklindeki tespitler bir ölçüde doğru olmakla birlikte, bu kesim için kullandırılan toplam kredi büyüklüğünün yine de çok yeterli olduğunu söyleyebilmek, gerçekten iyimser bir yaklaşım olacaktır.

İster gelişmiş, isterse gelişmekte olan bir ekonomi olsun, küçük işletmelerin tüm işletmelere göre sayısal oranı, %95'lerden daha aşağı değildir. Bu konuda kafa karıştıran ya da birbiriyle çelişen hiçbir istatistiki bilgi yoktur. Bu gerçeğe rağmen, bu işletmelerin katma değer yaratarak üretime ve istihdama katkı sağlamaları için seslerini Hükümetlere yeterince duyuramamaları ya da ekonomi yönetimlerinin bu talebe kulak vermemesi, ülke ekonomisine sunulan kaynakların yalnızca büyüklere kanalize edilmesini öngören bir yaklaşımın ve genel kabulün, varlığının hala güçlü olarak sürdüğünü ortaya koymaktadır. Bu temel tercih doğrultusunda şekillenen uygulamaların, "Sosyal Devlet" ilkesinin hayata geçirilmesini destekleyen değil, köstekleyen bir öz içerdiği unutulmamalıdır. Hizmet ve üretim yaparak değer yaratan milyonların yeterince desteklenmediği bir ekonomide "Sosyal Devlet" uygulamasının en azından bu kesim için varlığından tam olarak söz edebilmek herhalde pek doğru olmayacaktır.

Hizmet ve üretimleri açısından ekonominin; kendileri, aileleri ve yanlarında çalışanların sayısı açısından da toplumun büyük bir bölümünü oluşturan mikro ve küçük işletmelerin desteklenmesi konusunda, hükümetlerin konuyu bir de bu yönüyle gözden geçirmeleri uygun ve yararlı bir çalışma olacaktır.

Unutulmamalıdır ki, Cumhuriyetle birlikte önce esnaf ve zanaatkarlar vardı, sermaye birikimi oluştuktan sonra tacir ve sanayiciler piyasadaki yerlerini aldı. O halde, yeterli kapitaliniz yoksa, genellikle esnaf olmadan tacir, zanaatkar olmadan sanayici olunamıyor. Büyük girişimlerin ve girişimcilerin başlangıcı küçük girişimler ve girişimcilerden geçiyor. Girişimcilerin fidanlığı olan bu kesimi koruyarak, onlara cansuyu vermeye devam ederek ve fidanları geliştirerek büyütelim. Emekler boşa gitmeyecek, sonuç mutlaka olumlu, ekonomik ve sosyal hayatımız bakımından da yüz güldürücü olacaktır.

Önemli olan, günü kurtarmak değil, geleceği kurmaktır.

Kadınlar için İş Geliştirme Merkezi (KİŞGEM) Kadınlararası İşbirliği ve İletişim Ağını Güçlendiriyor

Krzysztof Zasiadly, KİŞGEM Projesi Ekip Lideri

Bir araya gelmek... Neden işbirliği ve iletişim ağı kurarız?

İşbirliği ve iletişim ağı bizler için yeni bir şey değil- insanoğlu bu gezegende hareket ettiğinden beri var olmuştur. Aile ilişkisi, arkadaşlık, kabileler, şirketler, ticaret birlikleri, siyasi partiler, KOBİ iletişim ağı, vb. bu tür ağlara örnek olarak verilebilir. Bu kapsamda Pendik İş Geliştirme Merkezi'nde Kasım ayında gerçekleştirilen toplantı, Kadın Girişimciliğini Destekleme Programının iki bileşeni, İş Geliştirme Merkezi'ndeki (Pendik KİŞGEM) işletmeler ve KOSGEB ve TESK, Kadın Girişimciliğini Destekleme Programının yararlanıcıları arasında işbirliği ve iletişim ağı kurmak için önemli örneklerden bir tanesidir.

Her iki proje de kadın girişimcilere işbirliği ve iletişim ağı kurmak anlamında aşağıdaki fırsatları sunmaktadır:

Projeye katılan işletmeler arasındaki işbirliği ve sinerji etkileri için dahili işbirliği ve iletişim ağı:

Kaliteyi yükseltmek için: (i) çalışanlar için eğitim, (ii) yönetim metodolojisi ve araçlar hakkında bilgi paylaşımı, (iii) teknoloji hakkında bilgi paylaşımı;

Maliyetleri düşürmek için: (i) hammaddelerin grup olarak satın alınması, (ii) makinelerin grup olarak satın alınması, (iii) ortak depo alanı;

Üretim kapasitesini iyileştirmek için: (i) iş geliştirme merkezi müşterileri arasında uzmanlaşma, (ii) ürün miktarının değiştirilmesiyle üretim ve teslimatta işbirliği, (iii) teklifler/i haleler için grup teklifleri;

Yeni ürünlerin piyasaya sürülmesi için: (i) son ürünün teslimatında katma değer zinciri, (ii) araştırma ve yeni teknoloji uygulamasında maliyetlerin paylaşımı;

Yeni Fırsatlar Yaratılması:

• İşbirliği ve iletişim ağlarının desteği ile proje ve fon elde edilmesi. Proje almada en etkin yol kişisel referanslardır.

• İş gelişiminin verimli bir şekilde desteklenmesi için yerel/bölgesel/ulusal ağ

• İşin uzun vadeli gelişiminde uluslararası ağ

• İnsanlar, şirketler, kurumlar, ülkeler ve kıtalar arasında köprü

• Uluslararası KOBİ faaliyetleri için altyapının geliştirilmesi

Kadınlar proje olanaklarını aşağıdaki şekillerde kullanabilir :

• Pazar araştırması çalışmalarının maliyetlerini paylaşmak,

• Fuarlarda ve sergilerde grup sunumları ve tanıtımın maliyetini paylaşmak, tanıtım materyallerinin maliyetini paylaşmak, piyasa hakkında bilgi satın alma maliyetini paylaşmak

• İş geliştirme merkezi ve yerel topluluk tarafından desteklenen güvenilir ortakların imajı

• İş Geliştirme Merkezleri, Kadın Girişimciliğini Destekleme Merkezleri, Esnaf ve Sanatkar Odaları ve girişimciler arasında işbirliğinin geliştirilmesi ve deneyim paylaşım yolu ile uluslararası KOBİ faaliyetlerinin desteklenmesi ve harekete geçirilmesi

• TESK ve KOSGEB'in taşra teşkilatları vasıtasıyla uygulanan destek programlarının kullanılması: (i) Danışmanlık ve Eğitim (ii) Teknoloji Gelişimi ve İnovasyon, (iii) Piyasa Araştırması ve İhracat Teşviki, (iv) Uluslararası İşbirliğinin Geliştirilmesi, (v) Bilgi Teknolojisi (vi) Kalitenin Geliştirilmesi (vii) Bölgesel Kalkınma Destekleri (viii) Girişimcilik Destekleri:

• Girişimcilik Eğitimi

• Genç Girişimcilerin Geliştirilmesi

• Yeni Girişimciler için Destek

• İş Geliştirme Merkezleri Desteği

• Kadın Girişimciler için Destek

İş Geliştirme Merkezi Kadınlara ne sunar?

Kadın girişimciliğini destekleme projelerine ilişkin yapılan araştırma, izleme ve değerlendirme, kadınların bir girişimde bulunurken girişim seçeneklerini olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilecek özgün, sıradışı yeteneklerinin ve seçimlerinin olduğunu göstermektedir.

Kadın girişimciliğine ilişkin her politika aile konularının önemli olduğunu kavramalıdır. Önemli olan unsur aile desteğinin düzeyidir. İş

hayatında daha az kaldıkları için kadınlar tazminatlar ve sosyal güvence sistemlerinden daha az faydalanabilmektedirler. Böylelikle eğer kazanımlar katkılara ve katkılar da ücretlere ve işe bağlı olursa kadınların kazanımları daha az olur.

Kadınlar yeni işletme kurarken belli başlı sorunlarla karşılaşmaktadırlar:

- Finansman bulma
- Güven, yetenek ve kontaklara sahip olmak
- Finansman ve destek sağlayıcılar, müşteriler ve çalışanlar tarafından cinsiyet ayrımcılığı

- Çocuk bakımı olanağının olmayışı

- Kadın girişimcilere karşı toplumun tavrı

- Kadın ve erkekler arasındaki eşit olmayan olanaklar

- Kadınlardaki güven eksikliği

Kadın girişimcilerin aynı zamanda aşağıda belirtilenlere ihtiyacı vardır

- Teşvik
- Özsaygı
- Özgüven

- Sermaye oluşturmada uzman yardımı

- Kişisel/profesyonel zorunlulukların dengelenmesinde strateji/programlar

Bundan ötürü İş Geliştirme Merkezi kadın girişimcilerin zorluklarından üstesinden gelmesinde, iş kurmaları ve işlerini geliştirmede yardımcı olan hizmetler sunar:

- Uygun fiyatlı kiralık yer ve esnek kiralama koşulları
- Yerinde eğitim ve danışmanlık hizmetleri
- Finans kaynaklarına erişim ve kritik konularda iş veya teknik yardım hizmetleri

- Ortak temel ofis hizmetleri ve ekipmanı

- Ortak ekipmanlara erişim

- Güvenli barınma

- Çocuk bakımı

- Bakım konusunda destek

İş Geliştirme Merkezleri aynı zamanda iş geliştirme merkezinin üyeleri olmayan iştirakçi müşteriler için de iş kurmadan önceki aşamadan (keşif, fikir, planlama, açılış öncesi) iş kurma ve işi geliştirme aşamalarına kadar hizmetler sunmaktadır. Bu özellikle önemlidir çünkü birçok iş sahibi kadın evde yarı zamanlı olarak iş yapan kadınlardır. Kadınlar çalıştığında dahi erkeklerden daha fazla ev işi yapmaya devam etmektedirler.

İş Geliştirme Merkezi İştirakçi Müşteri Programı aşağıda belirtilenleri sunmaktadır:

- Girişimcilik eğitim ve danışmanlığı
- İş planlaması

- Finansman için başvuruda bulunurken yardım

- Bireysel danışmanlık ve koçluk

- Profesyonel iş hizmetleri

- Ağ kurma olanakları

- Ofis ekipmanına ve temel hizmetlere erişim

Kadınlar isteklerinin ve hayallerinin iyi bir girişimci olmak için vizyon sağlayabilecek şeyler olduğunun farkına varmalıdır. Kadınlara yardım edilmesi iki farklı yolu takip eder: bir tanesi kişi üzerinde yoğunlaşma (bu genellikle mentorluk faaliyetleri ile gerçekleştirilecektir) ve diğeri iş projesi ile ilgilidir; esneklik ve resmi olmayan veya hiyerarşiye dayalı olmayan ilişkiler üzerine kurulu, etkileşimli yaklaşım ve aynı zamanda kişisel destek sistemi. Kadınlar genellikle giriş ve sınırlı büyüme potansiyelinde daha az engellerin bulunduğu sektörlerde iş yapmaktadırlar. Profesyonel deneyimler, teknik yetkinlikler, sıkı çalışma onlar için ekonomik ve finansal kaynaklardan daha önemlidir. Onların yaklaşımları kar sağlamaktan çok adım adım bir yaklaşıma, müşterilerle yakın bir ilişkiye ve müşteri memnuniyetine dayalıdır.

İki Kadın Girişimciliğini Destekleme Projelerinin ortak faaliyetleri ve bunların yararlanıcıları kadın girişimciliği için kapsamlı bir destek sistemi oluşturmaktadır. İstanbul Pendik'te gerçekleştirilen Çalıştay ağ kurma ihtiyacını haklı çıkarmıştır.

ULUSLARARASI ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI

VETCAR- Kariyer Danışmanlığı Projesinin Uluslararası Çalışma Grubu Toplantısı Finlandiya' nın Mikkeli şehrinde yapıldı.

Vetcar- Kariyer Danışmanlığı Projesi ile özelde mesleki eğitim mezunlarının ve genelde tüm çalışanların daha iyi bir kariyer planlaması yapmalarına yardımcı olmak ve online servis sunulması amaçlanmaktadır. Vetcar, AB fonlarından yararlanarak yürütülen ve mesleki eğitim mezunlarında kariyer yapma bilincini geliştiren ve yaygınlaştıran bir yenilik transferi projesidir. 4 aylık 250.000 Euro bütçeli proje 2008 yılı Ocak ayında uygulanmaya başlanmıştır.

Türkiye'de uzun zamandır mesleki eğitimin geliştirilmesi ile ilgili çalışmaları bulunan MEKSA Vakfının koordinatörlüğünü yaptığı projenin ortakları arasında Konfederasyonumuzun yanı sıra İstanbul Atatürk Endüstri Meslek ve Teknik Lisesi, Bulgaristan'dan Student Computer Art Society (SCAS), Finlandiya'dan Mikeli Vocational College bulunmaktadır.

Vetcar- Kariyer Danışmanlığı Projesi kapsamında 19-22 Kasım 2008 tarihlerinde Finlandiya'nın Mikkeli şehrinde Uluslar Arası Çalışma Grubu toplantısı yapılmıştır. Proje kapsamında bugüne kadar yapılan çalışmaların değerlendirildiği ve ileriki dönemde koordinatör kuruluş ve proje ortakları tarafından gerçekleştirilecek faaliyetlerin belirlendiği toplantıda katılımcılara Finlandiya genel eğitim sistemi, mesleki eğitim sistemi ve Mikkeli Vocational College hakkında bilgi verilmiştir.

gibi hizmetler de vermektedir.

Bir kredi kuruluşu olarak KGF kefalet, Bankacılık Mevzuatı Karşılıklar Yönetmeliği'nde 3.grup teminatlar arasında sayılmasına rağmen aslı ve likit bir sermayedir. Kefalet fiilini kurumsallaştırmış olan KGF, verdiği kefaletlerin % 20'si kadar bir kaynağı, kredinin kullandırıldığı banka nezdinde "kredi karşılığı sorumluluk fonu hesabı"nda tutmaktadır.

HERKES İÇİN KARİYER

AB ülkeleri eğitim bakanlarının katıldığı Aralık 2006 Helsinki Bildirgesinde AB' de yeterliliklerin ve niteliklerin şeffaflaştırılması ve ortak bir kredilendirme sisteminin oluşturulması öncelik olarak belirlenmiştir. Bunun için de tek bir çerçeve olarak Europass kabul edilmiştir. Mayıs 2004'de AB Konseyi, birlik genelinde bu alanda gerekli seviyeye ulaşamadığını belirtmektedir. Mesleki eğitimde kariyer rehberliği sağlama OECD raporunda da kamunun görevleri arasında sayılmaktadır.

Açık bir şekilde altı merkez politika alanından biri olarak rehberliğe dikkat çeken bir AB belgesi olan "Yaşam Boyu Öğrenme Memorandumu" (AB Komisyonu 2000), yalnızca yaşam boyu öğrenme için değil, yaşama yayılmış öğrenme için de bir yol açmaktadır. Kariyer gelişimi ve kariyer rehberliği yalnızca, ekonomik, sosyal ve kişisel gelişim açısından değil ekonomik, sosyal ve çevresel olarak ve bireysel düzeyde sürdürülebilir bir gelecek yaratma açısından da çok büyük öneme sahiptir. Bireyin eğitimden iş piyasasına geçiş aşaması gittikçe daha da karmaşık bir hal almaktadır. Bu geçişin başarılı bir şekilde yapılabilmesi için, kariyer rehberliği yapılması şarttır.

Birey iş piyasasında olduğu gibi eğitimde de hem daha fazla seçenekle, hem de daha karmaşık seçeneklerle karşılaşır. Bu seçenekleri temel yeterlilik haline getirebilmek için, geçiş yeterlilikleri ve iş yeterlilikleri geliştirilmelidir. Yani bireye kariyer rehberliği verilmelidir.

Herkes için kariyer rehberliğinin anlamı, kariyer rehberliğinin sadece yüksek eğitim almış kişilere verilmeyeceğidir. Kariyer rehberliği, ileride karşılaşılabilecek eğitim seçenekleri konusunda doğru bilgi sağlamalı, bireyin anlayışını geliştirmeli; iş dünyası hakkında gerçekçi bilgiler edinmesini sağlamalı ve bireye memnun olacağı işi seçmesinde destek olmalıdır. Kariyer rehberliğinin sonucunda kişisel değer daha da artar, motivasyonda, karar verme becerilerinde ve iş yükümlülüğünde bir gelişme görülür. İşte kariyer rehberliği ile iş üretkenliği arasındaki asıl bağlantı budur.

Ülkemizde mesleki eğitim alanların iş dünyasına etkili bir biçimde geçişlerine rehberlik edecek ve kariyer

Co.'dan sağlanan fonlar kullanılmıştır. Projesine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

2007/Aralık ayında BTC

Reklam-Boru Hatları Şİİ Türkiye Ş

de kullandırılabilecek "BTC

ve Orta Ölçekli İşletmeler

lamaya konumlanmıştır.

proje ile ilgili olarak

getirdiği katkıları

Ertekin SOYER
Uzman

planlaması yapmalarını sağlayacak web tabanlı bir hizmet bulunmamaktadır. Mevcut kariyer destek hizmetleri daha çok yetişkinlere ve profesyonel anlayışla hizmet vermektedirler.

Bu noktadan hareketle Konfederasyonumuzun katılımı ile Meksa Vakfının liderliğinde hazırlanan ve AB'nin Eğitim ve Gençlik Programının Leonardo da Vinci alt programından hibe desteği almak üzere Ulusal Ajansa sunulan "Kariyer Danışmanlığı Projesi" Ulusal Ajans ve Avrupa Komisyonu tarafından uygun bulunmuş ve hibe sözleşmesi imzalanmıştır. Projenin Türkiye'deki ortağı Konfederasyonumuz ve İstanbul Atatürk Anadolu Meslek ve Teknik Lisesi olup, yabancı ortakları ise Bulgaristan (Student Computer Art Society (SCAS) ve Finlandiya'dan (South Savo Federation Of Municipalities/Mikkeli Vocational College) dir.

Projenin amacı, mesleki eğitimden mezun olacak veya yeni mezun olmuş kişilere elektronik olarak kariyer rehberliği sağlayacak kaliteli ve güncel materyaller hazırlamak, ihtiyaç duyacakları bilgilere kolaylıkla ulaşabilecekleri bir internet sitesi kurmaktır. Projede Bulgaristan'da SCASS adlı kurumun 2002-2005 yılları arasında gerçekleştirdiği projenin çıktıları kullanılacak ve geliştirilecektir.

Proje çıktıları;

- Hedef kitleye yönelik internet sitesi
- Sitenin birebir tanıtımı için offline hizmet verebilecek CD
- Rehberlik merkezleri ve okullar için kariyer rehberlik kitaplarıdır.

Projenin hedef kitlesi ve potansiyel kullanıcıları ise mesleki eğitim alan mezun ya da mezun olacak öğrenciler, kariyer rehberliği danışmanları ve meslek liselerinde rehberlik görevini üstlenen eğitimcilerdir.

250.000 Euro bütçesi bulunan proje 24 ay sürecektir. "Kariyer Danışmanlığı Projesi" (VETCAR) 1 Ocak 2008 tarihi itibarıyla başlamış olup, proje çalışmaları halen devam etmektedir.

KREDİ GARANTİ FONU A.Ş.

Kredi Garanti Fonu A.Ş.; Bakanlar Kurulu'nun 14/07/1993 tarih ve 21637 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 93/4496 sayılı Kararı'na istinaden faaliyet gösteren ve KOBİ'lere finans kuruluşlarınca tahsis edilecek krediler için, teminat yetersizliği durumunda devreye girerek kefaletiyle destek olan bir kuruluştur.

Kuruluşumuzun ortaklık yapısı aşağıda belirtilmiş olup en büyük iki hissedarı TOBB ve KOSGEB'tir.

TOBB	% 50,99
KOSGEB	% 48,54
TESK	% 0,43
Diğer (Meksa, Tasyöv, Halkbank)	% 0,04

20.000.000.-YTL olan sermayemiz, 26/12/2007 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Toplantısı'nda alınan

karar ile 60.000.000.-YTL'na çıkarılarak sermayenin tamamı ödenmiştir. Bankalar ile risk paylaşım esasına göre çalışan Kredi Garanti Fonu A.Ş.; artırılan sermayesi ve sermaye benzeri yedekleri ile birlikte 500 milyon YTL. kefalet hacmi yaratabilecek kapasitededir.

Kredi Garanti Fonu, küçük ve orta boy işletmelerin (KOBİ'lerin) bankalardan kredi temin etmelerini sağlamak amacıyla kefalet hizmeti vermekte, kendisi kredi kullandırmamaktadır.

Kefalet hizmetinin yanı sıra KGF A.Ş.:

- KOBİ'lerin Kredi Taleplerini İhtiyaçlarına Göre Yapılandırmak,
- KOBİ'lere Yönetim ve Organizasyon Danışmanlığı Hizmeti Sunmak,
- Kredilerin Yeniden Yapılandırılmasına Yardımcı Olmak,
- KOBİ Piyasası ve Sektör Analiz Raporları Hazırlamak

gibi hizmetler de vermektedir.

Bir kredi kuruluğu olarak KGF kefaleti, Bankacılık Mevzuatı Karşılıklar Yönetmeliği'nde 3.grup teminatlar arasında sayılmasına rağmen asli ve likit bir teminattır. Kefalet fiilini kurumsallaştırmış olan KGF, verdiği kefaletlerin % 20'si kadar bir kaynağı, kredinin kullandırıldığı banka nezdinde "kredi karşılığı sorumluluk fonu hesabı"nda tutmaktadır.

KGF A.Ş.'nin kefalet üst limiti; bir KOBİ lehine 750.000.-YTL ve doğrudan veya dolaylı olarak risk grubu oluşturduğu işletmeler için ise 1.000.000.-YTL'dir. Ancak bu limit T.Kalkınma Bankası A.Ş.'nden kullandırılacak krediler için 1.000.000.-YTL, T.İhracat Kredi Bankası A.Ş. (T.Eximbank) den doğrudan (banka aracılığı olmaksızın) kullandırılacak kredilerde KOBİ başına 250.000.-YTL risk grubu oluşturduğu gerçek ve tüzel kişiler için ise grup limiti olarak 750.000.-YTL'dir. Bankalar ile riskin paylaşımı ilkesine göre çalışan Kredi Garanti Fonu A.Ş. kredinin en çok % 80'ine kadar kefalet vermektedir. T.Eximbank'tan doğrudan KGF kefaleti ile kullandırılacak krediler için istisnai olarak % 100 kefalet verilebilmektedir.

KOSGEB'in KOBİ'ler, Esnaf ve Sanatkarlar ve İhracatçılara yönelik olarak yürüttüğü bütün projelerde kefaleti ile yer alan KGF; aradığı kıstaslarda ((örn: iflas ve tasfiye sürecinde olmamak, yüz kızartıcı suçlardan hakkında takibat olmamak, vergi ve SSK borçlarından dolayı takibat sürecinde olmamak, finans kuruluşları tarafından hakkında takibat olmamak vs.)) olmak koşuluyla; kredi talep dosyası finans kuruluşunca yönlendirildiği takdirde, kefaletini verebilmekte olup KOBİ'lerin doğrudan kefalet taleplerini de kabul edebilmektedir.

Bunun dışında; yenilikçi yatırımlar, istihdam artışı sağlayacak yatırımlar, verimliliği arttıran teknolojik yatırımlar, ihracatın desteklenmesi, kalkınmada öncelikli yöreler ile kadın ve yeni girişimcilerin oluşmuş projeleri de öncelikli olarak desteklenmektedir.

Kredi Garanti Fonu A.Ş., faaliyetlerini sürdürürken; sermaye ve sermaye benzeri yedekleri (öz kaynaklar) dışında, yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan sağlanan fonları da kullanmaktadır. Bu anlamda yurtdışı kaynaklardan Avrupa Yatırım Fonu (AYF) ve yurtiçinde ise BTC

Co.'dan sağlanan fonlar kullanılmıştır. Ayrıca IPA ve CIP projelerine ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

2007/Aralık ayında BTC Co.-Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı Şti. Türkiye Şubesi ile yapılan protokol ile kullanılacak "BTC Boru Hattı'nda Yerleşik Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Kredi Destek Projesi" uygulamaya konulmuştur. 10 Yıl sürecek olan söz konusu proje ile Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı güzergahındaki il sınırları (Ardahan, Kars, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Sivas, Kayseri, Kahramanmaraş, Osmaniye ve Adana) dahilinde faaliyet gösteren KOBİ'lerin, tarımsal işletmelerin ve kooperatiflerin finansman sorunlarına çözüm olmak ve mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmeler (MKOBİ) ve bireysel girişimcilerin ekonomik performansını iyileştirmek üzere BTC Şirketinin 2 milyon USD'lık hibe fon katkısı ve KGF A.Ş.'nin bu illerdeki işletmeler için vereceği kefalet desteği ile 25 milyon USD'lık kredi hizmeti T.C.Ziraat Bankası A.Ş. üzerinden tüm KOBİ nitelikli işletmelerin hizmetine sunulmaktadır.

KGF A.Ş.; çalıştığı banka sayısı başlangıç aşamasında 1 iken, aralarında Türkiye İhracat ve Kredi Bankası A.Ş. (Türk Eximbank) ve Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş. nin de bulunduğu ülkemizin önde gelen büyük ve saygın 25 bankasını portföyüne dahil etmiş bir kuruluş haline gelmiştir.

Hizmetini KOBİ'lere götürmek amacı ile şubeleşmeye ağırlık veren KGF A.Ş.'nin halen Ankara, İstanbul Avrupa, İstanbul Anadolu, İzmir, Diyarbakır, Kayseri, Adana, Van, Samsun, Erzurum, Denizli, Trabzon, Bursa, Gaziantep ve Konya olmak üzere 15 şubesi bulunmaktadır. Yakın zamanda açacağı Sivas, Batman ve Sakarya olmak üzere şube sayısı 18'e ulaşacaktır.

Kuruluş amacı doğrultusunda, lehlerine vereceği kefaletle daima KOBİ'lerin yanında olan Kredi Garanti Fonu, 2009 yılında 30 şubeye ulaşarak daha da büyümeyi ve böylece daha fazla KOBİ'ye hizmet vermeyi hedeflemektedir.

NOT: Kredi Garanti Fonu A.Ş. nin diğer tüm detay bilgilerine www.kgf.com.tr adresli web sitesinden erişilebilmektedir.

S.Cüneyt YEŞİLKAYA
TESK Vergi Danışmanı

BASİT USULE TABİ OLMANIN PARASAL ŞARTLARI YENİDEN BELİRLENDİ

Kriz var mı, yok mu, teğet geçti mi, geçmedi mi tartışmalarının arasında bir yılı daha geride bıraktık. Futbolcuların her yenilgiden sonra "önümüzdeki maçlara bakacağız" açıklamalarında olduğu gibi ben de 2008 için fazla yoruma girmeden önümüzdeki yıllara bakacağım.

Önümüzdeki yıllar diyince, 2009 yılının bu ilk günlerinde vergi gündemindeki ilk madde de vergilerdeki artış oldu. Bu yazımda, yaklaşık 750 bin esnaf ve sanatkarımızı ilgilendiren basit usul uygulamasında değişen hadleri inceleyeceğim.

Bilindiği üzere, esnaf ve sanatkarların basit usule tabi olmaları için bazı şartları yerine getirmeleri gerekiyor. Bunlardan parasal olmayan şartlar; ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olmamak ve kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak.

Basit usule tabi olmanın bir de parasal koşulları var. Bunlar, her yıl bir önceki yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artıyor. 2008 yılı için yeniden değerlendirme oranının yüzde 12 olarak tespit edildiğinden, basit usule tabi olmanın parasal koşulları da yüzde 12 oranında arttı.

Bir karışıklığa neden olmaması için hemen belirtelim, bu koşullar 2009 yılı için geçerli. Yani 2009 yılında aşağıda belirttiğimiz parasal hadleri aşanlar, yıl içinde değil, 2010 yılının başından itibaren gerçek usule geçecekler ve defter tutmaya başlayacaklar.

2009'da Kira Sınırı Büyükşehirlerde Yıllık 4.300 TL Oldu

Esnaf ve sanatkarların, kiralamış oldukları işyerlerinin yıllık kira bedeli toplamı 2009 yılında Büyükşehir belediye sınırları içinde 4.300 TL'yi, diğer yerlerde 3.000 TL'yi geçmemesi gerekiyor. Geçmesi halinde, (diğer şartları sağlasalar bile) 2010 yılının başından itibaren gerçek usulde vergiye tabi olacaklar. Bu kira sınırları 2008 yılı için Büyükşehir belediyesi sınırları içinde 3.900 YTL, diğer yerlerde ise 2.700 YTL idi.

İşyeri mülkiyetinin esnaf ve sanatkarların kendilerine ait olması, kira bedeli ile ilgili sınırlamanın geçersiz olduğu anlamına gelmiyor. Böyle durumlarda işyerinin emsal kira bedeline bakılıyor. Emsal kira bedeli yukarıdaki sınırların üzerinde olan esnaf ve sanatkarların da gerçek usulde vergiye tabi olmaları gerekiyor.

Yıllık Alış ve Satış ile Hasılat Tutarları da Yeniden Belirlendi

Aşağıdaki tabloya göre 2009 yılında yıllık alış ve satışlarının toplamı ile hasılatlarının toplamı tabloda yazılı olan tutarları aşan esnaf ve sanatkarlar, 2010 yılının başından itibaren gerçek usule tabi olacak ve işletme defteri tutacaklar.

2010 Yılında Basit Usule Tabi Olacak Esnaf ve Sanatkarlar			
2009 Yılında		2010'da Basit Usule Tabi Olacaklar	
1.	Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların	Yıllık alımları tutarı	60.000TL'yi aşanlar
		Yıllık satışları tutarı	89.000TL'yi aşanlar
2.	Yukarıda yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayrisafi iş hasılatı		30.000TL'yi aşanlar
3.	1 ve 2 numaralı satırlardaki işlerin birlikte yapılması halinde yıllık satışlarının tutarı ile iş hasılatı toplamı		60.000TL'yi aşanlar

Çay, Şeker, İçki, Sigara ve Akaryakıt Satanların Alış ve Satış Tutarları da Artırıldı

Milli Piyango, akaryakıt, çay, şeker, içki, sigara ve bunlar gibi kâr oranları emsallerine göre düşük olan ürünlerin ticaretini yapan esnaf ve sanatkarların basit usule tabi olma şartlarını Maliye Bakanlığı ayrıca belirliyor. Bu ürünlerin ticaretini yapan esnaf ve sanatkarlardan 2009 yılında yıllık

alış ve satışlarının toplamı aşağıdaki tabloda belirtilen tutarları aşanlar, 2010 yılında gerçek usulde vergiye tabi olacak ve işletme defteri tutacaklar. 2009 yılında alış ve satış tutarlarının toplamı tabloda yazılı sınırları aşmayan esnaf ve sanatkarlar ise, diğer şartları da yerine getirmeleri kaydıyla 2010 yılında da basit usule tabi olmaya devam edebilecekler.

Ürünün Cinsi	B.Şehir Belediye Sınırları Dışında Kalan Yerlerde		B.Şehir Belediye Sınırları İçinde Kalan Yerlerde	
	Yıllık Alış	Yıllık Satış	Yıllık Alış	Yıllık Satış
Değerli Kağıt	95.000 TL	107.000 TL	130.000 TL	150.000 TL
Çay-Şeker	76.000 TL	95.000 TL	89.000 TL	119.000 TL
Milli Piyango, Hemen Kazan, Süper Toto vb.	76.000 TL	95.000 TL	89.000 TL	119.000 TL
İçki (Bira ve Şarap Hariç)İspirto, Sigara,Tütün	76.000 TL	95.000 TL	89.000 TL	119.000 TL
Akaryakıt (LPG Hariç)	107.000 TL	120.000 TL	150.000 TL	168.000 TL

Gün Sonunda Toplu Belge Düzenleme Uygulaması Devam Ediyor

Basit usule tabi esnaf ve sanatkarların, belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek

bir fatura düzenlemelerine ilişkin uygulama 31 Aralık 2009 tarihine kadar uzatıldı. Buna göre basit usule tabi esnaf ve sanatkarlar, 2009 yılında da toplu belge düzenleyebilecekler.

MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ ZAMLANDI

2009 yılında artan vergilerden biri de motorlu taşıtlar vergisi. Motosiklet, otomobil, minibüs, otobüs, kamyon ve kamyoneti olanlarla motorlu tekne sahipleri, 2009 yılında, 2008 yılında ödedikleri verginin yüzde 12 fazlasını ödeyecekler. Verginin ilk taksitinin Ocak ayının sonuna kadar ödenmesi gerekiyor.

MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ TARİFESİ					
I SAYILI TARİFE					
Motor Silindir Hacmi (cm³)	Taşıtların Yaşları İle Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
1-Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtı, ve benzerleri	1-3 Yaş	4-6 Yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16 Yaş ve üstü
1300 cm³ ve aşağısı	393	274	155	117	44
1301 – 1600 cm³'e kadar	628	471	274	194	76
1601 – 1800 cm³'e kadar	1.104	865	510	312	123
1801 – 2000 cm³'e kadar	1.736	1.340	788	471	188
2001 – 2500 cm³'e kadar	2.605	1.893	1.182	708	282
2501 – 3000 cm³'e kadar	3.631	3.158	1.974	1.064	393
3001 – 3500 cm³'e kadar	5.529	4.975	2.998	1.498	552
3501 – 4000 cm³'e kadar	8.690	7.505	4.422	1.974	788
4001 cm³ ve yukarısı	14.220	10.664	6.317	2.842	1.104
2-Motorsikletler	1-3 Yaş	4-6 Yaş	7-11 Yaş	12-15 Yaş	16 Yaş ve üstü
100 – 250 cm³'e kadar	76	60	44	29	13
251 – 650 cm³'e kadar	155	117	76	44	29
651 – 1.200 cm³'e kadar	393	235	117	76	44
1.201 cm³ ve yukarısı	946	628	393	312	155

Motorlu Taşıtlar Vergisi Ne Zaman Ödenecek?

Motorlu Taşıtlar Vergisi, taşıtların kayıt ve teslinin yapıldığı yerin vergi dairesi tarafından her yıl Ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettiriliyor. Vergi de Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere 2 eşit taksitte ödeniyor. 2009 yılına ait verginin ilk taksitinin bu ayın sonuna kadar ödenmesi gerekiyor. Zamanında ödenmeyen vergiler için aylık yüzde 2,5 oranında gecikme zammı tahakkuk ettiriliyor.

Yeni Satın Alınan Taşıtların Vergisi Ne Zaman ve Ne Kadar Ödenecek?

Yeni satın alınan araçların vergisi, aracın sıfır kilometre yada ikinci el olarak satın alınmasına göre değişiyor. Öncelikle belirtelim, sıfır kilometrede alınan taşıtların, yılın ilk 6 ayında alınması halinde vergi yıllık; yılın ikinci 6 ayında alınması halinde ise yarısı yani sadece ikinci taksiti ödenecek. İkinci el taşıtların satın alınması durumunda da, taşıtı satanlar, Haziran ayı sonuna kadar satış işleminin yapılması halinde, ilk taksiti; Temmuz ayının başından itibaren yıl sonuna kadar satış işleminin yapılması halinde de her iki taksiti birden satış işleminden önce ödemekle yükümlüler. Bu durumda ikinci el taşıt satın alanlar, taşıtı yılın ilk 6 ayı içinde almaları halinde sadece ikinci taksiti ödeyecekler, yılın son 6 ayı içinde almaları halinde de o yıl için Motorlu Taşıtlar Vergisi ödemeyecekler.

Ödenen Motorlu Taşıtlar Vergisi Ticari Kazancın Tespitinde Gider Kaydedilebilir mi?

Esnaflar ve sanatkarların, binek otomobiller için ödedikleri Motorlu Taşıtlar Vergisini gider olarak

yazmaları kanunen mümkün değil. Ancak taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan esnaf ve sanatkarlar, kiraya verdikleri taşıtlar için ödedikleri vergileri gider yazabilirler. Ayrıca, minibüs ve panel van tipi taşıtlar için ödenen vergiler de gider olarak kaydedilebiliyor.

Motorlu Taşıtlar Vergisini Ödemek Artık Daha Kolay

Motorlu Taşıtlar Vergisini ödemek için artık ruhsatın bankaya yada vergi dairesine götürülmesi gerekmiyor. 2007 yılından bu yana, bankalar ve vergi daireleri sadece aracın plakasının söylenmesi ile vergiyi tahsil edebiliyorlar. Ayrıca, vergiler bu yıldan itibaren kredi kartıyla da ödenebiliyor. Şu an için sadece Halk Bankası, Garanti Bankası, Akbank ve Türkiye İş Bankası bu hizmeti veriyor. Yapı ve Kredi Bankası, Türkiye Ekonomi Bankası, HSBC, Finansbank, Ziraat Bankası, Vakıflar Bankası ve Asya Katılım Bankası'nda hazırlık çalışmaları sürüyor. Yukarıdaki 4 bankada sadece aracınızın plakasını söyleyerek kredi kartıyla verginizi ödeyebilirsiniz.

BUNLARI...

Motorlu taşıtlar vergisinin, aracınızın kasko değerinin yüzde 5'inden fazla olması halinde, daha az vergi (tarifedeki bir alt dilimdeki tutarı) ödeyebileceğinizi...

...BİLİYOR MUYDUNUZ?

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROJESİ ÇALIŞMA ZİYARETİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun, esnaf ve sanatkarların iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesini amaçlayan "Esnaf-Sanatkar İşletmelerine İş Sağlığı ve Güvenliği Bilinci Kazandırılması" Projesi Avrupa Birliği tarafından desteklenmeye değer bulunmuş ve Sivil Toplum Diyalogu Meslek Kuruluşları Hibe Programı kapsamında imzalanan sözleşme doğrultusunda Temmuz 2008 itibarıyla uygulan-

başkanları ile Proje Yönetim Ekibi katılmıştır.

3 günlük eğitim programının ilk gününde, Wiesbaden Zanaatkarlar Odası yöneticileri ile TESK Heyetinin Proje ile ilgili olarak karşılıklı görüş alışverişi gerçekleştirilmiş, Oda bünyesinde kurulmuş bulunan İş Sağlığı ve Güvenliği Dairesi yetkilileri tarafından Almanya'da iş sağlığı ve güvenliği konusunda uygulanan sistem ve Odanın üyelerine yönelik faaliyetleri hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra uygulamaları yerinde incelemek amacıyla işyeri ziyaretleri yapılmıştır. İlk ziyarette metal sektöründe faaliyet gösteren orta ölçekli bir işyerinin iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları hakkında bilgi alınmış, işyeri temsilcisi, yöneticileri ve çalışanları ile görüşülmüş ve atölyeler incelenmiştir. İkinci ziyarette ise yine iş sağlığı ve güvenliği açısından riskli sektörlerden biri olan elektrik alanında incelemelerde bulunulmuş ve Belediye tarafından yapılan işlemler hakkında bilgi alınmış, uygulamalar yerinde incelenmiştir.

Eğitim programının ikinci gününde Koblenz Zanaatkarlar Odası ziyaret edilmiş, bu toplantıda Oda yetkilileri tarafından Odanın faaliyetleri hakkında bilgi verilmiş, daha sonra işçi sendikası temsilcisi, Hessen Eyalet Hükümeti İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü sorumlusu ve işyeri sigortası işlemlerini yürüten kuruluş temsilcisi tarafından açıklamalarda bulunulmuştur. Eğitimin öğleden sonraki bölümünde Odanın eğitim merkezi ziyaret edilerek iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile ilgili eğitimler ve uygulamalar yerinde incelenmiş, Eğitim Merkezi yöneticilerinden bilgi alınmıştır.

Eğitim programının son gününde ise Çalışma Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Müdürü tarafından Almanya'da iş sağlığı ve güvenliği alanında mevcut durum, yasal düzenlemeler, iş kazası oranları ve sektörel dağılımları konularında bilgi sunulmuş, daha sonra Wiesbaden Zanaatkarlar Odasının İşletmelerüstü Eğitim Merkezi ziyaret edilmiş, çıraklık eğitiminde iş sağlığı ve güvenliğinin yeri konusunda Eğitim merkezi yöneticileri tarafından bilgi verilmiş ve oto-motor, sıhhi tesisat, kaynakçılık atölyeleri ziyaret edilerek öğrenci ve öğretmenlerle bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

Çalışma ziyaretine katılan heyet üyeleri tarafından son derece verimli geçtiği ifade edilen çalışma gezisi ile ilgili ayrıntılı bilgiye ve raporlara, Projenin internet adresi olan "<http://www.csdisagu.org.tr/>" den ulaşılabilir.

maya başlanmıştır.

Projenin genel hedefi; Türkiye'deki esnaf ve sanatkar işletmelerinin; iş sağlığı ve güvenliği alanındaki yasal mevzuat, sorumluluklar, yenilikçi yaklaşımlar ve Avrupa Birliğinde bu meslek grubuna yönelik iyi uygulamalar konusunda bilgilendirilmesi ve esnaf ve sanatkar işletmelerinde bu alanda bilinç oluşturulmasıdır. Projenin özel amaçları ise; iş sağlığı ve güvenliği alanında en fazla sorun yaşayan ve aynı zamanda sayısal olarak çok ve dağınık olmaları nedeniyle ulaşılması en güç kesim olan esnaf ve sanatkar işletmelerinin, bu alanda gerekli tüm bilgilere kolay ulaşımın sağlanmasını ve bu alandaki bilgi ve bilinç düzeylerinin artırılmasını amaçlayan bir model geliştirilmesidir.

Proje ile TESK'in; esnaf ve sanatkarların iş sağlığı ve güvenliği alanında bilgilendirilmesini amaçlayan bir dizi faaliyet gerçekleştirmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda; öncelikle Almanya'daki iyi uygulama örneklerinin, Proje ortağı olan 3 zanaatkar odasının (Wiesbaden, Koblenz ve Dusseldorf Zanaatkarlar Odaları) teknik desteği ile incelenmesi ve uygulanabilir olan örneklerin ülkemize uyarlanması planlanmıştır.

Çalışma ziyaretine Proje gereğince mesleki federasyonların başkanlarının katılması gerektiğinden, 30 Kasım-4 Aralık 2008 tarihlerinde Wiesbaden ve Koblenz Zanaatkarlar Odalarına gerçekleştirilen ilk çalışma ziyaretine, T. Madeni Eşya Sanatkarları Federasyonu, T. Elektrik ve Elektronik ve Benzerleri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu, T. Sebzeciler, Meyveciler ve Seyyar Pazarcılar Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu, T. Terziler ve Giyim Sanatkarları Federasyonu ve T. Lokantacılar, Kebapçılar, Köfteçiler, Pastacılar ve Tatlıcılar Federasyonu

ESNAFA GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK VE EMZİRME ÖDENEĞİ HAKKI (HESAP YÖNTEMLERİ)

Harun COŞKUNSEL
Müfettiş – SGK
zeliharun@yahoo.com

Önceki sayımızda 5510 sayılı Kanun ile esnaf ve sanatkârları yakından ilgilendiren ve ilk defa getirilen kısa vadeli sigorta kollarından olan hastalık ve analık halinde sağlanan yardımlardan “emzirme ödeneği” ve “geçici iş göremezlik ödeneği” haklarını ve bu haklardan yararlanma koşullarını esnaf ve sanatkârlar açısından anlatmaya çalışmış ve geçici iş göremezlik ödeneği almaya hak kazananların alacağı tutarlarının hesaplanması ve ödenme sürelerine ilişkin detaylar ile Sosyal Güvenlik Kurumu’na bildirdiğiniz kazancınızın önemi hakkındaki bilgilerin aktarımını bu sayıya bırakmıştım. Dolayısıyla bu yazının konusunu bir önceki yazının devamı oluşturmaktadır.

Geçici İş göremezlik ödeneğinin hesaplanması ve buna esas tutulacak kazanç:

5510 Sayılı yasa ile 4/b’li(eski adıyla Bağ-Kurlu) sigortalıların prim ödeme sistemleri değişmiştir. Eski-den primler basamak sistemine göre yürütülürken 5510 sayılı yasayla bu sistem terk edilerek esnaf veya sanatkârın beyanı esas alınmıştır ancak bu beyan esasında da bazı sınırlar getirilmiştir. Buna göre: alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır. Kısaca kendi nam veya hesabına bağımsız çalışan bir esnafın Kuruma bildireceği aylık prime esas kazancı asgari ücretten az, asgari ücretin 6,5 katından fazla olamaz. Bu sınırlar arasında kalmak koşuluyla istediği aylık kazancı beyan edip ona göre prim öder. Burada önemli olan esnafın tercihi ve beyanıdır. Esnaf aylık kazancı asgari ücretten fazla olsa bile asgari ücret üzerinden primlerini ödeyebilir. Dolayısıyla esnaf ödeyeceği primler konusunda çizilen sınırlar dâhilinde tamamen serbest bırakılmıştır.

Ancak, esnaf aynı zamanda işveren ise aylık prime esas kazancı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yükseklerinin otuz katından az olamaz. Bir başka deyişle esnaf ve sanatkâr yanında çalıştırdığı kişilerden prime esas aylık kazancı veya bu kazancın otuzda biri(prime esas günlük ka-

zanç) en yüksek olandan daha az prime esas aylık kazanç beyan edemez ve/veya daha az prime esas aylık kazanç üzerinden prim ödeyemez. Noksan prime esas kazanç bildiren esnaftan noksan tutar noksanlık tutarı kadar artırılır, noksanlık tutarına ait primi gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmak suretiyle tahsil edilir.

Esnaf tarafından Kuruma prime esas kazanç tutarları aylık olarak beyan edilir. Sigorta primine esas kazanç sınırları dâhilinde yapılan ödemeler ödemenin ait olduğu ay için beyan olarak kabul edilir. Bu ay için başkaca beyanları dikkate alınmaz. İlişkin olduğu aya ait primini süresinde ödemeyen veya bu süre içinde yazılı beyanda bulunmayan sigortalının primleri, asgari aylık prime esas kazanç üzerinden tahakkuk ve tahsil edilir.

Günlük kazançları belirtilen alt sınırın altında olan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olan sigortalıların günlük kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır.

Sigorta prim ve ödeneklerinin hesabına esas tutulacak günlük kazançların alt sınırında meydana gelecek artışlarda, yeniden tespit edilen alt sınırın altında bir günlük kazanç üzerinden ödenek almakta bulunanların veya almaya hak kazanmış veya kazanacak olanların bu ödenekleri, günlük kazançlarının alt sınırındaki değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak değiştirilmiş günlük kazançların alt sınırına göre ödenecektir.

Hastalık ve analık sigortalarından, yeniden tespit edilen alt sınırların altında bir günlük kazanç üzerinden ödenek alanların veya almaya hak kazanmış yahut kazanacak olanların bu ödenekleri, günlük kazancın alt sınırındaki değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak, yükseltilmiş günlük kazançların alt sınırına göre artırılacağından alt sınırın arttığı tarihten evvel geçici iş göremezliğe uğrayan ve geçici iş göremezlik durumları bu tarihten sonra da devam edenlerin geçici iş göremezlik ödeneği hesabına

esas alınan günlük kazançları yeniden tespit edilen alt sınır üzerinden hesaplanarak ödenecektir.

Örnek: Bakkal Ahmet Bey kazançlarını alt sınırdan bildirdi ve buna göre primini ödedi. Bir rahatsızlığı dolayısıyla hastanede 10 gün yattı ve bu rahatsızlığı nedeniyle usulüne uygun 10 gün de evinde istirahat raporu aldı. Hastanede yattığının 2. ünü prime esas kazanç alt sınırı arttı bu durumda Bakkal Ahmet Bey her ne kadar düşük alt sınır üzerinden kazanç bildiriminde bulunup buna göre prim ödemiş olsa bile alacağı geçici iş göremezlik ödeneği artırımlı tutar üzerinden yapılacaktır.

Hastalık ve analık hallerinde verilecek ödeneklerin veya bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulacak günlük kazanç; analık halinde doğumun olduğu tarihten, hastalık halinde ise iş göremezliğin başladığı tarihten önceki oniki aydaki son üç ay içinde beyan ettiği veya beyan etmiş sayıldığı prime esas kazançlar toplamının, bu kazançlara esas prim ödeme gün sayısına bölünmesi suretiyle hesaplanır.

Hastalık ve sigortalı kadının analığı halinde verilecek geçici iş göremezlik ödeneği, yatarak tedavilerde esnafın bir önceki paragrafta belirtildiği şekilde hesaplanarak bulunan günlük kazancının yarısı, ayakta tedavilerde ise üçte ikisidir.

Bir esnafta iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinden birkaçı birleşirse, geçici iş göremezlik ödeneklerinden en yükseği verilecektir.

Görüldüğü üzere esnafın Kuruma bildirilen veya bildirmiş sayıldığı kazanç tutarları büyük önem kazanmaktadır. Kazancını zorunlu olmadığı halde en alt sınırdan bildiren esnaf geçici ve daimi iş göremez-

lik ödeneklerinin ödenmesi sırasında da ödemelerini en alt düzeyden alacağını akıldan çıkarmamalıdır.

Kuruma bildirilen veya bildirilmiş sayılan kazancın önem arz ettiği en önemli hususlardan biri de doğal olarak yaşlılık aylığı bağlanması sırasında yaşanacaktır. Zira bağlanacak aylığın hesaplama formülü şu şekildedir: "AYLIK: Ortalama Aylık Kazanç X Aylık Bağlama Oranı." ortalama aylık kazançların oluşumundaki tek değişken esnafın yukarıda bahsedildiği üzere Sosyal Güvenlik Kurumu'na bildirdiği veya sosyal güvenlik kurumu tarafından bildirmiş sayıldığı kazançlarıdır.

Emzirme Sosyal Güvenlik Kurumu Yönetim Kurulu tarafından belirlenip, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının onayı ile yürürlüğe girecek olup, 50.-TL olan emzirme ödeneğinin 2009 yılı Ocak ayından itibaren çok büyük ihtimalle 70.-TL olarak belirlenmesi düşünülmektedir.

Belirtilen bu nedenlerle esnafımızın kazanç bildirimlerini gelirleriyle mütenasip yapmaları, ileride gerek kısa vadeli gerekse uzun vadeli sigorta kollarından faydalanma zorunluluğu doğduğunda (analık hali, hasatlık, iş kazası, meslek hastalığından dolayı geçici ve daimi iş göremezlik ödeneği ve geliri ödenmesi, yaşlılık ve ölüm aylığı bağlanması gereğinin doğduğu zamanlarda) kendilerinin ve yakınlarının bir nebze de olsa rahat etmelerine yardımcı olacaktır. Sigorta da zaten bu demek değil midir? Kendimizin ve yakınlarımızın ileride yaşaması muhtemel zor günlerinde biraz daha rahat etmelerini sağlamak sosyal güvenlik ve sigortanın kişiler açısından en önemli gayesini oluşturmaktadır.

SOSYAL GÜVENLİK SÖZLÜĞÜ

Sigorta primine esas günlük kazanç(Esnaf için): Esnaf tarafından beyan edilen veya beyan edilmiş sayılan ve alt sınırı geçerli asgari ücretin otuzda biri (sigorta primine esas günlük kazanç alt sınırı=asgari ücretx1/30), üst sınırı ise geçerli asgari ücretin otuzda altı buçuğu (sigorta primine esas günlük kazanç üst sınırı=asgari ücret x 6,5/30)

Asgari ücret: İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenen bir aylık brüt ücret (01.07.2008-31.12.2008 tarihleri arasında 638,70.-YTL)

Ortalama Aylık Kazanç: esnaf tarafından kuruma bildirilen veya bildirilmiş sayılan kazançların güncelleme katsayılarıyla değerlendirilerek emeklilik tarihine kadarki getirilen tutarları toplamının prim ödeme gününe bölünmesi suretiyle bulunan kazançların 30 katıdır.

Güncelleme Katsayısı: Esnafın yıllar boyu koruma beyan ettiği prime esas kazançlarının emekli olurkenki değerlerinin bulunmasına yardımcı olan katsayıdır ve bu katsayı: TÜFE+GH%30+1

Aylık Bağlama Oranı: Toplam prim ödeme gün sayısının her 360 günü için %2 olarak esas alınacaktır

İLAÇ KRİZİ ÇÖZÜLDÜ

Sosyal Güvenlik Kurumu ile Türk Eczacıları Birliği arasındaki ilaç krizi çözüldü. Taraflar üç yıl geçerli olacak bir protokole imza attı. Yeni protokol uyarınca indirimli ilaç uygulaması devam edecek.

Çalışma Bakanı Faruk Çelik başkanlığında Sosyal Güvenlik Kurumu ve Türk Eczacıları Birliği arasında yapılan toplantının sonunda varılan anlaşmayla eczanelerin iskontodan kaynaklanan yüklerine karşı karlarının artırılmasına karar verildi.

Buna göre; cirosu düşük 8 bin eczanenin devlete yapacağı iskonto sıfıra çekilirken, eczacıların sattıkları ilaçtan elde ettikleri kâr payı da artırıldı.

İlaç geri ödemelerinde avans uygulamasından vazgeçilerek sigortalıların aldığı ilaç bedelinin tamamının kurum tarafından 60 gün içinde ödenmesinde uzlaşıldı.

Özel hastaneye gidenlerin katılım paylarının bu

hastaneler tarafından alınmasına, kamu ve üniversite hastanelerinde tedavi olanların muayene katılım paylarının ise yine eczanelerce tahsil edilmesine karar verildi.

Bakan Faruk Çelik, karşılıklı taleplerin buluşması sonucu uzlaşmanın sağlandığını belirterek, "Hayırlı olsun" dedi.

TEB Başkanı Erdoğan Çolak da, uygulama tebliğinin anlaşıldığı şekilde yayımlanacağını belirterek, "Eczacıların protokol düzeyinde yaşadığı sorunlar çözülmüş oldu" diye konuştu

BARRACK OBAMA YEMİN ETTİ

Siyahi lider Barack Obama'nın yeni ABD başkanı olmasıyla Amerikan tarihinde bir ilk yaşandı. ABD'yi 8 yıl boyunca yöneten George Bush, Beyaz Saray'a veda ederek çiftliğine geri döndü.

ABD'nin ilk siyahi başkanı olan Barack Obama, yemin ederek göreve başladı.

Washington'da Amerikan Kongresinde milyonların katıldığı bir törenle, İncil'e el basarak yemin eden Obama, ABD'nin 44'üncü başkanı oldu.

Obama, ülkenin ilk siyah başkanı olarak Amerikan tarihine geçti. Böylece, köleler tarafından inşa edilen Beyaz Sarayda ilk defa zenci bir başkan görev almış oldu.

Kongredeki törende takdim edilirken, ikinci adı "Hussein" yerine "H" kullanılması ve "Barack H. Obama" olarak tanıtılması dikkati çeken Obama, platforma çıkar çıkmaz meydana dolduran kalabalıklar tarafından, "Obama, Obama" diye desteklendi.

Obama, ABD'nin eski başkanlarından Abraham Lincoln'un yemin ederken el bastığı ve 1861 yılından bu yana kullanılmayan İncil'e el bastı.

YEREL SEÇİM TAKVİMİ BELLİ OLDU

29 Mart 2009'da yapılacak Yerel Seçimlerin tahmini takvimi şu şekilde:

1 Ocak: Seçimin başlangıç tarihi. YSK, aynı gün, seçime katılacak partileri duyuracak. Partilerden seçimde hangi seçim çevresinde hangi usul ve esaslarla aday tespit edeceklerini bildirmeleri istenecek.

5-7 Ocak: Sandık seçmen listeleri askıdan indirilecek, sandık seçmen listelerine yapılacak itirazlar karara bağlanacak.

8 Ocak: Şehir seçim kurulları, belediye meclisi ve il genel meclisi asıl ve yedek üye sayılarını seçim çevrelerine göre belirleyecek.

9 Ocak: Siyasi partilerin hangi seçim çevresinde hangi usul ve esasa göre aday tespiti yapacağını kesin olarak YSK'ya belirtmeleri söylenecek.

13 Ocak: Ön seçim ilçe seçim kurullarının oluşturması çalışmalarına başlanacak.

19 Ocak: İlçe seçim kurulları oluşumu bitirilecek ve kurullarda görev alanlara görevlendirildikleri bildirilecek.

26 Ocak: Siyasi partilerin birleşik oy pusulasındaki yerlerinin belirlenmesi için YSK'da çekiliş yapılacaktır.

31 Ocak: Siyasi partiler ön seçim seçmen listelerinin kesinleşecek.

7 Şubat: Hangi partilerin, hangi seçim çevrelerinde ön seçime gireceği duyurulacak.

15 Şubat: Ön seçim başlayacak.

22 Şubat: Aday çizelge(liste)lerine yapılan itiraz üzerine verilen cevaplar sonucu meydana gelen eksikliklerin tamamlanacak.

24 Şubat: Büyükşehirlerde siyasi partiler il başkanlarının büyükşehir belediye başkan adaylarını il seçim kurullarına vermelerinin son günü. Bağımsız aday olacaklara da başvurmaları için tanınan sürenin sonu. Aynı gün siyasi partilerin verdikleri aday çizelgelerinin seçim kurullarınca incelenmesine başlanacak. Belirlebecek eksiklikler siyasi partiler ilçe başkanlıklarına bitirilmesi için bildirilecek.

26 Şubat: Siyasi partilere aday listelerindeki eksiklikleri tamamlaması için tanınan süre sona erecek.

54. EUROVISION ŞARKI YARIŞMASINDA TÜRKİYE'Yİ HADİSE TEMSİL EDECEK

Moskova'da mayıs ayında yapılacak 54. Eurovision şarkı yarışmasında Türkiye'yi temsil edecek olan Hadise, yarışma sonucunun iyi olacağına inandığını ve sahnede izleyicileri şaşırtacağını söyledi.

HADİSE, Belçika'dan Türkiye'ye dönerken yaptığı açıklamada, "Düm Tek Tek" isimli şarkısının Eurovision yarışmasının havasına çok uyduğunu, insanların yorumlarından çok hoşnut olduğunu, olumlu tepkilerin kendisini şaşırtacak boyutta fazla gözüktüğünü, bu durumdan büyük mutluluk duyduğunu belirtti. Yarışma hazırlıklarının çok yoğun geçtiğini

anlatan Hadise, "Her şeyin mükemmel olmasını, Türkiye'yi en güzel şekilde dünyaya tanıtmak istiyorum. En önemlisi budur. Ayrıca, benim için sadece şarkı değil, tüm sahne performansım çok önemli" dedi. Eurovision'a uyum sağlamanın ve bu arada kendi çizgisini yansıtmamanın önemine değinen sanatçı, yarışma kuralları çerçevesinde "pek çok sahne sürprizi" düşündüğünü, sonucun iyi olacağına inandığını ifade etti.

"Düm Tek Tek şarkısının sözleri çok güzel" diyen Hadise, "Ben bir şarkıcı olarak öncelikle şarkı sözüne bakarım. İngilizce şarkı seçiminin bir nedeni de budur. Daha çok sayıda insan şarkının sözlerini anlayabilecek. İngilizce sözler Türkiye açısından daha avantajlı ve ben İngilizce'yi çok iyi okuyabiliyorum. Sesime, tavrıma ve sahnedeki duruşuma İngilizce daha çok yakışıyor. Düm Tek Tek kalbin atışını simgeliyor. Şarkının mesajı budur" dedi.

Tuncer KILIÇ
TESK Teftiş Kurulu Başkanı

KAMU SOSYAL TESİSLERİ

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin tasarrufu altında bulunan ve bu idarelerde çalışanlar ile yakınlarının eğlenme, dinlenme, barınma ve diğer sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere faaliyet gösteren eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, konukevi, kantin, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal ve destek amaçlı kamu sosyal tesislerinin sayısı 30 Haziran 2007 tarihi itibarıyla 1972'dir.

Özel bütçe kapsamında bulunan üniversiteler, Türk Dil Kurumu Başkanlığı, TRT, TÜBİTAK, TODAİE, Türk Patent Enstitüsü, TOKİ, Vakıflar Genel Müdürlüğü gibi kuruluşlar; düzenleyici ve denetleyici olarak faaliyet gösteren RTÜK, Telekomünikasyon Kurumu, SPK, BDDK, Rekabet Kurumu, EPDK gibi kurumlar; Merkez Bankası, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin tasarrufu altında bulunan sosyal tesisler bu sayıya dahil değildir. Bu kurum ve kuruluşlara ait sosyal tesislerin de hesaba katılması halinde kamu sosyal tesislerinin sayısının daha da yüksek rakamlara ulaşacağı açıktır.

Sosyal tesis bakımından öğretmen evlerinden dolayı Milli Eğitim Bakanlığı 827 tesis ile ilk sırada yer alırken, Milli Savunma Bakanlığı 327 tesis ile ikinci, Emniyet Genel Müdürlüğü ise 166 tesis ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

Maliye Bakanlığınca kamu sosyal tesislerine ilişkin olarak çıkarılan 2007-1 sayılı Tebliğe göre, eğitim ve dinlenme tesisleri ve misafirhane olarak faaliyet gösteren kamu sosyal tesislerinden kamu kurum veya kuruluşunun personeli veya emeklileri ile bunların eşleri, üstsoy ve altsoyları öncelik sırasına göre, bunların dışındaki kişiler de (tesislerin tamamından olmamakla birlikte) belirlenen tarifenin % 50 fazlası uygulanmak suretiyle yararlanmaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesislerin bir bölümü, özellikle taşrada bulunanlar kısıtlı olanaklar içerisinde hizmet üretmeye çalışırken, bazı sosyal tesislerin daha ileri giderek lüks otelleri aratmayacak şekilde hizmetler sundukları; otelcilik, lokantacılık, bar-kafe, çay bahçesi, oyun salonu, diskotek, yüzme havuzu, sauna gibi alanlarda piyasada hizmet sunan özel sektöre ait işletmelerle yarışır hale geldikleri; kendi mensupları dışındakilere de hizmet sunarak piyasaya da açıldıkları; aynı veya benzer mal ve hizmetler için piyasaya göre daha düşük fiyat uyguladıkları görülmektedir.

Başta kamu kurum ve kuruluşlarının personeli, emeklileri ve bunların eşleri, altsoy ve üstsoylarına hizmet vermek amacı ile kurulmuş ve faaliyetlerini sürdüren kamu sosyal tesislerinin giderek piyasaya açılmaları ve özel şahıslara da hizmet vermeleri, piyasa koşullarına göre aynı alanlarda ticari faaliyet yürüten esnaf-sanatkar işletmeleri ile haksız rekabeti gündeme getirmiştir.

Kamu personeli ve ailelerinin dinlenme, eğlenme, barınma, eğitim ve diğer sosyal ihtiyaçlarının özel sektör işletmeleri tarafından karşılanamaması, taşra veya mahrumiyet bölgesi olması ya da güvenlik gibi nedenlerle söz konusu ihtiyaçların kamu tarafından karşılanmasının gerekli olduğu durumlarda kamu sosyal tesislerinin kurularak kendi mensuplarına hizmet sunmasına kimsenin bir diyeceği olamaz. Ancak kamuya ait sosyal tesislere baktığımızda, bu tesislerin şehir merkezlerinde ve turistik yerlerde de bulunduğu, üstelik buralardaki tesislerin lüks tesislerde sunulan hizmetleri aratmayacak niteliklere sahip oldukları görülmektedir.

Ülkemizde serbest pazar ekonomisi ve piyasanın yüceltildiği, hızlı bir özelleştirme sürecinin yaşandığı bir dönemde, piyasada faaliyet gösteren özel sektör işletmeleri mevcut iken, devletin "eğitim ve dinlenme tesisi" adı altında haksız rekabet yaratan sosyal tesis işletmeciliği

yapması en azından serbest pazar ekonomisinin ilkeleri ile bağdaşmamaktadır.

Kaldı ki, bu durum bir parçası olmaya çalıştığımız Avrupa Birliği'ne adaylık için başvuran ülkelerin tam üyeliğe kabul edilmeden önce karşılaması gereken ekonomik kriterler arasında yer alan "işleyen bir pazar ekonomisinin varlığı"na ilişkin kriterlere de uygun düşmemektedir.

Diğer taraftan kamuya ait bankaların, telekomünikasyon ve demir-çelik şirketlerinin, petrokimya tesislerinin ve diğer bazı önemli işletme ve şirketlerin hızla özel sektör işletmeleri haline geldiği günümüzde, kamuya ait sosyal tesislerin varlığını halen devam ettirmesi, hatta bazı belediyelerin ellerindeki yerlerde restoranlar, kafeler açmaya başlaması ülkemizdeki özelleştirme uygulamalarının tutarlılığını ve samimiyetini ortaya koymakta, ayrıca haksız rekabete yol açmadan, işleyen bir serbest pazar ekonomisinin varlığı konusunda şüphe uyandırmakta ve bunun sorgulanmasına neden olmaktadır.

İşleyen bir pazar ekonomisinin varlığı ve özelleştirme uygulamaları konusunda çifte standart oluşturan ve işimize geleni, çıkarımıza olanı yapma; işimize gelmeyen, aleyhimize olanı yapmama biçiminde tezahür eden alışkanlıklardan bir an önce vazgeçilmeli, eğer serbest pazar ekonomisi tam anlamıyla benimseniyor ve kabul ediliyor ise, o zaman konu ilkesel bir yaklaşımla ele alınarak bütün kurum ve kurallarıyla işleyen bir yapının kurulması, üyesi olmaya çalıştığımız AB'nin ekonomik kriterleri çerçevesinde gerçekten işleyen bir serbest pazar ekonomisi oluşturulması ve dolayısıyla esnaf ve sanatkarların faaliyet gösterdiği alanlarda kamu sosyal tesislerinin yarattığı haksız rekabetin ortadan kaldırılması gerekli görülmektedir.

Niyazi DEMİR
Müfettiş

Esnaf Ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarının Üst Düzey Yöneticilerinin Dikkatine **SSK PRIMLERİNİ ZAMANINDA ÖDEMEYİ UNUTMAYIN !**

Bu yazımızda, SSK Primlerini haklı sebepleri olmaksızın, yasal süresi içerisinde tahakkuk ve tediye etmeyen Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşlarının üst düzey yöneticilerinin sorumluluklarının ne olduğu irdelenecektir.

31.05.2006 tarihinde kabul edilen 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 88. maddesinin 15. fıkrasında,

"Kurumun sigorta primleri ve diğer alacakları haklı bir sebep olmaksızın bu Kanunda belirtilen sürelerde ödenmez ise, kamu idarelerinin tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri, tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri, görevleri ile ilgili olarak Kuruma karşı işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu" olacakları hüküm altına alınmıştır.

Yine Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nca 28.09.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan, "Aylık Prim ve Hizmet Belgesinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Verilmesine ve Primlerin Ödenme sürelerine dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" in 4.5 maddesinin ilgili kısmında, "Sigorta primlerinin haklı bir sebebi olmaksızın ödenmemesi halinde, işveren ile birlikte kamu idarelerinin tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri, tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin ise şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri aleyhine icra takibine geçileceği" hüküm altına alınmıştır.

Konuyu yargı kararları ışığında irdelemenin daha yararlı olacağı düşünüldükçe aşağıda birkaç yargı kararı özet olarak verilmiştir. (NOT: Aynı hükümleri içermeleri dolayısıyla 506 sayılı kanunun mülga 80. maddesine dayanan yargı kararları örnek olarak alınmıştır.)

- Somut olayda, T.C.D.D. İşletmesi 1. Bölge Müdürlüğü'nün, yetkili saymanlık olmadıkları, T.C.D.D. Genel Müdürlüğü'nün "SSK primlerinin ikinci bir emre kadar ödenmeyeceği" yönündeki talimatı doğrultusunda hareket ettikleri ve kaynak da temin edilemediğinden, ödemenin geçtiği anlaşıldığına göre, sorumluluk Genel Müdürlüğe ait olup, Bölge Müdürlüğü sorumlu tutulamaz (1).
- Bir tüzel kişinin üst düzey yöneticileri, prim borçlarından, işveren tüzel kişi

ile birlikte müteselsilen sorumlu olmakla birlikte, salt şirket yönetim kurulu üyeliği, kişiyi, prim borcundan sorumlu tutmak için yeterli olmayıp, şirketin karar vermesi ve işlemlerin yürütülmesinde görevli ve yetkili kılınmış olması da gerekir (2).

• Belediye'nin Sosyal Sigortalar Kurumu'na olan sigorta primi ve teferruatına ilişkin borçlarının haklı bir neden olmaksızın ödenmemesi halinde, Belediye Başkanları da mesul muhasip ve saymanlar gibi ve onlarla beraber şahsi mallarıyla borçtan müteselsilen sorumlu olurlar. Haklı sebep savının somut delillerle kanıtlanması gerekir. Mali sıkıntı gibi soyut savlar kanıtlanma için yeterli sayılmaz. (...) Haklı sebep olgusu, maddi inandırıcı bilgi ve belgelerle mutlaka kanıtlanmalıdır. Belediye, öncelikle prim borcunu ödeyecek şekilde bütçesini düzenlemeli, mali durumunu öncelikle prim borcunu tasfiye edecek şekilde tanzim etmelidir. Bu yön kanıtlanmadıkça, ödeyememenin haklı bir sebebe dayandığı belgelenmedikçe, müteselsil sorumluluk kuralının uygulanması zorunludur (3).

• 506 sayılı Kanun'un 80. maddesi kapsamında kurum alacağından işvereni ile birlikte müteselsilen sorumluluğu için, sadece yönetim kurulu üyesi olması yeterli olmayıp, prim yada diğer kurum alacağının tahakkuk ettiği, ödenmesi gereken dönemde, üst düzey yönetici sıfatıyla işveren tüzel kişiliği temsil ve ilzam yetkisi bulunması gerekir (4).

Sergilenen yargı kararlarından anlaşıldığı üzere, yasa koyucunun, prim alacakları yönünden Kurum alacağını özel yöntem ve güvence altına alıp, prim borçlarının ödenmemesinden, Kurum alacağının tahakkuk ettiği ve ödenmesi gerektiği dönemde tüzel kişiyi borç altına sokma ve yönetme yetkisine haiz olan yöneticileri tüzel kişilikle birlikte sorumlu tutmasındaki esas amacının, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun gördüğü öncelikli kamu hizmetinin kısmen de olsa aksatılmadan yürütülmesini temin etmek içindir.

Mevzuat ve yargı kararları karşısında Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları'nın durumunun ne olduğu hususu irdelendiğinde; karımıza tüzel kişiliğe sahip bir işveren olan meslek kuruluşlarını temsil ve ilzama kim veya kimlerin haiz olduğu sorunu ortaya çıkacaktır.

Olayı, iki hatta üç farklı açıdan ele almak gerekmektedir.

Prim borçlarının haklı bir sebep olmadan öden-

memesindeki sorumluluğun; 5362 sayılı Yasanın 54. maddesi uyarınca,

Normalde, başkan ile genel sekreterde olduğu (1. durum);

Yönetim kurulunca başkanın bulunmadığı zamanlar için yetkilendirmenin olması halinde ise, ilgili başkan vekiliyle genel sekreterde olduğu (2. durum);

"Prim ödemelerinin belirli veya belirsiz bir süre ödenmemesi" yönündeki bir yönetim kurulu kararının varlığı halinde ise,

Sorumluluğun kararın altında imzası bulunan ve lehte oy kullanan yönetim kurulu üyelerinde olduğunun (3. durum)

bilinmesi gerekmektedir.

Bunların dışında, 5510 sayılı Yasanın 88. maddesinin 13. fıkrasında, Sosyal Güvenlik Kurumu'na süresi içinde ödenmeyen prim ve diğer alacakların tahsilinde, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51., 102. ve 106. maddeleri hariç, diğer maddelerinin uygulanacağı, Sosyal Güvenlik Kurumu'nun, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasında Maliye Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşları ve mercilere verilen yetkilere haiz olduğu, 28.09.2008 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Tebliğ gereğince de, Sigorta primlerini haklı bir sebebi olmaksızın ödenmemesi halinde, ilgili meslek kuruluşunun yöneticileri aleyhine icra takibi başlatılmasında herhangi bir engel yoktur.

SONUÇ:

Yukarıda sergilenen veriler ışığında söylenebilecek son söz, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları yöneticilerinin sigorta primi ve teferruatına ilişkin borçlarını haklı bir sebep olmaksızın ödenmemesi halinde meslek kuruluşunun üst düzey yöneticilerinin şahsi mallarıyla borçtan müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları, ayrıca haklı sebep olgusunun, maddi inandırıcı bilgi ve belgelerle mutlaka kanıtlanmasının gerektiği, mali sıkıntı gibi soyut savların kanıtlanma için yeterli olmadığı, meslek kuruluşlarının öncelikle prim borcunu ödeyecek şekilde bütçesini düzenlemesi gerektiği bilinmelidir.

(1) Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin, 03/10/1995 tarih ve E.1995/8159, K. 1995/7789 sayılı Kararı

(2) Yargıtay 21. Hukuk Dairesi'nin, 26/09/2000 tarih ve E. 2000/5121, K. 2000/6113 sayılı Kararı

(3) Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin, 14/02/1994 tarih ve E.1993/8920, K. 1994/2244 sayılı Kararı

(4) Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin, 09/11/2005 tarih ve E.2005/9155, K. 2005/11377 sayılı Kararı

TESK SANAT GALERİSİNDE ESNAF MİNYATÜRLERİ

TESK Sanat Galerisi, 2009 yılına, esnaf ve sanatkar ile sanatı buluşturan çok önemli bir koleksiyona ev sahipliği yaparak girdi.

Bir koltukta pek çok karpuz taşıyan dünyaca ünlü ressam, müzehhibe ve minyatür ustası sanatçı Serhan Çiftçigüzeli, geçmişten günümüze unutulmuş, unutulmaya yüz tutmuş pek çok zanaatı ve zanaatkarı işlediği,

özenle seçtiği

tezhip ve minyatür eserlerini, 10. sergisiyle Ankara'lı sanatseverlerin beğenisine sundu.

Sergideki hemen her eserde, ya bir mesleğin ustası, ya o ustanın bir eseri ya da esnaf-sanatkarın kökleri olan Ahilik felsefesinin bir düsturu güzel yazı veya minyatür olarak işlenmiş. Seçilmiş eserler ile sergi mekanı arasındaki bu bütünsellik, sergiyi daha da değerli kılmış.

"İnce nacar" denilen takunya ustası, süpürgeciler, salep satıcıları, yemenici ustası, yorgancılar...

Ahiler, Mevlana, Yunus, Semazenler, Nasrettin Hoca ve Ahilik törenleri...

Kuru dut yaprağı üzerine işlenen av sahnesi, saz çalan kadın, aşk ile meşk minyatürleri ise, sergiye geçmişin günlük hayatı hakkında fikir edinmemizi sağlayan eserler olarak sergi-

de yer almış. Tezhiplerinde yer alan "hiç", "bu da geçer ya Hu", "Allah bes, baki heves", "has buğdayın tohumu da has olur", "edep ya Hu" sözleri de yine Ahi'lik felsefesinin özünü taşıyan ilkeleri ifade ediyor. Tezhip sanatı geleneğinde icazet alabilmek için, "vav" harfinin çeşitli şekillerde yazılabilmesi gerekiyor. Sanatçımız da "gülen vav", "ağlayan vav", "yan gelip yatan vav" örnekleriyle, ustalığını gösteriyor.

Serhan Çiftçioğlu Kimdir?

İstanbul 1954 Kadıköy moda enstitüsü resim bölümünden mezun oldu.

Resim çalışmalarına Ankara'da çeşitli atölyelerde devam etti. Sobütay Özer, Hasip Pektaş, Sabri Akça ile çalışmalarını sürdürdü. 10 kişisel sergi açan sanatçı, Frankfurt, Amsterdam ve Paris'te mesleki çalışmalar yaptı ve gelişmeleri izledi. Sanatçının yurt içi ve yurt dışı koleksiyonlarla, devlet arşivinde eserleri bulunmaktadır. Bir eseri Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca yayınlanan sanatçı çalışmalarını Başkent Çayyolu'nda bulunan atölyesinde sürdürmektedir.

Serhan Çiftçigüzeli Minyatür çalışmalarını da Ömer Faruk Atabek atölyesinde sürdürerek icazet almıştır. İstanbul'da İnci Ayan Birol'dan tezhip dersleri almış olan sanatçıya çalışmalarından dolayı "Devlet Usta Öğretici Belgesi" verilmiştir. Kültür Bakanlığı "Türk Köylüsü" adlı eserini yayınlamış, poster ve kartpostal olarak da Türkçe - İngilizce alt yazı ile bilgilendirmiştir.

LÜTFİYE ABAT, TESK SANAT GALERİSİNDE RESİMLERİNİ SERGİLEDİ

TESK Sanat Galerisi hiç boş kalmıyor...

Merkezi konumu ve nitelikli eserlerin sergilenmesi nedeniyle Ankaralı sanatseverlerin uğrak yeri haline gelen TESK Sanat Galerisi, çok tanınmayan ama değerli ürünler veren sanatçılar için de bir cazibe merkezi oldu.

Lütfiye Abat da Ankara'nın yetiştirdiği ama çok tanınmayan ressamlarından.

2001 yılında ilk kez eline fırçayı alan ve NÜ Sanat Galerisinde resim yapmayı öğrenmeye başlayan Lütfiye Abat, zaman içinde gelişerek kendi kişisel sergisini açacak olgunluğa ulaşmış. İlkere imza atmaya alışkın TESK Sanat Galerisi, bu değerli sanatçımızın eserlerini 1-12 Aralık 2008 tarihleri arasında resim sevgisi olan An-

karalıların beğenisine sundu.

1963 yılında Kars'ta doğan Lütfiye Abat, Batman'da liseden mezun olmuş. 1980 yılında genç yaşta evlenen Lütfiye Hanım, içinde taşıdığı resim ve sanat sevgisini hayatın dayatmaları nedeniyle hep ertelemiş. 2001 yılında cesaretle başladığı resim sanatına ise hiç ara vermeden günümüze kadar gelmiş.

"Dünyaya kalıcı bir iz bırakılması gerektiğine inanan bir insan olarak, duygularımı vererek yaptığım resimlerin benden sonra da var olacaklarını bilmek, resimlerime daha çok bağlanmamı sağlıyor" diyor Lütfiye Abat.

Bundan sonra da hem resimlerine hem dünyaya daha sıkı sarılmasını temenni ederek, uzun yıllar resim çalışmalarını sürdürmesini diliyoruz...

ÜMITKÖY LIONS KULÜBÜ'NÜN RESİM, HEYKEL VE ÇİNİ SERGİSİ

Ümitköy Lions Kulübü, hem üyelerinin hem de toplumun sosyal ve kültürel gelişimine katkı yapabilmek amacıyla, tamamen üyelerinin ve üye eşlerinin ortaya çıkardıkları sanat eserleriyle, TESK Sanat Galerisi'nde bir sergi açtı.

Amatör bir ruhla üretilen resim ve heykeller, sanatçıların ve izlemeye gelenleri etkileyen, değiştiren, geliştiren bir etki yaratıyor.

Başta Ümitköy Lions Kulübü Başkanı Reyhan Kayıran olmak üzere, üyeler Ayşe Taslı, Canan Çetin, Gönül Ceyhan, Necla Tuğcu, Sevim Mavi, Ruhsar Gündüz, Şifa Uğurlu, Şükran Kaval, Tülin Arıkan ve aday üye Hül-ya Işıklı resim ve heykelleriyle sergiye katıldılar. Ayrıca üyelerin eşleri Bora Yilmazyiğit ve Osman Tuğcu da eşlerinin bu çalışmalarına eserleriyle katkı yaptılar.

Serginin bir önemli özelliği de, Duhter Sakintuna'nın çini koleksiyonu ile sergiye verdiği önemli destek.

Açılış kokteylinde Başkan Reyhan Kayıran, "Camiamız içinde sanat çalışmaları yapan üyelerimizin bu yönleriyle de tanınması, eserlerinin topluma yansıtılması ve paylaşılmasına olanak yaratmak, kulüplerimizin amaçları arasındadır. Bu amacımızı gerçekleştiren TESK Sanat Galerisi yöneticilerine ve özellikle sergimizin bu salonda açılmasını sağlayan TESK Genel Başkanı Sayın Bende-vi Palandöken'e sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz." diyerek teşekkür etti.

Ümitköy Lions Kulübünün, Lionsların Uluslararası Başkanı'nın sözüne uyarak, "Hizmette Mucizeler Yaratmaya" devam etmesini temenni ediyoruz...

"MUSTAFA FİLMİ" TARTIŞMALARA NEDEN OLDU

Can Dündar'ın yönettiği belgesel film "Mustafa", gösterime girdiği günden itibaren tartışmaların odağı oldu.

Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün hayatının anlatıldığı film, adının "Mustafa" olarak seçilmesi, Atatürk'ü yalnız ve çok içki içen biri olarak göstermesi gibi nedenlerle eleştiri oklarını üzerine çekti.

Öte yandan Atatürk'ü çocukluğundan itibaren "fert", "insan" olarak anlatması nedeniyle ve duygu yüklü sahneleriyle pek çok sinema eleştirmeninden övgüler aldı.

29 Ekim tarihinde vizyona girmiş olmasına rağmen, tartışmalar sona ermedi uzun bir süre daha sona ermeyeceği de anlaşılıyor.

TESK GENEL BAŞKANI BENDEVİ PALANDÖKEN'İN BASIN AÇIKLAMALARI

“DOĞALGAZ VE ELEKTRİKTEKİ KDV ORANI TEMEL İHTİYAÇ MADDELERİNDEN ALINAN ORANA İNDİRİLMELİ”

06.01.2009

ANKARA - Dünyayı saran küresel mali krizden daha az zararla kurtulmak ve işsizliğin artmasını önlemek için personel giderleri yerine doğalgaz ve elektrikteki giderlerin azaltılması gerektiğini belirten TESC Genel Başkanı Bendeve Palandöken, “Doğalgaz ve elektriğe uygulanmakta olan KDV oranı, temel ihtiyaç maddelerinde olduğu gibi yüzde 1’e düşürülmelidir” dedi.

İşletmelerin en büyük maliyetlerinin işçilik giderleri olduğunu, bunu da enerji giderlerinin takip ettiğini söyleyen Palandöken, “İşverenlerin işçi çıkarmalarını önlemek için enerji maliyetlerinin düşürülmesi gerekir. En büyük enerji kalemi olan elektrik ve doğalgazın fiyatlarını düşüremiyorsak, hiç olmazsa bunların üzerindeki vergileri düşürelim” diye konuştu.

2008 yılında doğalgaza yapılan zammın yüzde 80’i bulunduğunu ve buna bağlı olarak bu yüksek zam oranının halkın ve işletmelerin ödediği KDV’yi de arttırdığını söyleyen Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendeve Palandöken yaptığı yazılı açıklamada bu yolla işletmelerden ve halkın cebinden ilave olarak 2.1 Milyar TL’nin alındığını söyledi.

Türkiye’nin yıllık doğalgaz tüketiminin 35 milyar metre küp olduğundan hareketle, doğalgaz fiyatının 0.67 liradan, 1.08 liraya yükseltilmesi dolayısıyla halkın ve esnafın ödemekle yükümlü olduğu KDV’nin de metre küp başına 11 kuruştan 17 kuruşa yükseldiğini söyleyen Bendeve

Palandöken, “2008 yılında doğalgaza yapılan zamdan kaynaklanan 6 kuruşluk bu artışın sonucunda halkın ve esnafın cebinden yalnızca KDV olarak 2.1 milyar TL fazla para çıktı. Ekonomik durgunluğun söz konusu olduğu bu kriz ortamında devletçe halkın harcama potansiyelini artırıcı politikalar uygulanması gerekirken, farklı bir yaklaşımla vatandaşın ve esnafın cebinden vergi olarak alınan ilave tahsilat nedeniyle harcama potansiyeli düşürülmüştür. Oysa KDV oranı yüzde 1 olsaydı halkın 1.9 milyar TL esnafın ve halkın cebinde kalarak ekonomiye katkı sağlayacaktı” diye konuştu.

Ekonomik kriz dönemlerinde böylesi daraltıcı politikaların onaylanamayacağını belirten TESC Genel Başkanı Bendeve Palandöken, “Piyasaların canlandırılması için talebin artırılması gerektiği bir ortamda, vatandaşın gelir düzeyini yükseltici politikalar uygulanması gerekirken, harcama olanağını azaltıcı vergi artışları uygun politikalar olarak karşılanamaz. Elektrik ve Doğalgazdaki KDV oranı içerisinde bulunduğumuz kriz döneminde hiç olmazsa geçici olarak düşürülmelidir. Ancak, yapılacak indirimin etkili olabilmesi için, uygulanmanın, tüketimin yoğun olduğu kış aylarında yapılması gerekir. Yaza girerken yapılacak fiyat indirimi ekonomiyi canlandırmaz” diye konuştu.

“5084 SAYILI TEŞVİK YASASI 2010 YILI SONUNA KADAR UZATILMALI VE KAPSAMA ESNAF DA DAHİL EDİLMELİDİR.”

14.01.2009

ANKARA - Kalkınmada öncelikli yöreler için çıkarılan ve 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla sona eren 5084 sayılı Teşvik Yasasında uzatmaya gidilmesi gerektiğini belirten TESC Genel Başkanı Bendeve Palandöken, “Ekonomik krizi en az zayıflatma yolunun uzatılması ve yasa kapsamına bugüne kadar yatırım teşvikinden yararlanılmayan esnaf ve sanatkarlarımızın da dahil edilmesidir” dedi.

Söz konusu teşvikten kanun kapsamındaki il ve ilçelerde, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin en az 10 işçi çalıştırmak koşuluyla yararlanabildiklerini ifade eden Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendeve Palandöken yaptığı yazılı açıklamada, “Teşvikten yararlanan işverenler, istihdam ettikleri işçilerin ücretleri üzerinden alınan gelir vergisinin

SSK işveren hissesinin organize sanayi ve endüstri bölgelerindeki iş yerlerinde tamamını, diğer iş yerlerinde ise yüzde 80’ini ödememektedirler. Rakamsal olarak ifade etmek gerekirse asgari ücret alan bir işçi için gelir vergisi olarak 65.15 TL, SSK primi olarak da ortalama 99.63 TL olmak üzere toplam 164 bin 78 TL daha az ödeme yapılmaktadır. İş yerinde 10 kişinin çalıştığı varsayılırsa bir işyerinde aylık 1.647.80 TL tutarında finansman desteği sağlanmaktadır. Bu finansman desteğinin, ekonomik krizden olumsuz olarak en fazla etkilenen esnaf ve sanatkar kesimine de teşmili halinde, ülke istihdamına küçümsenemez katkılar sağlanacaktır” diye konuştu.

YASANIN SONA ERMESİ ÜRETİM VE İSTİHDAMI OLUMSUZ ETKİLEYECEK

Asgari geçim indirimi müessesesi gelir vergisi teşvikini kısmen kaldırırsa da yine de teşvik yasasının işverenlerin istihdam maliyetlerini düşürmede önemli bir katkı

sağladığının önemine işaret eden Palandöken, “İşverenler 2009 Ocak ayının Muhtasar ve SGK primini ödedikleri Şubat ayında, istihdam maliyetlerinin ne kadar arttığını daha iyi görebileceklerdir. Bu yasayla teşvik kapsamında olan illerde bir çok yatırım yapılmış ve istihdama çok önemli katkılar sağlanmıştır. Halen bir çok yatırım faaliyetinin devam ettiği yerlerde teşvik yasasının sona ermesi bu illeri olumsuz etkileyecektir. Dünyanın ve ülkemizin ekonomik kriz içerisinde olduğu bir dönemde bu yasanın yürürlükten kaldırılması,

yatırımları durma noktasına getirebileceği gibi işsizliği ve kayıt dışı istihdamı da artıracaktır. Kalkınmada öncelikli yöreler için ekonomik krizi en az zayıyla atlatmak için bu teşvik yasasının uygulanma süresi 2010 yılının sonuna kadar uzatılmalı ve yasa kapsamına, ekonomik krizden en fazla zarar gören esnaf ve sanatkarlarımız da dahil edilmelidir. Aksi takdirde kalkınmada öncelikli yörelerde ekonomik krizin etkisi çok daha derinden hissedilecektir” şeklinde konuştu.

“BM ACİLEN GAZZEYE MÜDAHALE ETMELİ”

16.01.2009

ANKARA- Birleşmiş Milletlerin Gazze’de yaşanan son gelişmelerin ardından acilen müdahale etmesi gerektiğini belirten TESK Genel Başkanı Bendeve Palandöken, “Gazze’de insanlık dışı görüntüler yaşanmaktadır. Bunu kimse inkar edemez. Bu aşamada Uluslararası kuruluşlar Birleşmiş Milletler üzerinde baskı kurmalı ve acilen bu akan kana dur denmelidir” dedi.

Gazze’de yaşanan son gelişmelerin Birleşmiş Milletlerin acil müdahalesini gerekli kıldığını söyleyen Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanı Bendeve Palandöken yaptığı yazılı açıklamada, “Hastanelerin, gıda depolarının ve Birleşmiş Milletler Ofisinin bombalanması-

nın, çocuk ve kadınlar çoğunlukta olmak üzere sivillerin öldürülmesinin, orantısız güç kullanımının tartışmasız kanıtları olduğunu ve uluslararası kamuoyunun bu yeni gelişmeler karşısında Birleşmiş Milletler üzerindeki baskısını arttırması gerektiğini” söyledi.

Gazze’de yaşanan insanlık dramının önlenmesinin artık bir insanlık görevi haline geldiğini söyleyen TESK Genel Başkanı Bendeve Palandöken, demokrasiden, insan hak ve özgürlüklerinden yana tüm toplumsal örgütlerin elbirliğiyle uluslararası baskıyı arttırmasını ve vicdanları rahatsız eden bu gelişmelerin ve akan kanın durdurulması için herkesin elinden gelen çabayı göstermesini istedi.

“ESNAF VE SANATKARLARIMIZ DA İŞSİZLİK SİGORTASINDAN YARARLANMALIDIR”

16.01.2009

ANKARA - Dünyayı etkisi altına alan global ekonomik krizin en fazla küçük esnaf ve sanatkarları etkisi altına aldığını belirten TESK Genel Başkanı Bendeve Palandöken, yaşanan kriz nedeniyle iş yerini kapatarak işsiz kalan esnaf ve sanatkarlara işsizlik sigortası ödenmesini istedi.

Kriz nedeniyle bir çok iş yerinin kapanma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığını, bir kısmının ise kapandığını işaret eden Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bendeve Palandöken, yaptığı yazılı açıklamada kriz nedeniyle işini kapatan esnaf ve sanatkarlara da işsizlik sigortası ödeneği verilmesi gerektiğini söyledi.

Palandöken açıklamasında şunlara yer verdi, “Dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanan global kriz nedeniyle iş yerlerini kapatan ve bu nedenle işsiz kalan esnaf ve sanatkarlarımız da işsizlik sigortasından yararlandırılmalıdır. Çünkü, ülkemizde şu an yaşanmakta olan ekonomik kriz en çok esnaf ve

sanatkarlarımızı vurmuştur. Kriz nedeniyle işini kaybeden esnaf ve sanatkarımız büyük sosyal ve ekonomik sorunlarla karşı karşıyadır” dedi.

Bu önemli sosyal sorunun olumsuz etkilerinin bir nebze olsun azaltılabilmesi ve toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesi amacıyla söz konusu işsizlik sigortası kapsamına esnaf ve sanatkarların da dahil edilmesinin son derece önemli olduğunu kaydeden TESK Genel Başkanı Bendeve Palandöken, “Ekonomik ve toplumsal yapımızdaki dönüşüm, esnaf işletmelerini piyasa dışına itmekte, yeni toplumsal yapıya intibak sürecinde esnaf ve sanatkarlarımız, aileleriyle birlikte büyük sıkıntılar yaşamaktadır. Bu sorunların giderilebilmesi sosyal bir hukuk devleti olmanın zorunlu bir gereğidir. Hükümetimizden bu Anayasal görevini yerine getirmesini bekliyoruz ve diliyoruz. Bu talebimizin, sosyal devlet olmanın doğal bir sonucu olduğunu düşünüyoruz.” diye konuştu.

Mehmet Y. YILMAZ
13 Kasım 2008

Hürriyet

Esnafa sorma noktasında kırmızı noktalı yanıt

BAŞBAKAN Recep Tayip Erdoğan'ın ekonomik konulardaki konuşmalarını toplayıp, bir kitap haline getirmeyi öneriyorum. Aziz Nesin'den beri arayıp da bir türlü bulamadığımız bir mizahi yaklaşımı var çünkü.

Bakın geçen gün partisinin TBMM grubunda neler söyledi:

"Küresel krizi ben farklı değerlendiriyorum, 'finansal mali kriz' diye tanımlıyorum. Krizin Türkiye'yi etkileme noktasında panik havasının yerini itidal ve sağduyuya bırakmış olması son derece önemlidir. Kriz tepe noktasını aştı ve inişe geçti."

Şunu söyleyeyim: Gülme noktasında, artık katılmak üzereyim! (Başbakan'ın "noktalı" konuşma üslubunu iyi kapmışım, değil mi?) Biliyorum, Başbakan beni sevmez. Ziyarı yok, ben de onu sevmem zaten.

Ama şu açıkça görülüyor: Onun sevdiği gazetecilerin Türklerin nasıl yaşadıklarından haberleri yok.

Ben, gazeteci olduğumu unutmadan iyi kötü her yere girer çıkarım. Papermoon'a da, Filibe Köftecisi'ne de, Kapalıçarşı'ya da, Kanyon'a da giderim. Eyüp Sultan'daki sergilerden cevşen alıp arkadaşlarıma hediye de ederim, Tophane'de nargile de çekerim.

Benim gördüğüm şu: Krizin Türkiye'yi etkileme noktasında, tepe noktası aşılmış filan değil, doludizgin düşmeye devam ediyoruz.

Esnafa sorma noktasında alacağımız yanıt da ancak "nokta nokta" diye yazılabilir!

Başbakan'a önerim: Aramızdaki özel sevgisizlik meselesini bir kenara bırakalım, ikimiz de bir birimize "sevsinler seni" demeyelim ve bir gün tebdili kıyafet edelim, ona İstanbul'u gezdireyim.

Kendi gözleriyle görsün, memlekette kriz tepeye mi çıkmış, tepemize mi inmiş?

Tüketici alışkanlıkları değişiyor

26 Kasım 2008

BAŞBAKAN Recep Tayip Erdoğan'ın ekonomik konulardaki konuşmalarını toplayıp, bir kitap haline getirmeyi öneriyorum. Aziz Nesin'den beri arayıp da bir türlü bulamadığımız bir mizahi yaklaşımı var çünkü.

Bakın geçen gün partisinin TBMM grubunda neler söyledi: "Küresel krizi ben farklı değerlendiriyorum, 'finansal mali kriz' diye tanımlıyorum. Krizin Türkiye'yi etkileme noktasında panik havasının yerini itidal ve sağduyuya bırakmış olması son derece önemlidir. Kriz tepe noktasını aştı ve inişe geçti."

Şunu söyleyeyim: Gülme noktasında, artık katılmak üzereyim! (Başbakan'ın "noktalı" konuşma üslubunu iyi kapmışım, değil mi?) Biliyorum, Başbakan beni sevmez. Ziyarı yok, ben de onu sevmem zaten.

Ama şu açıkça görülüyor: Onun sevdiği gazetecilerin Türklerin nasıl yaşadıklarından haberleri yok.

Ben, gazeteci olduğumu unutmadan iyi kötü her yere

girer çıkarım. Papermoon'a da, Filibe Köftecisi'ne de, Kapalıçarşı'ya da, Kanyon'a da giderim. Eyüp Sultan'daki sergilerden cevşen alıp arkadaşlarıma hediye de ederim, Tophane'de nargile de çekerim.

Benim gördüğüm şu: Krizin Türkiye'yi etkileme noktasında, tepe noktası aşılmış filan değil, doludizgin düşmeye devam ediyoruz.

Esnafa sorma noktasında alacağımız yanıt da ancak "nokta nokta" diye yazılabilir!

Başbakan'a önerim: Aramızdaki özel sevgisizlik meselesini bir kenara bırakalım, ikimiz de bir birimize "sevsinler seni" demeyelim ve bir gün tebdili kıyafet edelim, ona İstanbul'u gezdireyim.

Kendi gözleriyle görsün, memlekette kriz tepeye mi çıkmış, tepemize mi inmiş?

SABAH

Levent SEĞMEN
4 Kasım 2008

Hürriyet

Mahallemizdeki esnafın AVM'lerden fazlası var

KÜÇÜCÜK bir çocukken, okuldan sonra anneannemin elinden tutup alışverişe gittiğim günleri hatırlıyorum. Mahallem, sokağımı düşünüyorum.

Kasabamız Nuri Amca idi, Cebeci Dört Yol'da.. Anneannem bir tek onun sattığı etlere güvenirdi. Hemen karşısında Asker Abi'nin dönercisi.. Asker Abi'ye boş

pideleri dönerin yağına batırıp, cebimizdeki üç kuruş öğrenci harçlığı ile pide fiyatına 'döner lezzeti' satın alırdık zaman zaman.. En kral döneriydi Ankara'nın.

Mahallede çocukların en önemli 'gelir kaynağı', biriktirilen meşrubat şişeleri idi. Yeni Ankara Sokağı'nın başındaki 'gözleri her saat kırmızı olan' tekel bayine satardık, çünkü

paramızı her zaman tam öderdi.

Ödev yaparken kalemimiz bittiğinde, Sertkaya Kırtasiyesi'nde alırdık soluğu, hemen yanındaki Modern Bakkal'ın o zamanlar çok fiyakalı olduğunu da hatırlıyorum. Kırtasiyenin diğer yanında Leylak Tuhafe.. Bir süredir karşılaştığım gençlere 'elemye'nin ne olduğunu soruyorum, bilen çıkmadı. Nereden bilecekler, kaç tuhafe kaldı Ankara'da?

Leylak Tuhafe'nin altında, İçişleri Bakanı Beşir Atalay'ın bugün bile unutmadığı Bizim Köfteci hala ayakta, o leziz köftelerini satmaya devam ediyor.

İltekin İlkokulu'nda okurken ailem beni önce öğretmenime, sonra okulun sokağındaki Bakkal Hasan Amca'ya emanet etmişti. Olur da acil bir yardıma ihtiyaç duyarsam diye.. Evin sokağında ise Bakkal Osman Amca'ya..

Mahalledeki bisiklet tamircisinin, kapının önünde açtığı küçük tezgahta sattığı leblebi tozu, favori çerezimizdi, üstüne Mabel ve limonlu Kervan Sakızı..

Harçlığı koparabilirsek Elvan Gazozu ve çikolatalı gofret, ziyafet sofrasıydı.

Kedimiz Minnoş ile kızı Habeş'in ciğerini, sokağın

köşesindeki Ciğerci Kazım'dan satın alırdık. Mahallenin berberi Enver Abi, herkesin berberi idi..

Yan tarafında Yufkacı Niyazi Bey, onun da yanında kuru temizlemeci..

Cumhuriyet Pastanesi'nin o zamanlar kendi imal ettiği Roma Dondurması, Ankara'ya nam salmıştı. Dondurma, o günlerde kağıt pakete girmemişti..

Tanıdığım ilk "profesör", tesisatçı Yaşar Usta idi. Herşeyi tamir edebilecek kadar engin bilgisi vardı.

O günlere bakıyorum da, mahallemizin esnafının bugün mantar gibi türeyen alışveriş merkezlerinden eksiği yoktu, fazlası vardı. En büyük fazlalıkları, insanlıklarıydı..

Ankara Hürriyet bugün, yine Yaşar Sökmensüer'in öncülüğünde bütün bunları düşünmeme, hatırlamama neden olan dev bir kampanyaya başlıyor. Ayrıntılarını gazetemizin sayfalarında okuyacaksınız.

'Ekonomik krizde, esnaf ile el ele'

Mahallemizin esnafına, her zaman ihtiyacımız olacak..

Unutmayalım...

Hilmi DEVELİ

20 Aralık 2008

Cansuyu Kredisinin Engelleri...

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, "Cansuyu Kredisine Desteği Programı'nın ilkinde 26 Kasım 2008'de biten başvuruya 10.999 işletme 551 milyon YTL'lik kredi talep ettiklerini, başvuruların beklenenin üzerinde olması nedeniyle 350 milyon YTL'lik bir ek kaynak yaratarak ikinci cansuyu kredisini 17 Aralık 2008 Çarşamba günü devreye soktuklarını, başvuru süresi 19 Aralık'ta sona eren ikinci cansuyu kredisine yoğun başvuru beklendiğini" açıkladı.

Basit bir hesaplama 700 milyon YTL'lik cansuyu kredilerinden yararlanacak toplam işletme sayısı 13 bin civarında olacak. Bakan Çağlayan'ın çabasını asla küçümsemiyorum ancak ülkemizde KOSGEB verilerine göre imalat sanayinde 240 bin KOBİ, TESK'e kayıtlı 1 milyon 903 bin 999 esnaf ve sanatkâr, yaklaşık 1 milyon civarında ise TOBB üyesi bulunduğunu bir kez daha anımsatmakta yarar var.

Geçen haftaki "Satır arası"ndaki "Cansuyundan kimler yararlanıyor" başlıklı yazıma, İstanbul, Ankara, İzmir, Gaziantep, Bursa, Denizli, Kayseri, Adana ve Konya olmak üzere birçok kentimizden işletme sahipleri mail ve telefonla "tuzlarının kuru" olmadığı gerekçesiyle cansuyu kredisinden yararlanamadıklarını dile getirdiler...

Neden alamıyoruz sorusuna gelince sorun, özetle üç noktada toplanıyor. Birincisi, KOSGEB tarafından verilen cansuyu kredisi devlet destekleri kapsamında. Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması Hakkında 5458 Sayılı Kanun'un 4. maddesi... Madde içi-riğinde özetle "Söz konusu destek, teşvik ve devlet yardımları, ilgili sosyal güvenlik kurumundan borçlulara ilişkin bilgilerin temin edilmesinden sonra sağlanır" denmektedir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici 23. ve 24. maddeleri ile de bu hususlar bir kez daha tekrarlanmaktadır. KOSGEB cansuyu kredisi verilmesinde bu hükmü zorunlu ön koşul olarak getirmekte.

İkincisi ise bankalar yasasından kaynaklanıyor. 5411 sayılı Bankalar Kanunu'nun 160'ıncı maddesi zimmetle ilgili hükümleri içeriyor. Düzenlemeye göre, geri dönmeyen bir kredi, o kredi kararında imzası bulunan tüm banka yöneticilerini, "zimmet" suçlamasıyla karşı karşıya bırakıyor. Banka şube müdürü ve kredi onay makamı, kredi verme koşullarının tümüne uymuş olsa dahi, kredi geri dönmediğinde zimmet suçuyla yargılanabiliyor. Bu suç ise kanuna göre 6 yıla 12 yıl arasında değişen hapis cezalarını öngörüyor. Bankalar sorunlu ya da riskli gördükleri işletmelere Basell II koşullarına uymadığı, kredi notlarının yeterli olmaması, teminat eksikliği gibi gerekçelerle cansuyu kredisine onay vermiyorlar. Bazı bankalar ise portföylerindeki (kâr oranı daha yüksek) kredileri kullandırma gerekçesiyle cansuyuna pek sıcak bakmıyorlar...

Üçüncüsü ise teminat bulmakta zorluklar... İşletmelerin, teminat bulma sorunları da bu süreçte çok önemli. Bu soruna çözüm ise KGF fonuna Hazine'nin nakit katılımıyla güçlü bir kefalet işleyişi kazandırmaktır. SSK, Gelir Vergisi, KDV gibi vergileri ödeme güçlüğü yaşayan işletmelere KGF kefalet sistemi geliştirilerek bu soruna da çözüm bulunmuş olunur. Hükümet kredi almakta zorluklarla karşılaşan işletmelere engel olan bu sorunlara bugüne kadar çözümler bulsaydı, hiçbir işletme cansuyuna bile gerek kalmadan yaşamalarını sürdürürlerdi...

Bir ilginç bilgi de Anadolu yaklaşımı uygulamasından, Türkiye Bankalar Birliği tarafından yapılan açıklamaya göre: "Kasım sonu itibarıyla 116 KOBİ Finansal Yeniden Yapılandırma Programından yararlanmış." Bu sonuca göre "Anadolu yaklaşımı"ndan beklentiler, umutlar boşa çıktı. Deyim yerindeyse "Dağ fare doğurdu". Reel sektörün, KOBİ'lerin sorunlarını tam anlamıyla kavramayan çözümler böyle güdük kalabiliyor.

Faruk GÜNEL

21 Aralık 2008

Zafer Çağlayan'dan esnafa yeni müjde

Sanayi Bakanı Zafer Çağlayan, KOBİ diye tanımlanan üretici ve imalatçı küçük esnaf ve sanayicinin dışında kalan hizmet esnafına da müjde geldi.

Buna göre, üretmeyen ve imal etmeyen, ancak üretilen ve imal edilen ürünlerin pazarlaması ve satışına katkıda bulunan esnaf, tüccar, mağazacı ve konfeksiyoncular ile bunların dışında kalan her türlü esnaf ve küçük işletmeler de yakın bir gelecekte sıfır faizli kredi kullanma kolaylığından yararlanılacak. Ne kadar yakında dediğinde ise, Bakan Çağlayan'ın yanıtı şöyle oldu:

"Ocak ayında KOSGEB yasasında bir düzeltme yapacağız. Zira, yasa bu şekliyle, hizmet esnafı diyeceğimiz kesimin yani üretilen ve imal edilen ürünü satan esnafın KOSGEB kredi desteğinden yararlanmasını engelliyor. Yasa böyle çıkmış. Şimdi biz düzeltiyoruz. Bu düzenleme Ocak ayının ilk günlerinde yapılır. Böylelikle bu kesimde sıfır faizli krediden yararlanılır" diye konuştu.

Bu anlamda da daha önce 300 milyon YTL (300 trilyon lira) olan sıfır faizli üç ay geri ödemesiz bir yıllık eşit ödemeli destek kredisinin de 700 milyon YTL düzeyine çıkartılması öngörülmüş. Böylelikle esnaf tanımlamasında ayrımcılığa uğrayan ve destekten mahrum kalan binlerce hizmet işletmesi de bir nebze rahat nefes alacak.

YASTIK ALTI DOLARLAR PİYASADA

Bir dönemin döviz yatırım modası artık geçti. Dalgalı kur sistemi beğenelim beğenmeyelim, döviz spekülörleri-

ni çökertti. Sürekli yükselen kur dönemi kapandı. Bu nedenle tasarruflarını dövizde yatırıp "Bir süre beklerim, kur nasıl olsa yükselir, en yüksek noktaya ulaşınca satar kâr eder, kur düşünce yeniden alır ve bu böyle gider" diyenler yanıldı.

O günlerin, yastık altı döviz tasarrufları beklentileri olmayıp kurların aşağı inmesiyle büyük zarara uğradılar. Bekleyiş sürerken, evrensel kriz bunlar için şans oldu. Görüldüğü kadarıyla bu olanak kullanılmış. Zira krizin çıkmasıyla, yeniden ısınan döviz piyasası yeni bir yükselişe geçince "yastık altı dövizciler" hareketlenmiş. Kurların son bir ayda tırmanışa geçip 1.49'lardan 1.65-1.70'leri görmesiyle, eskinin yastık altı dövizcileri de, "beş-altı yıldır bekledik, kur umduğumuzu vermedi, yetti artık, kaybımız büyük ama zararın neresinden dönersek kârdır" diyerek ellerindeki dövizleri piyasaya sürmüş.

16 MİLYAR DOLAR AKTI...

Yapılan hesaba göre son bir ayda bu anlamda 15-16 milyar dolar, yastık altından çıkmış. Bu olumlu bir gelişme. Bir anlamda "dalgalı kur rejiminin" zaferi... Bundan sonra da dövizde "yastık altı" dönemi artık yaşanmaz diye düşünüyorum. Şimdi sıra Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın dillendirdiği ve yalvardığı gibi "yastık altı altıncılara" geldi. Bu konuda da, tahmin edilen 100-150 milyar dolarlık bir birikimden söz ediliyor. Bunun yarısı bozdurularak piyasaya girse, işte o zaman kriz bizi teğet geçmiş olur.

Esnafların borcuna beş yıllık vade

24 Aralık 2008

Reel sektörün banka borçlarının yeniden yapılandırma çalışması sürerken, borcu olan esnafa müjdeli haber geldi. Bakan Çağlayan, "Yüzde 16 faizli krediyi ödeyemeyenlere anaparalarını ödemeleri koşuluyla faizine beş yıl vade yapacağız" dedi.

Esnafların borcuna beş yıllık vade geliyor. Reel sektörün banka borçlarının yeniden yapılandırma çalışması sürerken, kooperatiflere borcu olan esnafa sevinecekleri haber Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan'dan geldi. Çağlayan bütçe görüşmeleri sırasında esnaf kredi borçları için de düzenleme yapılacağını söyledi ve "Borçlarını uzun vadeye yayacağız. Esnafımız, kefalet kooperatiflerinden aldığı krediyi 4 yıl vadeyle kullanabiliyor. Yüzde 16 faizli bu krediyi ödeyemeyenlere anaparalarını ödemeleri koşuluyla faizine 5 yıl vade yapacağız" dedi.

Esnaf ve sanatkar sevinecek

Kooperatifler vasıtasıyla şu anda 765 bin esnaf ve sanatkara 9.9 milyar YTL'lik kredi kullandırlarını belirten ve bunu "rekor" olarak nitelendiren Çağlayan, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği TESKOMP'tan kullanılan kredilerle ilgili çalışma

yaptıklarını kaydetti. Çağlayan, "Kefalet kooperatiflerinden kredi almış ve kredilerini ödeyemeyenlerle ilgili TESKOMP ile oturduk görüştük. Ana para ödendiği takdirde faizine beş yıla kadar vade yapacağız. Esnaf ve sanatkarımıza bu helali hoş olsun" dedi.

Hükümet 'ayıbı' temizlemiş

Çağlayan, küresel krize karşı alınan tedbirleri anlatırken, sosyal güvenlik reformu ve istihdam paketini örnek gösterdi. Çağlayan, "Türkiye'de sosyal güvenlik sistemini bozanların ayıbını biz temizledik" dedi. KOSGEB'i eleştirirken insaf edilmesi gerektiğini dile getiren Çağlayan, şunları kaydetti: "KOSGEB bugün cumhuriyet tarihinde kimsenin hayal edemediği, çok önemli projeler gerçekleştirmiştir. Muhalefet milletvekilleri, (KOSGEB'in yaptığı göz boyamadır) dedi. KOSGEB 2008'de 1000 artı 1000 makine tesisat destek kredisi vererek başladı. 1984 başvuru yapıldı.

KOSGEB'in onaylanan işletme adedi 1055'tir. Onaylanan kredi miktarı, 275 milyon YTL'dir. 2523 kişilik istihdam sağladık. İmalatçı esnaf ve sanatkar için sıfır faizli 18 ay vadeli krediyi gündeme getirdik. Bu krediye 5927 başvuru geldi. 5761 kişi, 145 milyon 725 bin 500 YTL kredi

BUGÜN
Taraf

aldı. KOSGEB, KOBİ'lere yönelik, 600 ihracatçı için sıfır faizli 6 ay vadeli, işletme başına 100 bin dolarlık ihracat kredisi verdi. 4900 müracaat yapıldı. 3714 kredi onaylandı. İstihdam için can suyu kredisi verdik. Kasım ayında başlatılan bu projeyle önce 350 milyon YTL'lik bir kredi paketi oluşturduk. Buna 551 milyon YTL'lik teklif geldi. Çok fazla talep

olunca imkanları seferber ettik, başvuru yapanların hepsine kredi vereceğimizi açıkladık. Şu bir ayda 20 bin 544 kişinin başvurduğu 700 milyon YTL, sıfır faizli, 12 ay vadeli krediye başvurular geldi. KOSGEB bu yıl, 1.6 milyar YTL kredi desteği verdi.

Hazal ATEŞ
24 Aralık 2008

Bürokrasi işin içine girdi 'canbezdiren' kredi oldu

Sıfır faizli 'cansuyu' kredisi, küçük firmalar için eziyete dönüştü. Ciddi masraf ile karşılaşan firmalara, borcu yok belgesi için 4-5 ay beklemleri söylendi..

Hükümet, reel sektörü desteklemek için kredi kanallarını açmaya hazırlanırken, ilk etapta açıklanan "can suyu" kredilerine başvuru eziyete dönüştü. Sıfır faizli kredi almak için müracaat eden küçük firmalar, yüklü kapasite raporu ve banka masrafları ile karşı karşıya kaldı, eziyet bununla da bitmedi. Sigorta ve vergi borcu olmadığına dair belge alımı için müracaat eden firmalar, "dilekçenizi verin, 4-5 ay bekleyin" yanıtı aldı. Firmaların isyanı, sanayi ve ticaret odalarının kapasite ve ekspertiz raporu, fatura tasdikleri gibi hizmetlerden aldığı ücretleri, banka masrafları ve temiz kâğıdı alımında yaşanan sorunları tartışmaya açtı. Hükümet, yeni yılda verilecek sıfır faizli kredilerde benzeri sorunların yaşanmaması için harekete geçti.

2 KAŞE İÇİN 500 YTL

Firmaların, KOSGEB kredilerinden yararlanabilmesi için

280 YTL karşılığında kapasite raporu ve 220 YTL daha ödeyerek TOBB'a onaylatması gerekiyor. Ardından da vergi ve sigorta borcu bulunmadığına dair temiz belgesi alınıyor. Geçmişe dönük temiz kâğıdı almak için de 4-5 ay beklemek gerekiyor. Bununla da kalmıyor. KOSGEB adına kredi veren bankalar, sigorta, istihbarat masrafı gibi kalemlerin yer aldığı "dosya ücreti" adı altında kesinti yapıyor.

Çağlayan: Banka masrafı bin YTL'yi geçmiyor

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, esnaf, sanatkâr ve KOBİ'lere 2008 yılında 1.6 milyar YTL kredi kullandırıldığını anımsatarak, "Kredi verilmesi konusunda zorluk çıkarıldığı yönündeki iddialar doğru değil. Bu kredilere göz boyama diyenler gözlerini muayene ettirsin. Banka masrafları bin YTL'yi geçmiyor" dedi. AKP milletvekili eski TESKOMB Başkanı Kadir Akgül ise bankaları eleştirirken, "Bankalar afet. Masraflar el yakıyor. Kara listeler güncellenmeli" dedi.

Kara liste için yasa çıkartılsın!

26 Aralık 2008

Sanayi Bakanı Zafer Çağlayan, "Bankalar kara listeyi silsin. Mağdur olan esnaf rahatlasın" çağrısı yaptı. Bankalar kulak asmadı. Esnaf temsilcileri, 2003 yılında çıkartılan yasanın genişletilerek sorunun çözülmesini istiyor.

Çağrı yetmez yasa çıksın

Sanayi Bakanı Zafer Çağlayan'ın 'kara liste silinsin' çağrıları bankalarca duyulmuyor Sorunun çözümü için, 2003'te çıkan yasanın kapsamının genişletilmesi gerekiyor.

2001 ekonomik krizinden sonra esnafın korkulu rüyası haline gelen 'kara liste' bir süredir yine gündemde. Başta Merkez Bankası olmak üzere tüm bankalar, daha önce kredi ödemelerinde herhangi bir sorun yaşayan ya da sene-di, çeki dönen esnafı bu listede tutuyor. Listede ismi olan, hiçbir bankadan kredi alamadığı gibi kefil dahi olamıyor.

Faizsiz kredilerde sorun çıktı

Kara liste sorunu, son dönemde hükümetin verdiği sıfır faizli kredi uygulamasında kendini bir kez daha gösterdi. Bu krediden faydalanmak isteyen esnaf ve KOBİ'lerin karşısına yine 'kara liste' çıktı. Krediyi vermekle görevli bankalar, başvuru yapanları, 'Siz kara listedesiniz alamazsınız'

cevaplarıyla karşıladı. Bunun üzerine başta Sanayi Bakanı Zafer Çağlayan olmak üzere esnaf temsilcileri de bankalara çağrıda bulunarak listeyi yumuşatmalarını istedi. Bakan Çağlayan önceki gün çok daha açık bir ifadeyle "Esnafa karşı insafli olun, listeleri temizleyin" uyarısı yaptı. Bütün bu çağrı ve temennilere rağmen listeler silinmedi. Esnafın sorununun bitmesi için yasal düzenleme gerekiyor. 2003 yılında hükümet kara liste sorununu çözmek için yasa çıkararak 'sicil affı' getirmişti. Fakat o dönemdeki listelerin silinmesi sadece Merkez Bankası'ndan olduğu ve özel bankalar kendi listelerini tutmaya devam ettiği için sorun ortadan kalkmamıştı. Şimdi bu yasanın kapsamının genişletilerek, iyi niyetli ve borcunu ödemiş esnafın Merkez Bankası ile birlikte bankalardaki listelerden de silinmesi gerekiyor.

'Mağduriyetler arttı'

Konuyla ilgili mağduriyetlerin arttığına dikkat çeken TESK Başkanı Bendevi Palandöken de, hükümete seslenerek, 2003'te çıkartılan yasanın uygulanmasının sağlanmasını istedi.

Faruk GÜNEL

Mustafa ERTEKİN

3 Ocak 2009

Esnaf inliyor

Kriz denen "dev canavar" Tüm dünyayı kucağında salarken, bizde adeta şiddetli depreme dönüştü...

Sarsıntının etkisi dev şirketlerde derin çatlaklar oluşturdu.

Yılın son günlerinde açıklanan veriler gidilen istikametinde meçhul bir karanlık olduğu izlenimi veriyor.

Sanayi devleri havlu atarken, ümüğü sıkılan esnafın sesi artık çıkmıyor sadece inleyebilmektedir...

Son gelen zamlar ise, bırakın teğet meğet geçmeyi tam kalbe saplanan ok gibidir...

Millet gazda tuzda, vergide, SSK priminde indirim beklerken, "bindirim" ile 2009'u karşılamıştır.

Başbakan Krizi psikolojik olarak yorumluyor ama bindirilen zamlardan anlaşılan teğet meğet geçmiyor esnafın yüzünde patlayan şamar oluyor.

Piyasalarda kepenkler iniyor, esnaf günlerce siftahsız beklerken "Hamdolsun teğet geçti" sözü artık Temel fıkralarını hatırlatıyor...

Hükümetin ekonomik krizle ilgili değerlendirmeleri, açıklamaları tam bir çelişkiler yumağı.

Çünkü veriler söylenenleri tekzip etmektedir...

Peki, Önlemler paketi nerededir?

Sayın Başbakan "Ümüğümüzü sıktırmayız" demişti, ne oldu? Şimdi sanayici esnaf boğulmak üzere...

Piyasadaki nakit kıtlığı alarm veriyor...

İşler durma noktasında, ithalattaki yanlışlıklar da üreticiyi vurmaktadır.

Uzakdoğu'dan ithal mallarda oynanan rakamlar hem üreticiyi vurmaktadır, hemde vergi kaybı yaratmaktadır.

Bu durum yerli üreticileri "yüksek maliyet kısılcısında" kıvrandırmaktadır...

Serbest piyasa bahanesinin bizi uzak doğunun çöplüğüne yaptığı görülüyor...

İthal edilen sıradan ürünler Markalarla "kamufle" edilerek yerli sanayicinin ümüğünün sıkılmasına sebep olmaktadır...

Aslında marka diye yutturulan ucuz Uzakdoğu ürünleri tüketiciyi de aldatmaktadır...

Çin de üretilen her mal nasıl oluyor da tescilli Türk markasına dönüşebilmektedir?

Bu denetimi kim yapmaktadır?

Bu konuda kim, nasıl önlem alacaktır?

Yerli sermayenin rekabet gücü nasıl tesis edilecektir?

Bakınız; Alışveriş merkezleri kan ağlıyor...

Ümüğü sıkılan kiracılar çözüm beklerken "kriz psikolojik" diyerek esnaf ekonomik ölüme terk edilemez. Piyasa serbest denebilir, ama ortada olağan dışı bir felaket vardır...

Dolar-Euro üzerinden kiralanan yerler ani dalgalanmaların kıldığı cam fanusa dönüştürdü...

Birçok esnaf da kırılacağı günü beklemektedir!

2008 yılı siyasette de kısır çekişmelerle geçti.

1 aydır Gökçek'in adaylığı tartışılıyor! Ona makam hesabı yapılıyor.

Dün Tüm yazarlar melih'i konu etti, meselemiz sanki bu...

Çözüm mekanizmalarında oturanlar çözüm değil maalesef mazeret üretiyor...

Üretici Girdi maliyetleri, SSK primleri, enerji fiyatları verginin tabana yayılıp düşürülmesi ve fahiş kiralara çare beklenirken kriz psikolojik deniverdi.

Peki, kim ne zaman çare bulacaktır?

Ekonomi kurmayları Belki de küresel mali krizin Türkiye'ye hiç etkisi olmayacağını zannetti. Belki de halen öyle zannediyor....

Belki de krizin, ABD'deki mortgage sorunu veya mali kuruluşlardaki sarsıntıdan ibaret kalacağı düşünülüyor...

İş dünyasından gelen feryatlar ve çözüm önerilerine belki de bu yüzden kulak tıkandı.

Ne yazık ki Türkiye krize karşı ciddi önlemlerini zamanında alamadı...

Sayın Başbakan da 2009 yılını zor bir yıl olarak değerlendirdi, ama küçülen ekonomi ve krize giren esnaf için henüz bir çare söyleyememiştir...

Dış talebin düşmesi ihracatçıyı fena halde sarsmaktadır.

İç talebin azalması ise Perakende sektöründe deprem yaratmaktadır.

Kapanan şirketler işsizler ordusu yaratırken kredi batağına saplanan kobiler bankaların insafına terk edilmektedir... Çare ve önlemlere gelince "Hamdolsun" IMF bekleniyor. 1Değerli dostlar, ne olacak? IMF esnafın cebine para mı koyacaktır?

Değişen ne olacaktır?

Beklenen standby ile talep yaratmanın ne alakası vardır?

IMF ile görüşülen standby meselesi sadece Dış ödemelerin sıkışması halinde devreye girecek bir mekanizmadır.

İç piyasada canlılık yaratması, işsizliği düşürmesi, ihracatı artırması mümkün değildir...

Bu gerçeği bilmeyen var mıdır? Kim neyi kime yutturmaktadır...

O halde biz kendi içimizde yeniden bir strateji belirlememiz gerekiyor.

Zaten hükümetten beklenen de budur. Önlemlerin ve talep yaratacak tedbirlerin bütünlük içinde pakete dönüştürmesi istenmektedir.

Türkiye'nin atıl bırakılan zenginlikleri ile "dinamik gücü" harekete geçirilip kendi kendine yeten bir ülke haline getirilmesi beklenmektedir.

Bakınız; Bu ülkede yatırım yapan elini taşın altına koyanla, elini cebinde tutun arasındaki fark mutlak değerlendirilmelidir...

Parası olan gerilerek gezerken, aç kalan iki büklüm dolaşmaktadır.

Bir kesim kolay para kazanıyor, diğer kesimin ümüğü sıkılıyor...

Vergi tabana yayılıp ucuz ithalat mutlak sistemli bir denetime tabi tutulmalıdır...

Belki 2008 heba ettik, bari 2009 kurtarmaya gayret edelim. Çünkü sadece para değil umutlarda tükenmektedir...

12 bin KOBİ'ye verilen kredi sadece 700 milyon TL oldu

5 Ocak 2009

Halk'a ve olaylara
Tercüman

Küresel krize karşı, hükümet tarafından KOBİ'lere verilen kredinin "cansuyu" bile olamadığı ortaya çıktı. 2001 yılında yaşanan kriz sırasında sadece İstanbul ve çevresindeki 321 işletmeye verilen destek kredisi 6 milyar TL iken, 2008 sonunda 12 bin KOBİ'ye verilen kredinin 700 milyon TL olması aradaki farkı gözler önüne serdi. 2009 yılı başına kadar hükümet tarafından açıklanacağı belirtilen "3D Paketi" (Değişim, Dönüşüm, Destek) ile ilgili herhangi bir gelişmenin olmaması ise KOBİ'leri kara kara düşündürmekte. "Allah'ın pulunu paylaşıyor kul; bir kula dokuz pul, dokuz kula bir pul" diyen KOBİDER Genel Başkanı Nurettin Özgenç, Türkiye'de kredi desteğine ihtiyacı olan yaklaşık 200 bin KOBİ'nin olduğunu açıkladı.

IMF heyetinin 20. stand-by anlaşması için Türkiye'ye gelecek olmasının KOBİ'ler için birşey ifade etmediğini kaydeden Özgenç, "Paranın geleceği yer belli. Malum yerlere, gelen bu para elektronik ortamda dağıtılacaktır" dedi. Tercüman'a konuyla ilgili görüşlerini açıklayan Özgenç, şunları söyledi: "KOBİ'lere "cansuyu" adı altında verilen destek, özellikle bankaların kredilerini kısıttığı bir döneme denk gelmesi nedeniyle büyük bir umutla karşılanmıştı. Ancak bizler bunun çok da yararını göremedik. Çünkü destek kredisi, 12 bin KOBİ'ye verildiği için tamamını kapsayamadı. Cansuyu kredileri ağırlıklı olarak imalatçı olan KOBİ'lere verildi.

"3D'yi bekliyoruz"

2008 sonunda verilen cansuyu kredisi, 2001 yılında verilen destek kredisinin yüzde 10'u kadar bile değildi. Yeterli olması nasıl beklenebilir ki?" 2008 sonunda ya da en geç 2009 yılı başında açıklanması gereken 3D paketiyle ilgili hükümetten net bir cevap beklediklerini ifade eden Özgenç, "3D esnaf, bakkal ayırmadan ticaretle uğraşan herkese destek içeriyor. Bu paket kabul edilip açıklanırsa, piyasada ciddi bir hareketlilik olacağına inanıyorum. Çünkü şuan da anormal bir durgunluk var. Piyasada yaprak kımıldamıyor" dedi. IMF ile hükümetin masaya oturmasına başından beri karşı olduklarını hatırlatan Özgenç, bunun nedenini şöyle açıkladı: "Biz, Türkiye'ye gelecek olan yabancı sermayeye karşı değiliz. Ancak bugüne kadar ülkemize gelen sıcak paralar doğrudan yatırıma yönlendirilmedi. 20. stand-by'da da değişen bir şey olmayacak. Sonuçta, IMF ile anlaşma yapılsın diye ısrar edenler, özel sektörün borçlarını ülkenin üzerine yıkacaklar."

'Bedel, vatandaşa'

IMF'den gelecek olan paraların hiçbir şekilde KOBİ'lere destek olarak aktarılmayacağını belirten Özgenç, "Özel sektörün sendikasyon kredilerinin ödeme vadeleri geldi. IMF ile anlaşıldığı takdirde gelen para Türkiye için değil özel sektörün borcu için kullanılacak. Sonuçta da borç olarak gelen bu paranın bedeli her zaman ki gibi halkımızın sırtına yüklenecek" dedi.

Krizden etkilenen 2 milyon esnaf ve sanatkar için paket geliyor

6 Ocak 2009

Referans

Değişim, dönüşüm ve destek (3D) formülüyle daha önce tekstil sektörü için önlemler açıklayan hükümet şimdi de esnaf için eylem planı çıkarıyor. 1 milyon 908 bin esnafı ilgilendiren planda destekleyici düzenlemeler yapılacaktır.

Bir yandan IMF'yle yeni stand-by için hazırlıkları yürüten hükümet, öte yandan zorda olan sektörler için 3D (değişim, dönüşüm ve destek) formülüyle eylem planı hazırlığında. İlk tekstil için hazırlanan 3D planının benzeri esnaf ve sanatkârlar için de hazırlanıyor. Plan, 1 milyon 908 bin esnafı ilgilendiriyor. Planda orta ve uzun vadeli düzenlemelerin yanı sıra, krizden etkilenen esnaflar için destekleyici düzenlemeler yer alacak. Otomotiv için de, Ekonomi Koordinasyon Kurulu'nda (EKK) uzun vadeli bir plan yapılması kararı alındı. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın koordinasyonu ile hazırlanan planın bu ay bitmeden EKK gündemine gelmesi hedefleniyor.

Ekonomi yönetiminin "3D planı" olarak adlandırdığı strateji ve eylem planı ilk olarak tekstilde gündeme geldi. Eylül ayında ilgili sektörün de işbirliğiyle hazırlanan "Tekstil için değişim-dönüşüm-destek planı" açıklandı. Planda, kredi garanti fonu altyapısının iyileştirilmesi, Doğu ve Güneydoğu'ya taşınan tekstil firmalarına teşvik verilmesi, sentetik hammadde üretim kabiliyetinin artırılması için petro-kimya yatırımlarının uluslararası yükümlülükler

çerçevesinde desteklenmesi gibi kısa vadeli düzenlemeler yer alırken; orta ve uzun vade için de bir eylem planı yer aldı. Ancak kriz nedeniyle henüz uygulamaya geçilmeyen plan için, ekonomi yönetimi tekrar çalışmaya başladı. 3D planının kısa süre içinde uygulamaya konulabilmesi için şu anda hazırlıklar yürütülüyor.

1 milyon 908 bin esnafı ilgilendiren plan yolda

Esnaf ve sanatkârlar için de tekstil benzeri bir 3D planı hazırlanması çalışmalarında sona gelindi. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'yla sektörün ortak çalışmaları sonucunda hazırlanan ve toplam 1 milyon 908 bin esnafı ilgilendiren planın 5 ayağı olacak. "Hukuki idari yapının güçlendirilmesi; eğitim danışmanlık hizmetlerinin artırılması; yenilik ve girişimciliğin desteklenmesi; altyapı, kümelenme ve ortaklık faaliyetlerinin desteklenmesi ve AB programlarından-kaynaklarından esnaf ve sanatkârların yararlanması" ayaklarından oluşacak planda 33 tedbir bulunuyor. Krizin yansımalarını azaltabilmek için, SSK prim indiriminden, vergi indirimine kadar birçok desteğin de plana monte edilmesi hedefleniyor. Yetkililerden edinilen bilgilere göre, şu anda desteklerin maliyetleri çıkartılıyor. Bu maliyetlerin kısa süre içinde netleşmesinin ardından konunun bir kez daha Ekonomi Koordinasyon Kurulu gündemine gelmesi ve son noktanın konulması hedefleniyor.

SOLDAN SAĞA

1. Ataerkil. 2. Belirti, iz, ipucu...
Orkestrada vurma çalgılar
takımı. 3. Çocuk felci aşısının ve
bu aşiyı bulan Amerikalı dok-
torun adı... Akciğerleri dinlerken
hekimin duyduğu patolojik ses...
Yer yer uzunluğu değişen bir
uzaklık ölçü birimi. 4. Şan,
şöhret... Ağabey... Ceylan.
5. İçine su veya herhangi bir sıgı
katılmamış içki... Onun gibi yar
olmaz... Mesafe, fasıla.
6. Bir tür su geçirmez pardösü,
yağmurluk... Lantan'ın simgesi.
7. Gereklilik, lüzum... Bakma,
bakış. 8. Bir tür et yemeği...
Ekilmiş olan yer. 9. Tanrıtanımaz...
İri yapılı. 10. Etrüskler'de savaş
tanrısı... Lityum'un simgesi... Bir
papağan türü.
11. Amerikyum'un simgesi...
Engel... Nezir. 12. Bir şeyin üzerini
çizerek onu geçersiz kılma...
İlave.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. İçinde yağ yakılan toprak kandil... Parazit.
2. Vedia... Tedavi. 3. Ağacın gövdesinden ayrılan
kollardan her biri... Kıstas, ölçüt. 4. Enerji...
Kraliçe... Lakin, fakat. 5. Bir nota... Genç sıgır...
Kendisine inanılan kimse. 6. Irgat, amele...
Olumsuzluk yapan bir önek. 7. Kalın kaba
kumaş... Bir renk... Genellikle desenli, haysız, kalın,
kıl veya yün dokuma. 8. Babanın kız kardeşi...
Bir sayı. 9. Köpek... Yanlışlığı bulunan. 10. Bir maki
cinsi... Çok daha çok fazla. 11. Olağandan
hacimli... Karışık renkli... Uzak. 12. Genellikle tahıl
ölçmede kullanılan bir ölçek... Ziyarete, hatır
sormaya gitmek.

GEÇEN SAYININ CEVABI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	O	N	U	K	S	E	V	E	R		Y
2	O	T	A	N	T	İ	K		K	A	Y	A
3	Z	U	L	A		T	A	R	İ	K	A	T
4	M	R		N	B		R	A	M	A	K	
5	O	M	A		A	K		N		M	A	K
6	L	A	K	A	L	A	M	A	K		L	A
7	O	K	İ	N	A	V	A		A	K	A	R
8	J		N	A	T	A	M	A	M		M	A
9	İ	K	E	B	A	N	A		A	S	A	L
10		A	Z	A		O		A	L	A	K	A
11	E	S		B	O	Z	A	L	A	K		M
12	T	A	B	A	N		B	A	K	A	R	A